

ÅRSREDOVISNING

2015

S-Banken

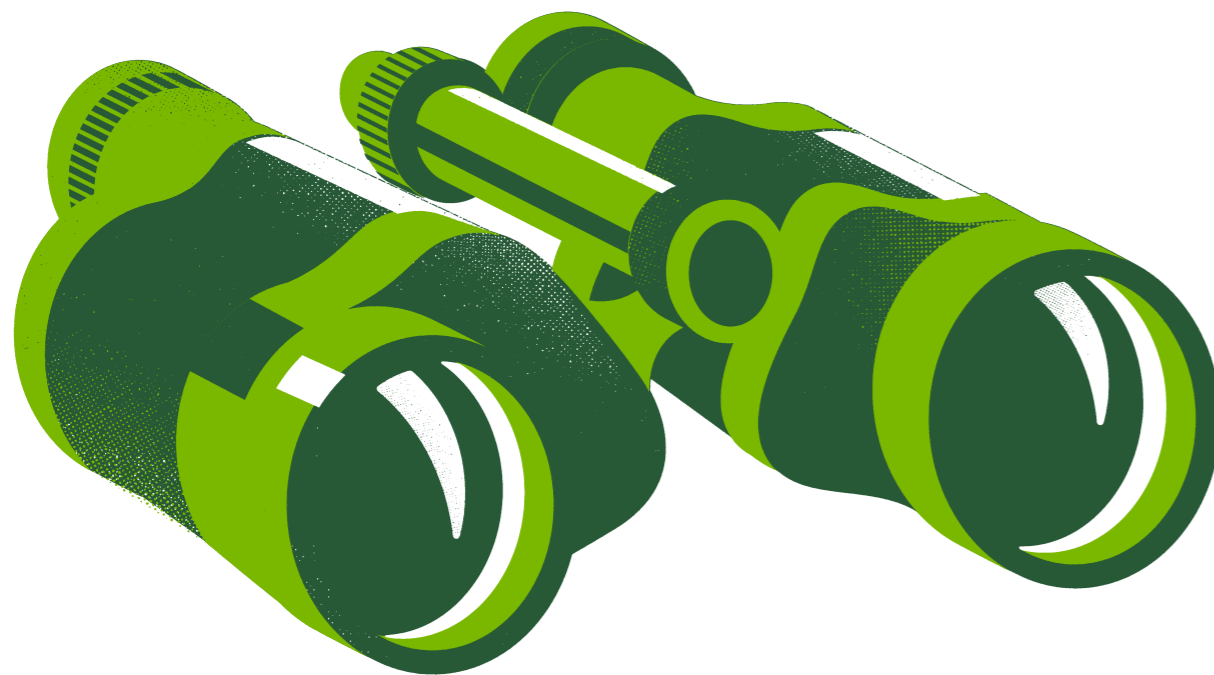

ÅRSREDOVISNING 2015

S-BANKEN — ÖVERLÄGSET ENKLA OCH ANVÄNDBARA BANKTJÄNSTER	5
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT	7
ÅR 2015	8

BOKSLUT 2015

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE	11
BALANSRÄKNING, KONCERNEN	19
RESULTATRÄKNING, KONCERNEN	21
FINANSIERINGSANALYS, KONCERNEN	22
NOTER TILL BOKSLUTET, KONCERNEN	52
BALANSRÄKNING, S-BANKEN AB	77
RESULTATRÄKNING, S-BANKEN AB	79
FINANSIERINGSANALYS, S-BANKEN AB	80
NOTER TILL BOKSLUTET, S-BANKEN AB	82

S-BANKENS VISION

Överlägsen smidighet och nytta

S-BANKEN – ÖVERLÄGSET ENKLA OCH ANVÄNDBARA BANKTJÄNSTER

S-Banken är en finländsk bank vars centrala uppdrag är att göra vardagen smidig för sina kunder genom att erbjuda enkla och nyttiga lösningar för skötsel av dagliga penningärenden, sparande och finansiering av anskaffningar.

S-Bankens verksamhet grundar sig på enkla produkter, snabb och aktiv service, transparent prissättning, lättillgänglighet och samarbete med handeln. S-Banken satsar kraftigt på utvecklingen av digitala tjänster, och bankens mål är att erbjuda kunderna de bästa digitala banktjänsterna i Finland. Spjutspetsen för de digitala tjänsterna är S-mobil, en internationellt prisbelönad app som på ett genialiskt sätt förenar kundrelationen hos butikskedjan och hos banken.

Kärnan i S-Bankens produkt- och tjänsteutbud är fortfarande de avgiftsfria grundläggande banktjänsterna. Avgiftsfria brukskonton, internationella betalkort och bankkoder för e-tjänster är betydande förmåner som S-gruppens ägarkunder får i sin egen bank.

S-Bankens övergripande produkturval omfattar bruks- och sparkonton, konsumtionskrediter, bostadslån och övriga krediter med säkerhet, internationella betalkort samt webbank och mobilbank. De fonder och kapitalförvaltningstjänster som S-Banken-koncernen förmedlar tillhandahålls av S-Bankens dotterbolag FIM.

S-Banken betjänar sina kunder på över 700 av S-gruppens och LokalTapiola-gruppens serviceställen över hela landet. Kunderna kan sköta sina dagliga bankärenden på kundtjänstställena i samband med shoppingturen, från morgon till kväll. Dessutom går det att göra kontantuttag och -insättningar i kassan på över 1 000 av S-gruppens verksamhetsställen. Även den lättanvända webbanken, S-mobil och den vänliga telefontjänsten underlättar vardagen.

S-Banken ägs av S-gruppen (75 %), LokalTapiola-gruppen (23,5 %) och Elo (1,5 %).

S-Banken har erhållit Nyckelflaggan som symbol för den finländska tillhörigheten.

S-BANKENS VIKTIGASTE SIFFROR I SLUTET AV 2015

2,8 miljoner kunder | **1,8 miljoner** internationella betalkort

1,6 miljoner bankkoder | **4 112 miljoner** euro i insättningar

2 831 miljoner euro i beviljade krediter | **6 012 miljoner** euro i förvaltad kapital (FIM)

15,4 % kapitaltäckningsgrad | **16,6 miljoner** euro i rörelseresultat

*) BRA S-BANKEN. FÖR DEN VANLIGA MÄNNISKAN. YES.

*) @S_BANKEN TACK OCKSÅ TILL ER FÖR EN SNABB OCH VÄNLIG SERVICE.

*) @S_BANKEN I DAG BETALADE JAG HYRAN SITTANDES BEKVÄNT I SOFFAN, DET TOG UNDER EN MINUT

*) UTMÄRKT SERVICE PÅ S-BANKEN I JYVÄSKYLÄ LITE FÖRE KL. NIO PÅ KVÄLLEN. UPPSKATTAR. JAG BÖRJAR GENAST ANVÄNDA DEN NYA APPEN. @S_BANKEN

≡ S-Banken ≡

*) I DAG ÖPPNADE JAG BANKKONTO, VERKLIGT VÄNLIG SERVICE! TACK.

*) JAG HAR FÅTT GOD SERVICE HOS ER TROTS BRÅDSKA, TACK FÖR DET!

*) S-MOBIL ÄR DEN ALLRA LÄTTASTE WEBBANKEN. JAG ÄR BARA SÅ NÖJD. DEN SOM ÄNNU INTE HAR DEN GÖR KLOKT I ATT BÖRJA ANVÄNDA DEN GENAST.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT:

Digitaliseringen av tjänster förändrar världen i rask takt. Många ärenden som tidigare krävde besök på olika ställen sköts numera smidigt med några klick via en app i smarttelefonen. Inom utvecklingen av tjänster har man lanserat sådana begrepp som "mobile first" eller rentav "mobile only". Man utgår med andra ord från utvecklingen av mobila tjänster, vilket ger kunderna en möjlighet att välja var och när de sköter sina ärenden. Även skötseln av bankärenden förändras.

Men vad innebär digitaliseringen av banktjänster i praktiken? Det innebär bland annat att man kan kolla saldot på kontot medan man funderar på att köpa något i en butik. Det innebär lätta och säkra betalningar till exempel med betalkort i mobilen. Det kan också innebära så kallad smart kontroll av vardagen, där en app följer upp köp- och betalningsbeteendet och ger rekommendationer för sparsamhet eller till exempel fondinvesteringar om det finns överloppspengar. Det innebär färre koder utan att pruta på säkerheten. Det finns en faktor som framhäver både digitaliseringen och S-Bankens övriga aktiviteter, nämligen vårt mål att tillhandahålla överlägset enkla och användbara banktjänster.

En orsak bakom digitaliseringen av tjänster är att kundernas beteende har förändrats. Ett exempel på detta är att S-Bankens kunder i allt högre grad har börjat använda S-mobil – från och med juni 2015 har S-Bankens kunder använt mobilbanken oftare än den traditionella webbanken för att sköta bankärenden.

Innebär satsningarna på digitala tjänster slutet för traditionell kundservice? Hos S-Banken är detta inte fallet. Våra kundserviceställen betjänar dig fortfarande på alla Prisma, de flesta Sokosvaruhus och utvalda S-marketenheter från morgon till kväll, även lördagar. Man kan ta ut kontanter och sätta in pengar på kontot vid över 1 000 av S-gruppens kassor. Kunderna får service där det passar dem bäst: på webben, via mobilen, per telefon och i form av traditionell kundservice.

Under det gångna året har vi funderat en hel del på S-Bankens roll inom banksektorn i Finland. I den bemärkelsen är vi som vilken bank som helst att vi tillhandahåller våra kunder tjänster för skötseln av ekonomiska ärenden. Men det som gör oss unika är att S-Banken tillsammans med de övriga aktörerna inom S-gruppen på ett äkta sätt kan underlätta kundernas vardag genom att kombinera banktjänster med tjänster som tillhandahålls av bland annat matbutiker, butiker med sällanköpsvaror, restauranger, hotell och trafikbutiker till en överlägset enkel och användbar helhet. Vardagen består ju av allt detta. Och vår uppgift är att hjälpa till att göra den så enkel och trevlig som möjligt.

PEKKA YLIHURULA
Verkställande direktör, S-Banken

*) Sagt om S-Banken på Facebook och Twitter.

ÅR 2015

I slutet av 2015 hade S-Banken över 2,8 miljoner kunder, som hade cirka 1,8 miljoner internationella betalkort beviljade av S-Banken. Cirka 1,6 miljoner kunder hade bankkoder för webb- och mobilbanken. Vid utgången av 2015 hade S-mobil laddats ner till nästan 600 000 telefoner eller datorplattor.

S-Bankens inlåning uppgick till 4 112,0 miljoner euro i slutet av året. Utlåningen uppgick i sin tur till 2 831,1 miljoner euro.

Årets viktigaste händelser inom S-Banken anknöt till fusionen mellan S-Banken Ab och LokalTapiola Bank Abp som genomfördes 2014 och förvärvet av aktiemajoriteten i FIM Abp 2013 samt till behovet av att integrera systemen och de operativa processerna till följd av detta. Arbetet konkretiserades i slutet av oktober 2015 då kontona, krediterna, fondinvesteringarna och e-tjänsterna för före detta LokalTapiola Banks privat- och företagskunder införlivades i S-Banken.

S-Bankens mål är att utveckla de bästa digitala banktjänsterna i Finland. Under 2015 satsade banken kraftigt på digitalisering: S-Bankens strategi för digitalisering preciserades, ett utbildningsprogram för digitalisering ordnades för personalen och organisationsstrukturen förnyades för att stödja digitaliseringen och affärsverksamheten.

Fonder och kapitalförvaltning

De fonder och kapitalförvaltningstjänster som S-Banken förmedlar tillhandahålls av dess dotterbolag FIM. Servicemodellen för FIM och S-Banken förnyades under 2015 så att S-Banken står till tjänst för de kunder vars placerade tillgångar uppgår till högst 100 000 euro och FIM för de kunder vars tillgångar är över 100 000 euro. Reformen av servicemodellen konkretiserades för kunderna i mitten av juni 2015, då FIMs nättjänst förnyades.

Antalet ägare av andelar i FIMs fonder steg fram till slutet av 2015 till över 200 000. Tillväxten fick fart av möjligheten att överföra bonus för inköp i S-gruppen till fonder, vilket var en av S-Bankens mest önskade tjänster.

I slutet av 2015 uppgick de medel som FIM förvaltar till totalt 6 012,0 miljoner euro. FIM Kapitalförvaltning förvaltar FIM:s och LokalTapiolas fonder.

Nya produkter 2015

S-mobil utvecklas kontinuerligt utifrån kundernas önskemål. I januari 2015 kompletterades S-mobil med Placeringar. Med hjälp av funktionen kan man bland annat överföra Bonus till en S-Sparfond, göra en extra engångsteckning och följa med fondernas utveckling.

I november fick S-mobil en lillebror i och med lanseringen av en app för smartklockan Apple Watch. Med hjälp av appen kan man följa med sin Bonus för inköp i S-gruppen samt kolla saldot på S-Bankens konton och värdet på placeringsportföljen.

I november kunde också FIMs kunder börja använda en ny mobilapp. Med FIM Mobil är det lätt att följa med de egna placeringarna i realtid via både smarttelefon och Apple Watch.

I oktober lanserades en chatttjänst i enlighet med kundernas önskemål. I tjänsten kan kunder ställa allmänna frågor om banktjänster.

S-Placeringsobligation, som emitterades i oktober, är ett bra val för kunder som strävar efter bättre avkastning än vad tidsbundna depositioner ger men som inte vill exponera sig för risker relaterade till aktieplacering. Tack vare kapitalskyddet får kunderna det placerade kapitalet tillbaka på förfallodagen. Då betalas också en eventuell avkastning.

Beröm i Finland och ute i världen

I mars 2015 uppskattade kunderna S-Banken som den mest ansvarskännande banken i Finland enligt Nordens mest omfattande varumärkesindex för hållbar utveckling. I april vann S-mobilen samt den kontaktlösa betalningsfunktionen i S-Förmånskort Visa kundlojalitetsklassen i den internationella tävlingen Contactless & Mobile Awards. Dessutom röstade kunderna i april fram S-Bankens kundtjänst för kreditkontroll till landets bästa kundtjänstcenter i tävlingen Customer's Voice Award. Priset till den bästa enskilda kundtjänstmedarbetaren tilldelades också till en av S-Bankens anställda.

Under hösten fick FIM beröm för sina tjänster. I september valdes FIM Kapitalförvaltning till den bästa kapitalförvaltaren i Finland i tidskriften World Finances årliga tävling. I september fick FIMs fonder och fondförvaltare också ros då Citywire valde FIMs Hertta Alava till bästa fondförvaltare för fonder som placerar i Afrika, och dessutom tilldelades FIM Fenno Placeringsfond och FIM Real Placeringsfond det uppskattade priset Lipper Fund som bästa fonder i kategorin Norden. I november valdes FIM Orient Alpha till Europas bästa fond i hedgefonder som investerar på tillväxtmarknaderna.

Bankverksamhetens resultat

S-Banken koncernens rörelseresultat var 16,6 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat efter skatt var 12,6 miljoner euro och kapitaltäckningsgraden 15,4 procent.

BALANSBOK

2015

S-Banken

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1.–31.12.2015

EXTERNA VERKSAMHETS BETINGELSER

BÖRJAN AV 2015 präglades av förväntningarna på starttidpunkten för Europeiska centralbankens kvantitativa lättnader. Detta backade upp aktierna och pressade samtidigt ner de centrala euroländernas långa räntor. I USA var kursuppgången på aktiemarknaden anspråklös i början av året, men euroländer fick avkastning då euron föll i snabb takt mot dollarn.

Inför sommaren planade utvecklingen på aktiemarknaden ut, och under sommaren befann sig de centrala aktiemarknaderna i en nedåttrekyl samtidigt som de långa räntorna steg.

Osäkerheten på marknaden underblåstes framför allt av tillspetsningen av skuldcrisen i Grekland och utmaningarna för den kinesiska ekonomin. På hösten sprack dessutom värderingsbubblan på börserna i Fastlandskina. I slutet av hösten vände aktiemarknaden åter uppåt och landade 5–10 % på plus i Europa och ungefär på samma nivå som i början av året i USA.

Utöver införandet av kvantitativa lättnader sänkte Europeiska centralbanken inlåningsräntan allt mer på minus under 2015. I december sänktes inlåningsräntan med 0,1 procentenheter till -0,3 procent, och samtidigt meddelade banken om ett antal ytterligare åtgärder, genom vilka den strävade efter att öka bankernas utlåning i euroområdet och öka inflationen till två procent i enlighet med centralbankens prisstabilitetsmål.

Förväntningarna på centralbankens åtgärder pressade ner de korta räntorna i euroområdet allt mer och allt längre räntor fick negativa förtecken. I och med centralbankens köpprogram sjönk också de långa räntorna i de centrala euroländerna på nytt under slutet av året, även om den ekonomiska tillväxten i Europa återhämtade sig och risken för deflation minskade. Generellt sett präglades 2015 av att centralbankerna i Europa och USA vidtog allt mer motsatta åtgärder inom penningpolitiken, vilket stärkte förväntningarna på en ökande ränteskillnad mellan euroområdet och USA samt stärkte dollarn och försvagade euron.

År 2015 blev det fjärde året i rad då den ekonomiska utvecklingen var svag i Finland och den ekonomiska vändningen försköts allt längre in i framtiden. Den inhemska efterfrågan blev ingen nämnvärd drivkraft för ekonomin. Sysselsättningsläget försämrades och utvecklingen av hushållens realinkomster var fortsatt svag. Därför förblev också förväntningarna om framtiden svaga. På samma sätt som 2014 minskade de privata investeringarna också 2015. Även om den försvagade euron och den försiktiga ekonomiska återhämtningen i euroområdet borde ha backat upp Finlands export, var utvecklingen anspråklös. På grund av den svaga ekonomiska utvecklingen och det dåliga sysselsättningsläget förblev kostnadstrycket lågt och inflationen obefintlig i Finland.

INTERN VERKSAMHETSMILJÖ

ÅRETS VIKTIGASTE HÄNDELSE inom S-Banken anknöt till fusionen mellan S-Banken Ab och LokalTapiola Bank Abp som genomfördes 2014 och förvärvet av aktiemajoriteten i FIM Abp 2013 samt till det realiserade behovet av att integrera systemen och de operativa processerna till följd av detta.

I anslutning till integrationen avstod FIM Bank Ab, som ingår i S-Banken-koncernen, från sitt verksamhetstillstånd för kreditinstitut i februari och fortsatte sin verksamhet i form av ett värdepappersföretag under namnet FIM Investeringstjänster Ab. Koncessionen att tillhandahålla investeringstjänster godkändes av Finansinspektionen och ändringen trädde i kraft den 2 februari 2015.

I juni lanserades FIMs förnyade nättjänst varmed FIMs kunder fick tillgång till S-Bankens tjänster. Samtidigt förnyades också servicekanalerna för placerarkunderna: S-Banken står till tjänst för de kunder vars placerade tillgångar uppgår till högst 100 000 euro och FIM för de kunder vars tillgångar är över 100 000 euro.

I slutet av oktober integrerades privat- och företagskundernas konton, krediter, fondplaceringar och e-tjänster i före detta LokalTapiola Bank i S-Bankens system under ett serviceavbrott som varade ett helt veckoslut. Den väl inövade och planerade integrationen genomfördes utan problem, och webbanken öppnades för kunderna över 16 timmar tidigare än planerat.

Integrationen fortsätter under 2016, då MasterCard-betalkort som utfärdats av LokalTapiola Bank ersätts med Visa-kort i maj.

S-Banken har som mål att utveckla Finlands bästa digitala bankserviceupplevelser, och under 2015 preciserades S-Bankens strategi i fråga om digitalisering. Under året ordnades ett omfattande personalutbildningsprogram inom digitalisering. Dessutom förnyades hela S-Bankens organisationsstruktur i samband med samarbetsförhandlingarna november–december så att den stöder den digitala utvecklingen och affärsverksamheten.

EKONOMISK STÄLLNING

VERKSAMHETSRESULTAT OCH LÖNSAMHET

För S-Banken var 2015 ett bra år ekonomiskt sett. S-Bank-koncernens rörelseresultat var 16,6 miljoner euro (14,6). Räkenskapsperiodens resultat efter skatt var 12,6 miljoner euro (13,4).

Koncernens utgifts/intäktskvot låg på samma nivå som året innan och uppgick till 0,88 (0,87). Avkastningen på eget kapital var 3,2 procent (4,2) och avkastningen på totalt kapital 0,3 procent (0,3).

S-Banken-koncernens kapital stärktes ytterligare, och å andra sidan ökade kapitalbaskravet till följd av den ökade utlåningen. Koncernens kapitalbas utgjorde 376,1 miljoner

euro (369,4) vid utgången av räkenskapsperioden, medan kapitalbaskravet var 194,9 miljoner euro (183,5). Kapitaltäckningen försämrades jämfört med året innan och var 15,4 procent (16,1). Ytterligare information om riskhanteringen och kapitaltäckningens utveckling finns under Riskhantering och kapitaltäckning i noterna till bokslutet.

De siffror som ska rapporteras beskriver S-Banken-koncernens verksamhet. Vid en jämförelse av dessa siffror med motsvarande siffror för 2013 och 2014 ska hänsyn tas till förvärvet av FIM i augusti 2013, de interna omorganiseringarna i anslutning till förvärvet och fusionen med LokalTapiola Bank 2014.

DE VIKTIGASTE NYCKELTALEN (MN €)	12/2015	12/2014	12/2013
Rörelseresultat	16,6	14,6	27,9
Nettointäkter	153,8	147,6	106,1
Inlåning	4 112,0	4 057,2	2 531,8
Utlåning	2 831,1	2 571,1	589,5
Skuldebrev	1 594,2	1 834,8	2 148,6
Förhållande mellan kostnader och intäkter	0,88	0,87	0,74
Avkastning på eget kapital	3,2 %	4,2 %	9,1 %
Avkastning på totalt kapital	0,3 %	0,3 %	0,6 %
Soliditet	8,2 %	8,3 %	7,5 %
Kapitaltäckningsgrad	15,4 %	16,1 %	14,7 %

Nettointäkter

Nettointäkterna ökade från året innan med över 6 miljoner euro och uppgick till totalt 153,8 miljoner euro (147,6). Knappt hälften av nettointäkterna kom från räntenettot, som var totalt 72,1 miljoner euro (70,1). Intäkterna från räntenettot kom i huvudsak från ränteintäkter av kreditprodukter och placeringar på penning- och kapitalmarknaden. Räntekostnaderna utgjordes främst av räntor som betalats på kundernas insättningar.

Nettoprovisionsintäkterna ökade och var 53,7 miljoner euro (44,6). Nettoprovisionsintäkternas utveckling påverkades av affärsverksamhetens ökade volym och av de omstruktureringar som genomfördes 2014 och som påverkade nettoprovisionsintäkterna under hela året.

De övriga intäkterna var totalt 28,0 miljoner euro (32,6). Dessa bestod av nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, nettointäkter från värdepappershandel, övriga rörelseintäkter, nettointäkter av säkringsredovisning samt nettointäkter från förvaltningsfastigheter där alla intäkter och kostnader i bankens två fastighetsdotterbolag redovisas indirekt. Nettointäkterna från finansiella tillgångar som kan säljas var 10,7 miljoner euro (17,9) på grund av realiseringen av placeringar. Inklusivt de derivat som upptas till verkligt värde via resultaträkningen samt säkringsredovisningen var nettointäkterna från värdepappershandeln 0,8 miljoner euro (2,0). Nettoresultatet av säkringsredovisning var 0,6 miljoner euro (0,2). De övriga rörelseintäkterna uppgick till 14,7 miljoner euro (11,3) och nettointäkterna från förvaltningsfastigheter till totalt 1,2 miljoner euro (1,1).

Kostnader

När kostnaderna för 2015 jämförs med kostnaderna för året innan gäller det att notera att 2015 var det första fullständiga redovisningsåret efter fusionen mellan S-Banken och LokalTapiola Bank. Rörelsekostnaderna för 2015 var totalt 137,2 miljoner euro (133,0). Ökningen i personalkostnaderna berodde utöver på rapporteringsperioden även på kostnaderna för samarbetsförfarandet. Personalkostnaderna var totalt 50,7 miljoner euro (43,1) och de övriga administrationskostnaderna totalt 66,1 miljoner euro (67,2).

Avskrivningarna under räkenskapsperioden ökade till följd av integrationen och var totalt 12,6 miljoner euro (9,3). Övriga rörelsekostnader var 7,3 miljoner euro (10,5). De övriga rörelsekostnaderna minskade då Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Dessutom omfattade de övriga rörelsekostnaderna hyror för kontorslokaler, maskiner och utrustning samt kostnader för fordon.

Kreditförluster och nedskrivningar

Kreditförlusterna och nedskrivningarna var fortfarande på en låg nivå, tack vare en bra kundstruktur samt en effektiv kreditkontroll och inkassering. Nettokreditförlusterna och nettonedskrivningarna var -0,4 miljoner euro (2,9). Återförda kreditförluster var 7,4 miljoner euro (3,7).

Insättningar

Vid räkenskapsperiodens utgång utgjorde insättningarna på avistakonton totalt 4 030,4 miljoner euro (3 817,2) och insättningarna på tidsbundna konton 81,6 miljoner euro (240,0). Sammanlagt uppgick inlåningsstocken vid bokslutstidpunkten till 4 112,0 miljoner euro (4 057,2). Inlåningsstocken ökade i synnerhet till följd av företagskundernas insättningar.

Utlåning och placeringsverksamhet

Utlåningen ökade kraftigt under 2015. Utlåningen till både privat- och företagskunder ökade. När det gäller privatkunder ökade i synnerhet kreditprodukter utan säkerheter. Även inom bostadslån var tillväxten kraftigare än den allmänna marknadsutvecklingen. Bland företagskunder berodde ökningen i synnerhet på lånen till bostadsaktiebolag. Vid årsskiftet var utlåningen totalt 2 831,1 miljoner euro (2 571,1). S-Banken placerade 1 594,2 miljoner euro (1 834,8) på penning- och kapitalmarknaden.

Eget kapital

Vid utgången av räkenskapsperioden uppgick det egna kapitalet till 390,6 miljoner euro (393,0), varav minoritetsandelen i FIM Abp var 12,0 miljoner euro (13,7). Trots det goda resultatet minskade det egna kapitalet, eftersom fonden för verkligt värde minskade kraftigare än resultatutvecklingen.

I och med minskningen av det egna kapitalet sjönk soliditetsgraden till 8,2 procent (8,3).

Förvaltad kapital

Vid årsskiftet uppgick beloppet av FIM Kapitalförvaltning Ab:s förvaltade tillgångar till 6 012,0 miljoner euro (5 504,7). Av denna summa stod fondkapitalet för en andel av 5 252,5 miljoner euro (4 810,9) och kapitalförvaltningen för en andel av 759,5 miljoner euro (693,8). Nettoteckningar i fonderna var sammanlagt 226,4 miljoner euro (101,0) vid utgången av rapportperioden. Antalet fondandelsägare var över 200 000 i slutet av december. FIM Kapitalförvaltning förvaltar FIM:s och LokalTapiolas fonder.

VERKSAMHETEN I S-BANKENS DOTTERBOLAG

FIM-KONCERNEN

S-Banken Ab äger 51 procent av aktiestocken i FIM Abp. FIM Abp äger 100 procent av aktierna i FIM Investerings-tjänster Ab och 80 procent av FIM Fastighet Ab.

S-ASIAKASPALVELU OY

S-Asiakaspalvelu Oy är ett helägt dotterbolag till S-Banken Ab. S-Asiakaspalvelu Oy grundades den 8 augusti 2007, och bolaget tillhandahåller databehandlingstjänster och andra tjänster som hänför sig till ett kreditinstituts huvudsakliga verksamhet. Bolaget är ett tjänsteföretag enligt kreditinstitutslagen (610/2014).

Under räkenskapsperioden uppgick S-Asiakaspalvelu Oy:s omsättning till 6,5 miljoner euro (6,1). Den koncerninterna andelen av omsättningen var 4,8 miljoner euro (4,0). Den övriga omsättningen utgjordes av telefontjänster till ägarkunderna, som sköttes för handelslagens räkning. Kostnaderna var främst personalrelaterade och antalet anställda uppgick till 96 personer (112) i slutet av året. S-Asiakaspalvelu Oy:s rörelseresultat var 0,0 miljoner euro (0,0).

FASTIGHETSBOLAG

År 2011 köpte S-Banken Ab hela aktiestocken i två ömsesidiga fastighetsbolag, Koy Limingan terminaali och Koy Lempäälän Terminaali. Bolagens affärsområde är att äga och förvalta lägenheter och outbrutna områden i enlighet med bolagsordningarna samt industri- och terminalfastigheter som byggs på tomterna.

Logistikterminalerna blev klara och togs i bruk åren 2009 och 2010. Inex Partners Oy som hör till SOK-koncernen hyr båda terminalerna genom långa hyresavtal.

Intäkter och kostnader i de ömsesidiga fastighetsbolagen bokförs huvudsakligen i nettointäkterna från förvaltningsfastigheter i S-Banken-koncernen och S-Banken Ab.

STYRELSE

BOLAGSSTÄMMOR

Ordinarie bolagsstämma hölls 1.4.2015. Bolagsstämman fastställde bokslutet för 2014 och beviljade styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet. Sju medlemmar och tre ersättare utsågs till styrelsen. CGR-samfundet KPMG Oy Ab utsågs till revisor.

STYRELSEN

Bolagsstämman fastställer antalet medlemmar i styrelsen och utser styrelsemedlemmar för ett år åt gången. Styrelsen väljer internt en ordförande och en vice ordförande. Styrelsen har en fastställd arbetsordning. Enligt denna svarar styrelsen för bankens strategiska utveckling samt för ledning och övervakning av bankens affärsverksamhet. Styrelsen beslutar även om bolagets centrala verksamhetsprinciper och allmänna värderingar, i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser.

Styrelsen ska leda banken sakkunnigt samt med iakttagande av sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsen sammanträder minst åtta gånger per år.

På ordinarie bolagsstämma valdes följande personer till medlemmar i S-Banken Ab:s styrelse: SOK:s ekonomi- och finansdirektör Jari Annala, SOK:s finansdirektör Juha Ahola, Osuuskauppa HOK-Elantos verkställande direktör Matti Niemi, Osuuskauppa Arinas verkställande direktör Veli-Matti Puutio samt LokalTapiola-gruppens direktör för bolagsgruppen Harri Lauslahti och direktör för bolagsgruppen Jari Eklund. Till oberoende styrelsemedlem i förhållande till ägarna utsågs Heli Arantola, direktör för strategi, affärsutveckling och kvarnverksamhet i Fazer-koncernen. Styrelseordförande är Jari Annala och vice ordförande Harri Lauslahti.

Till S-gruppens ersättare i S-Banken Ab:s styrelse valdes Timo Mäki-Ullakko, verkställande direktör för Pirkanmaan osuuskauppa, och Hannu Krook, verkställande direktör för Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag. Erik Valros, verkställande direktör för LokalTapiola Nyland, valdes till LokalTapiola-gruppens ersättare i S-Banken Ab:s styrelse.

Styrelsen sammanträdde 14 gånger (15) under räkenskapsperioden och medlemmarnas närvaro var 94 procent (92). Arvodena till styrelsemedlemmarna uppgick till totalt 30 000 euro (20 000).

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

S-Bankens styrelse utnämner bankens verkställande direktör. Verkställande direktörens uppgift är att sköta bankens löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och direktiv, tillämpliga lagar och bestämmelser, bolagsordningen och verkställande direktörens arbetsordning. Verkställande direktören är ordförande i den ledningsgrupp som styrelsen utser. Ledningsgruppen är ett organ som biträder verkställande direktören i utövandet av bestämmanderätten. Om verkställande direktören är förhindrad att närvara sköter verkställande direktörens ställföreträdare dennes arbetsuppgifter.

Pekka Ylihurula är verkställande direktör för S-Banken Ab. Verkställande direktörens ställföreträdare var Marja Pajulahti, direktör för privatkundsverksamheten, fram till slutet av oktober 2015.

PERSONAL

Jämfört med året innan minskade S-Banken-koncernens personal med knappt 20 anställda. I slutet av året hade S-Banken-koncernen 696 anställda (715): 459 (457) personer på S-Banken, 96 (112) personer på S-Asiakaspalvelu Oy och 141 (146) personer på FIM-koncernen.

OMBUDSVERKSAMHET

S-gruppens regionhandelslag och LokalTapiola-gruppens regionbolag fungerar som S-Bankens ombud. Ombudens kompetens säkerställs genom fortlöpande utbildning. Under 2015 fokuserade utbildningen av S-Bankens ombud i synnerhet på genomförandet av integrationen samt på säkerställandet av kundservicen och kvaliteten.

PRAXIS FÖR LÖNER OCH ARVODEN

S-Banken-koncernens monetära belöningsmodell utgörs av grundlön och en eventuell resultatpremie. Syftet med resultatlön är att uppmuntra personalen att satsa på frågor som är särskilt viktiga med hänsyn till uppnåendet av de strategiska och operativa målen. Med resultatlönesystem avses olika system för penningersättningar som delas ut antingen på företagsnivå, per arbetsgrupp eller per person.

Styrelsen bistås av S-Bankens ersättnings- och nomineringskommitté, vars uppgift är att för sin del säkerställa att bankens löne- och ersättningspolitik överensstämmer med en god och effektiv riskhantering och att den inte uppmuntrar till överdriven risktagning. Ersättnings- och nomineringskommittén består av minst två medlemmar och en ordförande vilka utses internt av bankens styrelse.

På förslag av Ersättnings- och nomineringskommittén fattar S-Bankens styrelse beslut om en gällande helhet av tillämpliga ersättningsprinciper. Ersättnings- och nomineringskommittén bereder enligt arbetsordningen varje år principer för resultatpremier som gäller bankens personal och som fastställs av bankens styrelse. S-Banken-koncernen följer belöningsprinciper som har fastställts av styrelsen. Underkoncernen FIM iakttar en egen belöningspolitik.

S-Banken-koncernens resultatlönesystem gäller högst ett kalenderår åt gången. Som mål för resultatlönen används hela bankens gemensamma mål, som kompletteras av enhetsspecifika och personliga mål. Resultatpremierna betalas i pengar.

S-Banken-koncernen betalade ut sammanlagt 41,7 miljoner euro (35,4) i löner och arvoden till sina anställda under 2015. I S-Banken Ab uppgick lönerna till totalt 24,8 miljoner euro (19,2) och arvodena till totalt 2,7 miljoner euro (2,0). I S-Asiakaspalvelu uppgick lönerna till 3,2 miljoner euro (3,2) och arvodena till 0,2 miljoner euro (0,1). I FIM-koncernen uppgick lönerna till 8,0 miljoner euro (9,2) och arvodena till 2,8 miljoner euro (1,8).

Arvodena till S-Banken Ab:s styrelsemedlemmar uppgick till 30 000 euro (20 000). Arvodena till FIM Abp:s styrelseledamöter uppgick till 67 500 euro (90 000) och arvodena till FIM Fastighet Ab:s styrelseledamöter till 900 euro (0).

Till personer vars arbete inverkar väsentligt på kreditinstitutets riskprofil utbetalades år 2015 löner för 3,6 miljoner euro (2,5) och arvoden för 1,0 miljoner euro (0,2). Sammanlagt 41 personer (32) fick sådana löner och arvoden. I enlighet med S-Banken Ab:s belöningsprinciper skjuts rörliga arvoden upp, om mottagarens arvoden under den ett år långa intjäningsperioden överstiger 50 000 euro. År 2015 sköts rörliga arvoden upp för 2 personer (0).

Ytterligare information om belöningspraxis finns på S-Bankens webbplats www.s-banken.fi.

VIKTIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSPERIODENS SLUT

Aki Gynther, direktör för enheten Kunskap och kapital, utsågs till verkställande direktörens ställföreträdare från och med 8.2.2016.

UTSIKTER FÖR 2016

Till följd av Europeiska centralbankens stimulansåtgärder förblir räntenivån mycket låg under 2016. De måttliga ekonomiska utsikterna för euroområdet och inflationen, som förblir betydligt lägre än Europeiska centralbankens mål, talar för att Europeiska centralbankens penningpolitik kommer att vara stimulerande länge framöver. De ekonomiska utsikterna för 2016 överskuggas också av den avtagande ekonomiska tillväxten i Kina som kan leda till nedgång i hela världsekonomin.

För närvarande finns det inga sådana interna faktorer i Finlands ekonomi som skulle leda ekonomin in i en hållbar tillväxttrend. Återhämtningen i Finland hänger uttryckligen på exporten. Den försiktiga återhämtningen i euroområdet, den försvagade euron och nedgången i oljepriset stöder världsekonomin tillväxt, vilket har väckt förväntningar på att Finlands export och ekonomi ska börja återhämta sig i år. På grund av de ökade riskerna i världsekonomin är prognoserna dock mycket osäkra.

Den allmänna ekonomiska osäkerheten inverkar också på prognosen för S-Bankens ekonomi. Även om S-Banken har förberett sig på en förlängd osäkerhet genom att förenkla och effektivisera sina operativa modeller, väntas rörelseresultatet för 2016 bli något lägre än för 2015.

I samband med förvärvet av aktiemajoriteten i FIM Abp 2013 avtalade parterna om att S-Banken inom ramen för de avtalade villkoren kan köpa resten av aktierna under 2016. Denna option kommer att granskas innevarande år.

STYRELSENS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER FÖR RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

Styrelsen föreslår att moderbolaget S-Banken Ab:s vinst på 8 918 844,28 euro under räkenskapsperioden upptas på tidigare räkenskapsperioders vinst/förlustkonto och att ingen utdelning betalas ut.

FORMLER FÖR UTRÄKNING AV NYCKELTAL

Nettointäkter:

Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Nettoprovisionsintäkter + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettoresultat av säkringsredovisning + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter

Nettoprovisionsintäkter:

Provisionsintäkter - provisionskostnader

Skuldebrev:

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker + Skuldebrev

Förhållande mellan kostnader och intäkter:

Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader (nedskrivningar inte inkluderade)

Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Nettoprovisionsintäkter + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettoresultat av säkringsredovisning + nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter + Andel av intresseföretagens resultat (netto)

Avkastning på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust} - \text{Inkomstskatt}}{\text{Eget kapital och minoritetsandel} + \text{Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

Avkastning på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust} - \text{Inkomstskatt}}{\text{Genomsnittlig balansomslutning (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

Soliditet, %

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandel} + \text{Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld}}{\text{Balansomslutning}} \times 100$$

Kapitaltäckningsgrad, %

$$\frac{\text{Total kapitalbas}}{\text{Totalt minimikapitalkrav}} \times 8 \%$$

KONCERNENS BALANSRÄKNING

AKTIVA (t€)	Bilaga	31.12.2015	31.12.2014
Kontanta medel	18, 19, 22	207 298	173 640
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker		1 123 559	1 464 060
Övriga	3, 18, 19, 22	1 123 559	1 464 060
Fordringar på kreditinstitut	1, 18	19 684	38 625
På anfordran betalbara		6 850	22 869
Övriga		12 834	15 757
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2, 18, 19, 22	2 831 137	2 571 109
På anfordran betalbara		3 052	2 532
Övriga		2 828 085	2 568 578
Leasingobjekt	4	0	5 343
Skuldebrev	3, 18, 19, 22	470 660	370 724
Aktier och andelar	5, 19, 22	31 047	40 733
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	5, 18, 21	2	1
Derivatinstrument	6, 19, 22	1 714	1 451
Immateriella tillgångar	7, 9, 19	35 576	36 168
Materiella tillgångar	8, 9, 19	12 244	12 852
Övriga tillgångar	10	2 817	6 305
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	11	31 669	38 108
Uppskjutna skattefordringar	12	987	2 926
AKTIVA SAMMANLAGT		4 768 394	4 762 046

PASSIVA (t€)	Bilaga	31.12.2015	31.12.2014
FRÄMMANDE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut		11 810	68 143
Centralbanker	18, 19, 22	0	50 000
Kreditinstitut		11 810	18 143
På anfordran betalbara		10	15
Övriga		11 800	18 128
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	18, 19, 22	4 146 376	4 089 844
Insättningar		4 112 011	4 057 176
På anfordran betalbara		4 030 424	3 817 222
Övriga		81 587	239 954
Övriga skulder		34 365	32 669
På anfordran betalbara		33 255	31 491
Övriga		1 110	1 178
Skuldebrev emitterade till allmänheten	13	44 081	57 655
Obligationslån		2 601	2 601
Övriga		41 480	55 054
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	6, 14, 19, 22	12 073	14 608
Övriga skulder	15, 19	91 818	66 907
Resultatregleringar och erhållna förskott	16	22 274	23 324
Efterställda skulder	16, 18, 22	43 000	41 020
Kapitallån		0	20
Övriga		43 000	41 000
Uppskjutna skatteskulder	12	6 342	7 554
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		4 377 774	4 369 055
EGET KAPITAL			
Aktiekapital	23, 24, 26	82 880	82 880
Övriga bundna fonder	23	7 042	20 530
Värdering till verkligt värde		7 042	20 530
Fria fonder	23	243 813	243 812
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	23	32 021	23 783
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	23	12 837	8 237
Minoritetsandel		12 027	13 750
TOTALT EGET KAPITAL	23	390 620	392 991
PASSIVA SAMMANLAGT		4 768 394	4 762 046
FÖRBINDELSER UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN			
Förbindelser till förmån för kunder	42		
Oåterkalleliga		258 429	196 401
Övriga		986 654	849 690

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

(t€)	Bilaga	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Ränteintäkter	24	80 687	82 718
Nettointäkter från leasingverksamhet	25	55	169
Räntekostnader	24	-8 642	-12 807
RÄNTENETTO		72 100	70 081
Intäkter från egetkapitalinstrument	26	6	351
Provisionsintäkter	27	89 682	73 819
Provisionskostnader	27	-35 994	-29 214
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet			
Nettointäkter från värdepappershandel	28	674	2 123
Nettointäkter från valutaverksamhet	28	139	-107
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	29	10 703	17 929
Nettoresultat av säkringsredovisning	30	595	237
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	31	1 185	1 073
Övriga rörelseintäkter	32	14 734	11 312
Förvaltningskostnader		-116 829	-110 278
Personalkostnader			
Löner och arvoden		-41 743	-35 445
Lönebikostnader			
Pensionskostnader		-6 656	-6 104
Övriga lönebikostnader		-2 303	-1 579
Övriga administrationskostnader		-66 126	-67 151
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	34	-10 549	-7 256
Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill		-2 080	-2 075
Övriga rörelsekostnader	33	-7 315	-10 483
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	35	-423	-2 903
Andel av intresseföretagens resultat		1	-2
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		16 630	14 607
Inkomstskatt		-4 050	-1 186
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT		12 580	13 421
Minoritetsandelar		257	-265
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		12 837	13 157

KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS (MN €)	2015	2014
RÖRELSEVERKSAMHETENS KASSAFLÖDE		
Räkenskapsperiodens resultat	13	13
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	9	-4
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-240	-105
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	-250	-115
Övriga tillgångar	10	10
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	8	-294
Skulder till kreditinstitut	-56	-294
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	57	-137
Övriga skulder	8	138
A. Rörelseverksamhetens kassaflöde sammanlagt	-210	-390
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-11	-12
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	0
B. Investeringarnas kassaflöde sammanlagt	-11	-12
Finansieringens kassaflöde		
Efterställda skulder, ökning	2	-4
Utbetald utdelning och övrig avkastning	-1	0
Förändring av minoritetsandelar	-2	-1
C. Finansieringens kassaflöde sammanlagt	-1	-5
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	-223	-407
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	2 090	2 497
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	1 867	2 090
Ränteintäkter	82	83
Räntekostnader	-7	-13
Justeringar i periodens vinst		
Nettoresultat av säkringsredovisning	-1	0
Avskrivningar enligt plan	13	2
Andel av intresseföretagens resultat	0	0
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	-1	-8
Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	-2	2
Justeringar sammanlagt	9	-4
Likvida medel		
Kontanta medel	207	174
Skuldebrev	1 617	1 837
Aktier och andelar	23	41
Fordringar på kreditinstitut	20	39
Totalt	1 867	2 090

KONCERNENS NOTER

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET Bolaget

Koncernen S-Banken omfattar S-Banken Ab (S-Banken) och dess dotterbolag. S-Banken är en inlåningsbank som bedriver kreditinstitutsverksamhet enligt kreditinstitutslagen (610/2014). Banken och koncernbolagen tillhandahåller även sådana investeringstjänster som avses i 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster (747/2012). Banken svarar i egenskap av moderbolag för uppgifter som hanteras centralt för de bolag som ingår i koncernen, bland annat administration, styrning och övervakning av koncernen.

S-Bankens huvudkontor finns på Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors. Banken har inga andra kontor. Handelslagen i S-gruppen och LokalTapiola-gruppens regionbolag sköter i egenskap av ombud kundservice på handelslagens verksamhetsställen utgående från ombudsavtal.

Styrelsen godkände 8.2.2016 koncernbokslutet för perioden 1.1–31.12.2015 och moderbolagets bokslut för perioden 1.1–31.12.2015.

Principer för upprättande av bokslutet

Bokslutet har upprättats i överensstämmelse med bokföringslagen och, i tillämplig mån, med lagstiftningen för kreditinstitut samt i enlighet med finansministeriets förordningar om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag samt i överensstämmelse med Finansinspektionens nya föreskrifter om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn som började gälla från 1.2.2013. Vid upprättandet av bokslutet har även bokföringsnämndens allmänna anvisningar beaktats i tillämpliga delar.

Bokslutet har även upprättats med beaktande av EU:s kapitaltäckningsförordning ((EU) nr 575/2013, "CRR") och Finansinspektionens ställningstaganden.

Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår förutom S-Banken alla de dotterbolag i vilka banken utövar bestämmanderätt. Bestämmanderätt uppstår när koncernen har rätt att besluta över företagets ekonomiska och operativa principer för att få nytta av dess verksamhet.

Förvärvade dotterbolag integreras i bokslutet enligt förvärvsmetoden. Bolag som eventuellt har förvärvats under räkenskapsåret ingår i koncernbokslutet från och med förvärvstidpunkten. Intressebolaget S-Crosskey Ab har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden.

Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar och skulder har eliminerats i koncernbokslutet.

Jämförbarhet

Jämförelseuppgifterna för 2014 till koncernbokslutet innehåller resultatet för gamla S-Banken Ab för perioden 1.1–30.4.2014 och resultatet för nya S-Banken Ab som grundades genom en kombinationsfusion den 1 maj 2014 för perioden 1.5–31.12.2014. Koncernbalansräkningen innehåller balansposterna för de fusionerade S-Banken Ab och LokalTapiola Bank Abp.

Den 1 augusti 2013 förvärvade S-Banken Ab 51 procent av FIM Abp:s aktiestock och bestämmanderätt. FIM Abp äger 100 procent av FIM Investeringstjänster Ab och 80 procent av FIM Fastighet Ab. Den koncern som bildas av ovan nämnda bolag har i detta bokslut kallats underkoncernen FIM.

POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Bokslutet anges i euro. Transaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. På bokslutsdagen ändras balansposter i utländsk valuta till euro enligt bokslutsdagens kurs.

Kursdifferenser bokförs som valutakursvinster/-förluster i resultaträkningen, i fråga om finansiella poster i nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet och i fråga om leverantörsskulder i övriga administrationskostnader.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Inom koncernen S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. I fråga om finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillämpas ett förfarande där de upptas i balansräkningen enligt handelsdagen. När poster som ingår i finansiella tillgångar och skulder för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lån och övriga fordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del

bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

I finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen upptas skuldebrev och andra inhemska och utländska värdepapper och andelar som är föremål för aktiv handel och som är anskaffade i intjänings syfte inom kort tid samt derivatkontrakt på vilka säkringsredovisning inte tillämpas.

Finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Differensen mellan bokslutsdagens värde på de finansiella instrument som upptas till verkligt värde i resultaträkningen och föregående boksluts bokföringsvärde upptas som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad. Om ett finansiellt instrument som upptas till verkligt värde har förvärvats under räkenskapsperioden, upptas differensen mellan värdet på det finansiella instrumentet vid bokslutstidpunkten och anskaffningsvärdet som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad.

I investeringar som hålls till förfall upptas sådana skuldebrev och andra finansiella tillgångar som inte ingår i derivattillgångar, som har fasta betalningar eller vars betalningar kan bestämmas, som förfaller på en bestämd dag och som hålls till förfall. Investeringar som hålls till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Koncernen hade inga investeringar som hålls till förfall.

I lån och övriga fordringar upptas sådana finansiella tillgångar som inte är noterade på den aktiva finansmarknaden och vars betalningar är fasta eller kan bestämmas. Dessa tillgångar tillhör inte finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som hålls till förfall eller finansiella tillgångar som kan säljas. Lånens och de övriga fordringarnas transaktionskostnader inkluderas i det upplupna anskaffningsvärdet som beräknas med hjälp av effektivräntemetoden och periodiseras i resultaträkningen över fordringens löptid. Efter den ursprungliga bokföringen värderas lån och övriga fordringar till upplupna anskaffningsvärden enligt effektivräntemetoden.

I finansiella tillgångar som kan säljas upptas skuldebrev samt övriga inhemska och utländska värdepapper som inte klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt

värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, eller lån och övriga fordringar. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde. Det verkliga värdet för placeringar som är föremål för offentlig handel fastställs enligt placeringarnas marknadsvärden. Placeringar som inte är offentligt noterade värderas med hjälp av värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Om verkligt värde inte kan bestämmas tillförlitligt med detta förfarande används anskaffningsvärdet. Ändringar i verkligt värde bokförs direkt i fonden för verkligt värde som ingår i eget kapital. När ett finansiellt instrument säljs, resultatförs den i eget kapital ackumulerade förändringen i verkligt värde, tillsammans med upplupna räntor och realisationsvinst eller -förlust.

En post som ingår i övriga finansiella skulder upptas i bokslutet till nominellt värde när postens verkliga värde är dess nominella värde. Om det belopp som erhållits som skuldens kapital skiljer sig från skuldens nominella värde, upptas skulden till det belopp som har erhållits. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärdet upptas som räkenskapsperiodens kostnad eller intäkt och periodiseras samt upptas som en ökning eller minskning av skuldens anskaffningsvärde. Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet eller en till skulden hörande provisionskostnad eller sådan kostnad som är en del av skuldens räntekostnad, periodiseras med effektivräntemetoden som en kostnad över skuldens löptid. De övriga finansiella skulderna värderas vid bokslutstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Säkringsredovisning

Derivatkontrakt ingår i huvudsak i säkringssyfte. S-Banken tillämpar makrosäkringsredovisning till verkligt värde på sådana ovan nämnda derivatinstrument som uppfyller dokumenterade effektivitetsförutsättningar och andra förutsättningar gällande säkringsredovisning. I sådana fall skyddades öppen ränterisk med ränteswapavtal, som fortfarande definieras som poster som ska skyddas i säkringsredovisningen.

Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som beror på den säkrade risken har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken har bokförts i fonden för verkligt värde.

Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som hör till säkringsredovisningen har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen.

INBÄDDAT DERIVAT

Ett inbäddat derivat är en del av ett hybridinstrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat. Därför varierar en del av hybridinstrumentets kassaflöden på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivat. Ett inbäddat derivat ska skiljas från värdavtalet och redovisas som ett derivat, om de krav för avskiljning som ställs i Finansinspektionens föreskriftssamling uppfylls. Ett sådant krav är bland annat att det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker.

S-Banken har emitterat debenturlån med sämre företrädesrätt, vilka räknas till ovan nämnda hybridinstrument på grund av de optioner som ingår i avtalen och som berättigar till återbetalning av skulden före förfallodagen. Vidare har S-Banken anskaffat digitala optioner kopplade till ett obligationslån som en del av en säkringstransaktion i anslutning till placeringsdepositioner.

Beträffande ovan nämnda debenturer avskiljer inte S-Banken de inbäddade derivaten från värdavtalet. De ekonomiska egenskaperna och riskerna anses vara nära förknippade med värdavtalens ekonomiska egenskaper och risker, eftersom optionernas lösenpriser motsvarar skuldavtalens upplupna anskaffningsvärden vid alla lösentidpunkter. Däremot avskiljer S-Banken den digitala optionen från värdavtalet och redovisar den som ett derivat.

PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING Ränteintäkter och -kostnader

Räntor på finansiella tillgångar och skulder periodiseras som ränteintäkter och -kostnader för de räkenskapsperioder som de tidsmässigt hänför sig till.

Provisionsintäkter och -kostnader

Provisionsintäkter och -kostnader uppkommer genom de tjänster som erbjuds kunderna och de resurser som används för att producera tjänsterna. Provisionsintäkterna och -kostnaderna resultatförs när tjänsten är producerad eller mottagen. Intäkter och kostnader för tjänster som fördelas över flera år allokeras till ifrågasvarande år.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

De immateriella tillgångarna består av licenskostnader för ADB-program och av anslutningskostnader. Under ADB-program aktiveras även kostnader för licensändringsarbeten som gjorts för S-Banken. De immateriella tillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde och de avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar
IT-system och licensavgifter: 5 år
Anslutningsavgifter: 5 år
Goodwill: 5 år
Immateriella tillgångar/underkoncernen FIM
Grundliga förbättringar i hyreslokaler: 5 år
WWW-projekt: 3 år

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Materiella tillgångar värderas till deras ursprungliga anskaffningsvärden, med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella tillgångar avskrivs linjärt enligt den uppskattade ekonomiska livslängden. Inga avskrivningar görs för markområden.

Avskrivningstider för materiella tillgångar/förvaltningsfastigheter
Maskiner och inventarier 3 år
Byggnader: 25 år
Byggnaders anordningar: 10 år

NEDSKRIVNINGAR

Vid räkenskapsperiodens slut bedöms huruvida det finns tecken på att värdet av någon fordran eller tillgångspost har sjunkit. Om detta är fallet värderas det penningbelopp som kan flyta in från ifrågavarande fordran eller tillgångspost med hjälp av objektiva kriterier. Det penningbelopp som kan flyta in är tillgångspostens verkliga värde med avdrag för försäljningsutgifterna eller ett högre bruksvärde. Nedskrivningar bokförs om tillgångspostens bokföringsvärde är högre än det penningbelopp som kan flyta in från den. När det gäller fordringar bokförs som nedskrivningar det belopp som motsvarar de uppskattade förväntade kreditförlusterna i prövningen av nedskrivningsbehovet. Nedskrivningen upptas i resultat- och balansräkningen genom nedskrivningsprövning minst fyra gånger per år.

Om det på bokslutsdagen finns objektiva belägg för en avsevärd och mer permanent värdenedgång i säljbara eget- eller främmandekapitalinstrument, upptas förlusten i eget kapital i resultaträkningen som nedskrivning. Om det verkliga värdet för ett säljbart skuldebrev senare stiger och uppgången objektivt kan anses anknyta till en händelse efter nedskrivningen, återkallas nedskrivningen via resultaträkningen. Om det verkliga värdet av en aktie stiger senare upptas värdeuppgången i eget kapital.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som inte används av koncernen och som koncernen innehar främst för att uppbära hyresintäkter och eventuellt för att tillgodogöra sig tillgångens värdeökning. Förvaltningsfastigheterna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt samma principer som gäller för de fastigheter som ingår i materiella tillgångar. Hyresavtalen intäktsförs i nettointäkterna från förvaltningsfastigheter under hyrestiden.

INKOMSTSKATT

Inkomstskatten innehåller de skatter som beräknats utifrån räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst samt korrigeringar av tidigare räkenskapsperioders skatter. Skatteeffekten av poster som bokförs direkt i eget kapital bokförs på motsvarande sätt direkt i eget kapital. Skatterna beräknas enligt de skattesatser som gäller vid bokslutstidpunkten samt, när skattesatserna ändras, enligt den nya kända skattesatsen.

RISKHANTERING OCH KAPITALTÄCKNING

Allmän beskrivning och mål för riskhanteringen

Riskhanteringen är en viktig del av S-Banken-koncernens affärsverksamhet. Målet för riskhanteringen är att identifiera, mäta, bedöma, följa upp och rapportera om risker som är väsentliga för koncernens verksamhet. Målet är också att se till att risktagningen iakttar de principer och gränser som har fastställts och godkänts av styrelsen för koncernens moderbolag, utan att äventyra koncernens kapitaltäcknings- och lönsamhetsmål och inte heller verksamhetens kontinuitet. En riskhanteringskultur som tillämpas av koncernens hela organisation främjar uppnåendet av verksamhetsmålen genom att se till att riskerna identifieras, deras konsekvenser analyseras och de hanteras.

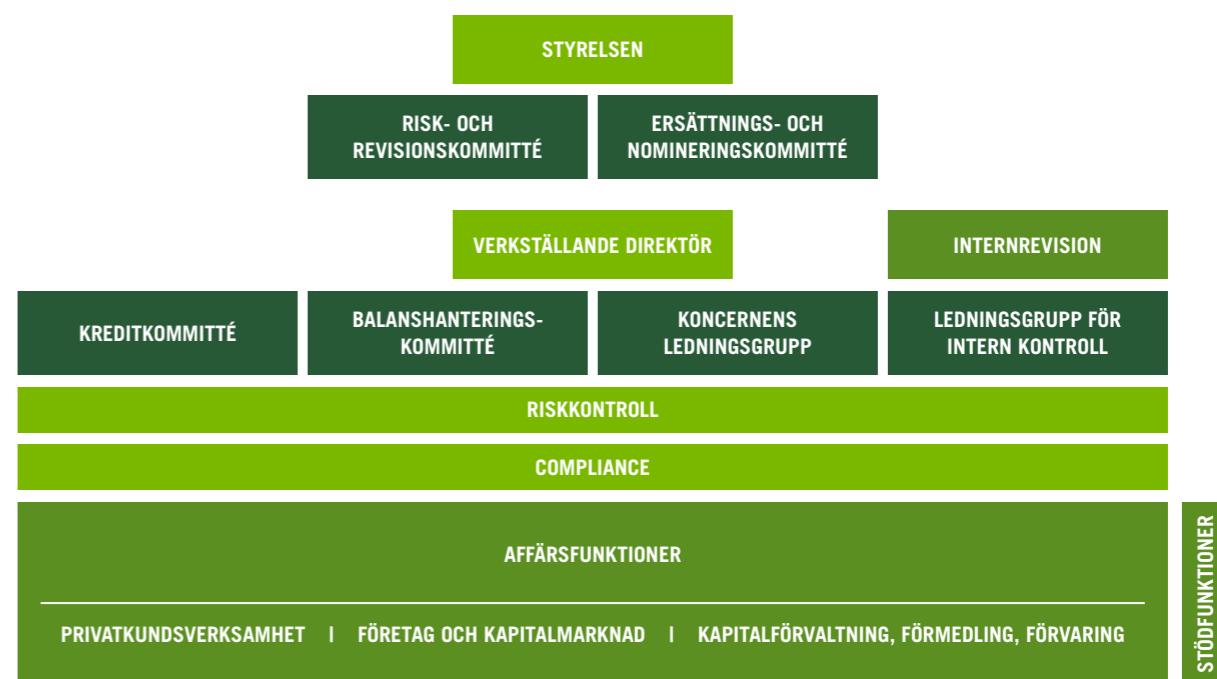
S-Banken-koncernen har en övergripande riskstrategi som har fastställts av moderbolagets styrelse. Strategin innehåller en beskrivning av koncernens risktagningsförmåga och risktagningens vilja, definitioner av de väsentligaste riskerna och allmänna principer enligt vilka bankens kapitaltäckning och likviditet samt kontinuiteten i verksamheten säkerställs. Risker mäts och rapporteras på ett sätt som ger styrelsen och den operativa ledningen tillräcklig och väsentlig information om verksamhetens risker och hanteringen av dem. Innehållet i den övergripande riskstra-

tegin preciseras i olika handlingar, som principerna för riskhanteringen, kontinuitetsplanerna, produktbeskrivningarna och verksamhetsplanerna.

Organisation av riskhanteringen inom S-Banken-koncernen

S-Bankens styrelse fastställer principer för S-Banken-koncernens risktagning och riskhantering, ger bolagets ledning beslutsbefogenheter, övervakar riskhanteringen och ansvarar

för att den riskkontroll som är oberoende av affärsverksamheten är tillräcklig. S-Bankens verkställande direktör med biträde av koncernens ledningsgrupper ansvarar för att riskhanteringen i praktiken genomförs enligt de principer som styrelsen har fastställt. Riskhanteringen sker i S-Banken-koncernens affärs- och stödfunktioner vars verksamhet övervakas av oberoende kontrollfunktioner och en internrevision. Organisation av riskhanteringen beskrivs i tabellen nedan.

Den högsta beslutanderätten utövas av S-Bankens styrelse. Styrelsen ansvarar för att bankens verksamhet är ordnad på behörigt sätt i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser. Styrelsen fastställer den övergripande riskstrategin och det riskbaserade kapitalbehovet för S-Banken-koncernen samt beslutar om bankens risktagningens vilja och risktagningens förmåga. Av styrelsemedlemmarna förutsätts tillräcklig och mångsidig kompetens och erfarenhet av bankens verksamhet samt av risker förknippade med banken och dess verksamhet.

Styrelsen biträds av risk- och revisionskommittén samt ersättnings- och nomineringskommittén som inte har självständig beslutanderätt. Bägge kommittéerna består av styrelsemedlemmar. Risk- och revisionskommittén biträder

styrelsen bland annat i frågor gällande bankens riskstrategi och risktagningens belopp och övervakar koncernens risker och arten och omfattningen av riskhanteringen. Ersättnings- och nomineringskommittén bereder bland annat ärenden gällande ersättningar och utnämningar för bolagsstämman och styrelsen samt säkerställer att tillhörande förfaranden tillämpas på behörigt sätt.

Verkställande direktören och koncernens ledningsgrupp ansvarar för att riskhanteringsprinciper och -metoder enligt lagar, bestämmelser, bankens bolagsordning och den övergripande riskstrategin iakttas i S-Banken-koncernens operativa verksamhet. Verkställande direktören ser till att ansvar och befogenheter är ändamålsenliga och tydligt definierade.

Direktörerna för S-Banken-koncernens affärs- och stödfunktioner ansvarar främst för riskerna inom sina ansvarsområden och för att verksamheten vid enheterna sker enligt S-Banken-koncernens anvisningar och principer. Dessutom ansvarar affärs- och stödfunktionerna för sina risker inom ramen för de fastställda limiterna.

Kreditkommittén fattar inom ramen för beviljade befogenheter beslut om beviljande av krediter till privatkunder och företagskunder. Dessutom fastställer kreditkommittén principerna för beviljande av krediter och bereder ärenden gällande hantering av kreditrisker för risk- och revisionskommittén.

Balanshanteringskommitténs uppgift är att övervaka och begränsa bankkoncernens risker. Kommittén övervakar koncernens kapitaltäckning och likviditet och behandlar de viktigaste tillhörande beslutsförslagen samt kan vid behov fastställa risklimiterna.

S-Bankens styrelse har ordnat de av affärsfunktionerna oberoende kontrollfunktionerna för att säkerställa en effektiv och heltäckande intern kontroll inom koncernens affärs- och stödfunktioner. Kontrollfunktionerna utgörs av riskkontroll, juridiska ärenden och compliance samt internrevision. Ledningsgruppen för intern kontroll, som består av funktionerna ovan, har som mål att se till att de fastställda målen uppnås i enlighet med de interna och de externa reglerna. Ledningsgruppen uppdaterar och vidareutvecklar principerna och verksamhetsmodellen för den interna kontrollen på koncernnivå samt följer upp, utvärderar och samordnar verkställandet av ändringar med anledning av regleringen inom organisationen. Ledningsgruppen gör också utvärderingar av verksamhetsplanernas och -principernas effekter på riskhanteringen i S-Bankens affärs- och stödfunktioner.

Riskkontrollfunktionen har till uppgift att följa upp och på en övergripande nivå utvärdera koncernens risktagningsnivå och genomförandet av riskhanteringen. Funktionen övervakar genomförandet av den övergripande riskstrategin samt den totala riskpositionen och rapporterar om dessa till S-Bankens styrelse, Risk- och revisionskommittén, verkställande direktören och myndigheterna. Riskkontrollfunktionen underhåller och utvecklar metoder för att mäta, bedöma och rapportera risker samt assisterar affärsfunktionerna vid identifieringen av nya risker.

Compliance har till uppgift att se till att S-Banken-koncernen har tillräckliga och ändamålsenliga verksamhetsprinciper och rutiner som säkerställer regelefterlevnaden. Funk-

tionen övervakar och utvärderar huruvida de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa brister i regelefterlevnaden har varit tillräckliga och effektiva.

Funktionen för juridiska ärenden har till uppgift att stöda koncernens affärs- och stödfunktioner i juridiska frågor. Funktionen ser till att juridiska ärenden i anslutning till avtal, enskilda produkter och serviceprocesser sköts så förstklassigt som möjligt, utgående från affärsverksamheten och inom ramen för regleringen.

Med internrevision avses oberoende bedömnings- och verifieringsverksamhet med uppgift att granska att den interna kontrollen och riskhanteringen är tillräcklig, välfungerande och effektiv inom hela koncernen. Granskningen utgår från risker och görs enligt en revisionsplan som styrelsen godkänner årligen. När internrevisionen gör granskningar enligt planen, tillämpar den kriterier som bygger på externa regler, interna anvisningar och uppställda mål. Internrevisionen utvärderar sålunda också funktionen för juridiska ärenden och compliance och riskkontrollfunktionen.

INTERN KAPITALUTVÄRDERING OCH RISKBASERAT KAPITALMÅL

Bakgrund

Basel-kapitaltäckningsregelverket består av tre nära relaterade ämnesshelheter, så kallade pelare. Minimikapitalkraven i pelare 1 gäller kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker. S-Banken rapporterar kapitalkravet för kreditrisker och marknadsrisker i pelare 1 med schablonmetoden och kravet för operativa risker med basmetoden. Pelare 2 ålägger bankerna att göra en helhetsbedömning av den interna kapitalutvärderingen och kapitalbasens tillräcklighet i förhållande till verksamhetens riskprofil och riskerna i omvärlden. Risker som inte omfattas av kapitalkrav i pelare 1 blir i så fall beaktade i den interna kapitalutvärderingsprocessen. Sådana risker i S-Banken-koncernen är likviditetsrisk, ränterisk för finansiell balans, strategisk och affärsrisker, koncentrationsrisker och omvärldsrisker. Vid beräkning av koncernens kapitalkrav i pelare 2 beaktas också integrationsrisker för åren 2015–2017 till följd av fusionen av S-Banken med LokalTapiola Bank. Pelare 3 kompletterar de två första pelarna genom att fastställa principer för offentliggörande och har som ett centralt mål att främja insynen på marknaden när det gäller uppgifter om kapitaltäckning och risker.

Avsikten med kreditinstitutsdirektivet (CRD IV) och kapitaltäckningsförordningen (CRR), som trädde i kraft den 1 januari 2014, är att stärka bankernas riskhanteringsför-

måga till följd av finanskrisen. Det viktigaste innehållet i bestämmelserna är att införa Baselkommitténs Basel III-regler. De väsentligaste dragen i kapitaltäckningsregelverket som utgår från pelarna i Basel II är oförändrade, men vissa delar av pelarna är mer specifika och omfattande. Syftet med de reglerna är bland annat att förbättra beloppet och kvaliteten på bankernas kapitalbas, minska likviditetsrisken genom kvantitativa begränsningar, begränsa bankernas skuldsättningsgrad och fastställa kvalitativa kriterier för intern styrning och tillsyn över aktörerna i banksektorn. S-Banken-koncernen strävar efter att kontinuerligt utveckla sina riskhanteringsmetoder och säkerställa att de är förenliga med gällande och planerade kapitaltäcknings- och riskhanteringsregler.

Intern kapitalutvärdering

Den interna kapitalutvärderingen enligt pelare 2 ingår i processen för strategi- och verksamhetsplanering inom koncernen, i fråga om riskanalyser som påverkar kapitaltäckningen, fastställande av risktagningsvilja och fastställande av riskbaserat kapitalmål. Processen för S-Banken-koncernens interna kapitalutvärdering (ICAAP) beskrivs i den övergripande riskstrategin som bankens styrelse har fastställt. Utgångspunkten i ICAAP är att på en övergripande nivå identifiera risker med beaktande av verksamhetens art och omfattning samt förändringarna i de externa verksamhetsbetingelserna. Av de identifierade och analyserade riskerna härleds kapitalbasbeloppet som S-Banken-koncernen behöver inom ramen för den risktagningsvilja och -nivå som fastställs i strategin.

I S-Banken-koncernens årliga strategiprocess deltar S-Bankens styrelse och koncernens ledningsgrupp. Processen består av strategiska analyser och val och i sista skedet av genomförande av strategin. Strategin fastställs av S-Bankens styrelse.

Vid en strategisk analys görs en analys av branschen, marknaden, huvudsakliga konkurrenter, utvecklingen av myndighetsregler och den egna verksamheten. Vid strategiska val fastställs en verksamhetsidé, en vision och strategiska mål samt av dessa härledd risktagningsvilja som beskrivs i den övergripande riskstrategin. Vid genomförande av strategin konkretiseras de kritiska framgångsfaktorerna och skapas mätare och årliga målnivåer. Samtidigt fastställs utifrån dessa mål ett uppskattat riskbaserat kapitalbehov och risklimiterna på övre nivå. Detta skede resulterar i en kapitalplan för S-Banken-koncernen. Kapitalplanen innehåller en analys och en rapport om kapitalbaskravet och kapitalkravet i pelare 1 samt det riskbaserade kapitalmål i pelare 2 och de utredningar per riskkategori som ligger till grund för målet.

I planen bedöms koncernens riskbaserade kapitalmål, kapitalens tillräcklighet och kapitaltäckningen under kommande år. En viktig del av kapitalplaneringen är en utvärdering av hur riskfylld verksamheten är. Det kapitalbehov som affärsrisker medfört bedöms i kapitalplanen bland annat genom scenarioanalyser och stresstester. S-Bankens styrelse fastställer kapitalplanen.

Risktagningsvilja och risktagningsförmåga

S-Bankens styrelse fastställer koncernens risktagningsvilja med beaktande av resultaten av den interna kapitalutvärderingen och det riskbaserade kapitalmålet. Utgångspunkten är att säkerställa stabil och tillräcklig avkastning på koncernens eget kapital på lång sikt, en störningsfri kontinuitet i verksamheten operativt sett och en tillräcklig kapitaltäckning på kort och medellång sikt. Vid bedömning av risktagningsviljan utvärderas bland annat uppställda tillväxtmål och utvidgning av verksamheten till nya områden och produktgrupper.

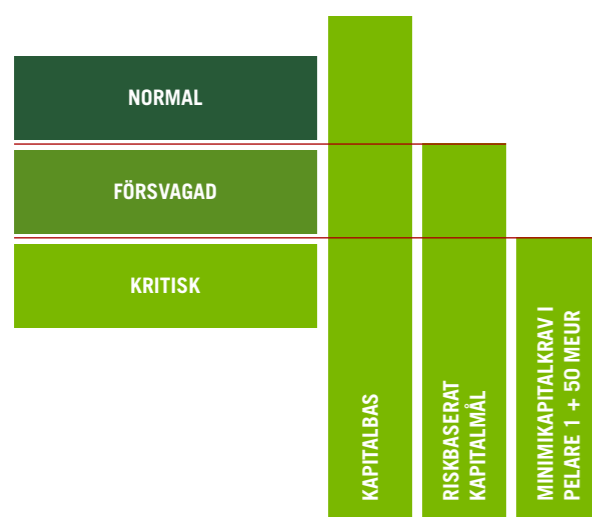
Riskbaserat kapitalmål samt åtgärdsgränser för intern kapitalutvärdering

Det minimikapitalmål som S-Bankens styrelse har fastställt för pelare 1 är 13 procent. Vid intern kapitalutvärdering fastställs ett så kallat kapitalkrav i pelare 2, vid sidan av det kapitalkrav i pelare 1 som myndigheten har fastställt, utifrån risktoleransen enligt den övergripande riskstrategin. I riskstrategin och dess bilaga Riskbudget fastställs också åtgärdsgränser och åtgärder med vilka bankens kapitaltäckning återställs så att den uppfyller de uppställda målen. Om kapitalbasen närmar sig eller underskrider det uppställda kapitalmålet, vidtas i första hand passiva riskminskningsåtgärder i syfte att normalisera läget. Detta innebär att det aktiva tagandet av ytterligare risker begränsas till exempel genom att skära ned risklimiterna. Först därefter vidtas aktiva åtgärder för att uppnå kapitalmålet.

I praktiken bestämmer styrelsen i enlighet med sin befattningsbeskrivning om kapitalarrangemang och tillämpning av riskminskningsåtgärder enligt de ovan beskrivna mekanistiska begränsningarna samt också proaktivt på skönsmåssig grund. Beslut som fattas på skönsmåssig grund bygger i första hand på allmänna trender, marknadsutsikter, andra riskrapporter och kapitaltäckningsscenarioer.

I riskbudgeten fastställs limiter och larmgränser för kapitalkravet i koncernbolagen. Om larmgränsen underskrids, uppgörs en plan för intern finansiering av koncernen. Planen ska genomföras när kapitalbeloppet understiger den egentliga kapitaltäckningslimiten.

I S-Banken-koncernen och dess moderbolag och dotterbolag tillämpas de nedan avsedda gränserna för intern kapitalutvärdering i förhållande till kapitaltäckning i pelare 2. Gränserna har godkänts av styrelsen.

Kapitaltäckningen i pelare 2 är normal när koncernens kapitalbas överskrider det riskbaserade kapitalmålet och samtidigt det riskbaserade kapitalkravet. Kapitaltäckningen har försvagats om kapitalbasen underskrider det riskbaserade kapitalmålet. Kapitaltäckningen är kritisk om kapitalbasen underskrider minimikapitalbasen i pelare 1 plus 50 miljoner euro.

Styrelsen har utöver gränserna för riskbaserad kapitaltäckning i pelare 2 också fastställt motsvarande gränser för kapitaltäckning i pelare 1. Kapitaltäckningen i pelare 1 är normal när kapitaltäckningsgraden överstiger 13 procent. Kapitaltäckningen har försvagats om kapitaltäckningsgraden är mellan 10,5 procent och 13 procent. Kapitaltäckningen är kritisk om kapitaltäckningsgraden understiger 10,5 procent.

I S-Banken-koncernens fastställs åtgärder som vidtas omedelbart om åtgärdsgränserna ovan har underskridits eller eventuellt kan underskridas.

En sammanfattning av S-Banken-koncernens väsentligaste risker och riskbaserade kapitalmål finns nedan.

De nya lagar avseende en krislösning för banker som trädde i kraft 2015 förpliktar kreditinstitut att i ett tidigt skede vidta förhandsåtgärder för att förebygga kriser. Kreditinstitut

och värdepappersföretag är skyldiga att utarbeta återhämtningsplaner i enlighet med kreditinstitutslagen och finansministeriets förordning. I lagreformen fastställs de förfaranden som tillämpas på banker som råkat ut för ekonomiska problem. Återhämtningsplanen aktualiseras om gränsvärdena för bankens kapitaltäckning eller betalningsberedskap överskrider. Återhämtningsplanen, som godkänts av S-Bankens styrelse, har lämnats till Finansinspektionen för godkännande.

Publicering av information om kapitaltäckning

S-Banken publicerar information om kapitaltäckningen i sin kapitalbas en gång om året i noterna till bokslutet. Information om de olika riskkategorierna och riskhanteringen publiceras också i noterna till bokslutet. I särskilda fall publiceras information om kapitaltäckningen också i delårsrapporten. Ett sådant särskilt fall är om bolaget kapitaliseras utanför kapitalplanen. S-Banken-koncernen publicerar en delårsrapport för de sex första månaderna i varje kalenderår.

Kapitalbas och kapitaltäckning

S-Banken-koncernens kapitalbas kan indelas i primärt och supplementärt kapital (T1 och T2). Primärkapitalet består av kärnprimärkapital (CET1), primärkapitaltillskott och avdrag från dessa. S-Banken-koncernen saknar poster som räknas in i primärkapitaltillskottet och därför är CET1-kapitalet lika stort som T1-kapitalet.

Kärnprimärkapitalet består av poster av fritt och bundet eget kapital, minoritetsandelar och vinstmedel. Bundet eget kapital utgörs av aktiekapitalet. Den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften för immateriella tillgångar avdras från kärnprimärkapitalet. Enligt EU:s kapitaltäckningsförordning (EU) nr 575/2013 ("CRR") avdras en negativ fond för verkligt värde från kärnprimärkapitalet. Sedan början av 2015 räknas dessutom den positiva fonden för verkligt värde till kärnprimärkapitalet, minskad med uppskjuten skatteskuld beräknad enligt samfundsskatteprocenten. Jämförelsetalen har beräknats enligt den nya definitionen. Vinstmedlen för räkenskapsperioden 2015 ingår i kärnprimärkapitalet med ett av Finansinspektionen beviljat tillstånd enligt artikel 26 i EU:s kapitaltäckningsförordning.

I kärnprimärkapitalet ingår minoritetsandelar, som ska beräknas enligt övergångsbestämmelser. CRC IV har angett intervall för de faktorer för minoritetsandelar som Finansinspektionen har fastställt mer detaljerat.

Minoritetsandelen i FIM Abp beräknas enligt övergångsbestämmelser och avdragsposten för minoritetsandelen dras av från den minoritetsandel som ingick i balansräkningen.

Primärkapitalet kan fritt och omedelbart användas för att täcka oväntade förluster. S-Banken-koncernens primära kapital består i sin helhet av obegränsat kapital, vilket innebär att koncernen har full beslutanderätt över återbetalningen av kapitalet och utdelningen av vinst på kapitalet. Det supplementära kapitalet i koncernen består av fyra debenturlån. S-Banken löste in ett debenturlån i juni 2015 och emitterade ett nytt debenturlån på 16 miljoner euro i december 2015. Mer detaljerad information om debenturlånens egenskaper finns i noterna till balansräkningen (koncernens not 17 och bankens not 17). S-Banken-koncernen

har inga poster som ska avräknas från det supplementära kapitalet eller sammantagna från det primära och det supplementära kapitalet.

Kapitalbasen och kapitaltäckningen presenteras i bokslutet enligt EU:s kapitaltäckningsförordning ((EU) nr 575/2013, "CRR").

Koncernens kapitalbas utgjorde totalt 376,1 miljoner euro (369,4) vid utgången av räkenskapsperioden, medan kapitalkravet var 194,9 miljoner euro (183,5).

S-Banken-koncernens kapitaltäckning var 15,4 procent (16,1).

KAPITALBAS (MN €)	12/2015	12/2014
Kärnprimärkapital före avdrag	391,2	391,4
Aktiekapital	82,9	82,9
Överkursfond	0,0	0,0
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	243,8	243,8
Frivilliga reserver		
Minoritetsandel	9,2	11,9
Vinstmedel	44,9	32,0
Balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	32,0	23,8
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	12,8	8,2
Fond för verkligt värde	10,4	20,8
Avdrag från kärnprimärkapitalet	41,5	42,3
Immateriella tillgångar	35,6	36,2
Uppskjutna skattefordringar	1,0	2,9
Fond för verkligt värde, negativ värdering	3,4	0,3
Planerad vinstutdelning	1,5	3,0
Kärnprimärkapital (CET 1)	349,8	349,1
Extra primärkapital före avdrag	0,0	0,0
Avdrag från extra primärkapital		
Extra primärkapital (AT1)	0,0	0,0
Primärkapital	349,8	349,1

KAPITALBAS (MN €)	12/2015	12/2014
Supplementärkapital före avdrag	26,3	20,3
Debenturlån	26,3	20,3
Avdrag från supplementärkapital		
Supplementärkapital (T2)	26,3	20,3
Sammanlagd kapitalbas	376,1	369,4
Sammanlagd kapitalbas	376,1	369,4
Minimikapitalkrav	194,9	183,5
Kapitaltäckningsgrad	15,4 %	16,1 %
Primärkapital	349,8	349,1
Totalt kapitalkrav	194,9	183,5
Primärkapitalets kapitaltäckningsgrad	14,4 %	15,2 %
Summa riskvägda poster	2 436,0	2 293,6
varav andelen kreditrisk	2 133,0	1 999,9
varav andelen marknadsrisk	0,9	1,5
varav andelen operativ risk	299,3	292,3
varav andelen värdejusteringar av exponeringar	2,9	
Kärnprimärkapital i förhållande till riskvägda poster (%)	14,4 %	15,2 %
Primärkapital i förhållande till riskvägda poster (%)	14,4 %	15,2 %
Sammanlagd kapitalbas i förhållande till riskvägda poster (%)	15,4 %	16,1 %

Kapitalkravet för kreditrisk utgjorde den viktigaste bindningen av kapitalbasen och i detta ingick posterna "Exponeringar med säkerhet i fastighet" för 1 836,7 miljoner euro (1 719,3), "Institutexponeringar" för 1 020,6 miljo-

ner euro (1 294,7) och "Hushållsexponeringar" för 657,8 miljoner euro (575,8). I tabellen nedan specificeras närmare de olika gruppernas exponeringar och deras inverkan på kapitalbasen.

TOTALT KAPITALKRAV (MN €)	12/2015		12/2014	
	Exponeringsvärde	Kapitalbas	Exponeringsvärde	Kapitalbas
Kapitalkrav för kreditrisk				
Exponeringar mot stater och centralbanker	329,8	0,0	341,9	0,2
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	56,1	0,0	35,4	0,0
Exponeringar mot offentliga organ	20,0	0,3	0,0	0,0
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	5,1	0,0	24,1	0,0
Institutexponeringar*	1 020,6	28,6	1 294,7	41,7
Företagsexponeringar	483,1	37,2	279,5	22,2
Hushållsexponeringar	657,8	39,5	575,8	34,5
Exponeringar med säkerhet i fastighet	1 836,7	51,4	1 719,3	48,1
Oreglerade poster	18,4	2,0	8,8	0,9
Täckta obligationer	234,0	1,9	352,1	2,8
Exponeringar mot fonder	30,6	2,4	35,4	2,8
Övriga poster	42,9	2,7	56,5	2,6
Åtaganden utanför balansräkningen	1 245,1	4,5	1 046,1	4,0
Totalt	5 980,1	170,6	5 769,5	160,0
Kapitalkrav för kreditrisker totalt		170,6		160,0
Kapitalkrav för marknadsrisk		0,07		0,12
Kapitalkrav för operativa risk		23,94		23,4
Kapitalkrav för värdejustering av exponeringar		0,23		
Totalt kapitalkrav		194,9		183,5

* I exponeringsvärdet har motpartsriskens exponeringsvärde beaktats för derivat.

Per riskvikt riktade sig S-Banken-koncernens exponeringar framför allt till riskvikten 35 %, som inbegriper exponeringar med säkerhet i fastighet. I riskvikten 100 % bokförde banken i huvudsak företagsexponeringar samt exponeringar mot fonder, medan den lägsta klassen, 0 %, utgjordes av exponeringar mot centralbanker och poster utanför balansräkningen. Säkerställda obligationer ingår främst i posten 10 % och hushållsexponeringar i posten 75 %. Oreglerade poster bokfördes i posten 150 %.

Enligt kapitaltäckningsförfordningen beräknas riskvikterna för skuldebrev utgivna av kreditinstitut utifrån emittentens

eller instrumentets kreditbetyg. Institutexponeringarna ingår särskilt i kreditklass 50 %. I beräkningen av kapitalkravet för kreditrisk använder S-Banken-koncernen Standard & Poor's, Moody's Investors Services och Fitch Ratings kreditklassificeringar när den fastställer riskvikter för stater och centralbanker, regionala myndigheter, offentliga organ, kreditinstitut, företag och värdepappersföretag. Om en post som utgör exponeringen tillhör ett särskilt emissionsprogram eller en särskild emissionsfacilitet med egen kreditvärdering, används denna kreditvärdering när riskvikten fastställs.

EXPONERINGAR ENLIGT RISKVIKT (MN €)	Exponeringsvärde	
	2015	2014
Riskvikt		
0 %	1 397,1	1 279,2
10 %	235,2	356,0
20 %	678,9	494,4
35 %	1 837,1	1 721,5
50 %	617,4	935,2
75 %	659,8	577,7
100 %	540,2	397,2
150 %	14,3	8,2
	5 980,1	5 769,5

OREGLERADE POSTER (MN €) 2015	30-90 dagar	Över 90 dagar	Ned-skrivningar	Totalt
Balanspost				
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	1,3	14,9	-2,9	13,3

OREGLERADE POSTER (MN €) 2014	30-90 dagar	Över 90 dagar	Ned-skrivningar	Totalt
Balanspost				
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	6,5	9,2	-3,7	12,0

EXPONERINGAR (MN €)	EXPONERINGAR TOTALT		GENOMSnittligt EXPONERINGSBELOPP UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN	
	2015	2014	2015	2014
Exponeringar mot stater och centralbanker	329,8	341,9	253,5	257,3
Exponeringar mot regionala myndigheter	56,1	35,4	50,0	28,4
Exponeringar mot offentliga organ	20,0	0,0	15,0	0,0
Exponeringar mot multinationella utvecklingsbanker och internationella organisationer	5,1	24,1	8,0	10,0
Institutsexponeringar	1 020,6	1 294,7	1 112,2	1 577,5
Företagsexponeringar	483,1	279,5	510,8	345,0
Hushållsexponeringar	657,8	575,8	631,3	535,5
Exponeringar med säkerhet i fastighet	1 836,7	1 719,3	1 796,5	1 232,7
Oreglerade poster	18,4	8,7	12,4	10,0
Täckta obligationer	234,0	352,1	217,0	338,9
Exponeringar mot fonder	30,6	35,4	33,1	47,9
Övriga poster	42,9	56,5	48,7	58,9
Poster utanför balansräkningen	1 245,1	1 046,1	1 162,9	929,0
Totalt	5 980,1	5 769,5	5 851,3	5 371,1

EXPONERINGARNAS GEOGRAFISKA FÖRDELNING (MN €) 2015	Finland	Norden	Övriga EU-länder	Övriga länder
Exponeringar mot stater och centralbanker	299,2	27,5	3,0	0,0
Exponeringar mot regionala myndigheter	45,0	11,0	0,0	0,0
Exponeringar mot multinationella utvecklingsbanker och internationella organisationer	0,0	0,0	5,1	0,0
Institutsexponeringar	417,6	259,0	194,3	149,7
Företagsexponeringar	465,4	17,7	0,0	0,0
Hushållsexponeringar	656,2	0,0	1,6	0,0
Exponeringar med säkerhet i fastighet	1 836,7	0,0	0,0	0,0
Oreglerade poster	18,3	0,1	0,0	0,0
Täckta obligationer	67,9	144,1	8,0	14,0
Exponeringar mot fonder	30,6	0,0	0,0	0,0
Övriga poster	34,4	5,2	2,3	1,0
Poster utanför balansräkningen	1 244,7	0,0	0,4	0,0
TOTALT	5 136,0	464,7	214,6	164,8

EXPONERINGARNAS GEOGRAFISKA FÖRDELNING (MN €) 2014	Finland	Norden	Övriga EU-länder	Övriga länder
Exponeringar mot stater och centralbanker	272,1	28,1	41,8	0,0
Exponeringar mot regionala myndigheter	20,2	0,0	15,2	0,0
Exponeringar mot multinationella utvecklingsbanker och internationella organisationer	0,0	0,0	24,1	0,0
Institutsexponeringar	316,5	348,1	393,6	236,5
Företagsexponeringar	276,1	3,4	0,0	0,0
Hushållsexponeringar	572,0	0,3	2,2	1,37
Exponeringar med säkerhet i fastighet	1 718,9	0,4	0,0	0,0
Oreglerade poster	8,7	0,0	0,0	0,0
Täckta obligationer	111,7	172,5	58,8	9,1
Exponeringar mot fonder	31,0	0,0	4,4	0,0
Övriga poster	41,7	7,0	5,7	2,1
Poster utanför balansräkningen	1 046,1	0,0	0,0	0,0
TOTALT	4 414,7	559,8	546,0	249,0

FÖRETAGSEXPONERINGAR PER BRANSCH (MN €)	2015	2014
Finans- och försäkringsverksamhet	1 559,5	1 896,0
Handel	461,3	362,5
Fastighetsverksamhet	267,8	308,5
Försörjning av el, gas, vatten och kyla	35,4	89,5
Tillverkning	100,8	48,5
Utvinning av mineral	6,3	4,6
Bygge	77,7	4,5
Informations- och kommunikationsverksamhet	17,2	12,8
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	99,3	0,1
Övriga	84,3	240,6
Ingen branschklass*	3 270,5	2 801,8
Totalt	5 980,1	5 769,5

* Förfallna fordringar och övriga poster som inte ingår i exponeringar för branschklasser. detaljhandelsfordringar och poster utanför balansräkningen.

NOMINELLA VÄRDEN AV DERIVATANSVAR ENLIGT ÅTERSTÅENDE LÖPTID (MN €) 31.12.2015	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Ränteswapavtal	221,0	342,0	46,2
Optionskontrakt, köpta	20,0	200,0	
Optionskontrakt, utfärdade	45,0	150,0	50,0
Aktiederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt, köpta	20,9		
Optionskontrakt, utfärdade	20,9		
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Ränte- och valutaswapavtal			

NOMINELLA VÄRDEN AV DERIVATANSVAR ENLIGT ÅTERSTÅENDE LÖPTID (MN €) 31.12.2014	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Ränteswapavtal	193,0	515,5	14,0
Optionskontrakt, köpta		20,0	10,0
Optionskontrakt, utfärdade	50,0	45,0	
Aktiederivat			
Terminskontrakt	4,7		
Optionskontrakt, köpta	16,4	18,2	
Optionskontrakt, utfärdade	16,4	18,2	
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Ränte- och valutaswapavtal	0,7	12,3	3,3

DERIVATINSTRUMENT 31.12.2015 SÄKRINGSINSTRUMENT (MN €)	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Räntederivat			
Ränteswapavtal	589,0	0,0	-9,2
ÖVRIGA DERIVATINSTRUMENT (MN €)			
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Ränteswapavtal	20,2		-0,3
Optionskontrakt, köpta	220,0	0,8	
Optionskontrakt, utfärdade	245,0		-1,4
Aktiederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt, köpta	20,9	1,1	
Optionskontrakt, utfärdade	20,9		-1,0
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Ränte- och valutaswapavtal			

DERIVATINSTRUMENT 31.12.2014 SÄKRINGSINSTRUMENT (MN €)	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Räntederivat			
Ränteswapavtal	693,5		-11,1
ÖVRIGA DERIVATINSTRUMENT (MN €)			
Räntederivat			
Terminskontrakt	0	0,0	0,0
Ränteswapavtal	29,0	0,0	-1,5
Optionskontrakt, köpta	30,0	0,0	0,0
Optionskontrakt, utfärdade	95,0	0,0	-0,4
Aktiederivat			
Terminskontrakt	4,7	0,0	0,0
Optionskontrakt, köpta	34,6	0,8	
Optionskontrakt, utfärdade	34,6		-0,7
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Ränte- och valutaswapavtal	16,3	0,6	-0,5

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER ENLIGT RÄNTEBINDNING (MN €) 2015

Balanspost/nästa räntejustering	0-1 mån.	1-3 mån.	3-6 mån.	6-9 mån.	9-12 mån.	1-2 år	2-5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	207,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	207,3
Fordringar på kreditinstitut	19,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,7
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	923,8	539,1	543,1	307,8	323,2	72,4	108,6	13,1	2 831,1
Skuldebrev	259,5	373,3	164,3	19,7	67,7	186,0	459,0	64,8	1 594,2
Fordringar totalt	1 410,3	912,3	707,4	327,5	390,9	258,4	567,6	77,9	4 652,3
Skulder till kreditinstitut	0,0	0,0	-10,0	-1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-11,8
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	-4 087,3	-16,5	-12,3	-13,2	-15,2	-1,5	-0,3	0,0	-4 146,4
Obligationslån emitterade till allmänheten	0,0	-16,5	-9,6	-16,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	-44,1
Efterställda skulder	-24,0	-3,0	0,0	0,0	-16,0	0,0	0,0	0,0	-43,0
Skulder totalt	-4 111,3	-36,0	-31,9	-30,9	-33,2	-1,5	-0,3	0,0	-4 245,3
Fordringar och skulder totalt	-2 701,0	876,3	675,5	296,5	357,7	256,9	567,3	77,9	407,1

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER ENLIGT RÄNTEBINDNING (MN €) 2014

Balanspost/nästa räntejustering	0-1 mån.	1-3 mån.	3-6 mån.	6-9 mån.	9-12 mån.	1-2 år	2-5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	173,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	173,6
Fordringar på kreditinstitut	38,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,6
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	623,5	766,5	511,6	254,2	272,3	31,3	97,3	14,4	2 571,1
Skuldebrev	209,0	502,8	134,8	62,7	37,2	447,6	416,0	24,8	1 834,8
Fordringar totalt	1 044,8	1 269,3	646,4	316,9	309,5	478,8	513,3	39,2	4 618,2
Skulder till kreditinstitut	-68,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-68,1
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	-3 903,9	-52,7	-37,3	-30,2	-26,5	-31,2	-8,1	0,0	-4 089,8
Obligationslån emitterade till allmänheten	-2,5	0,0	-34,1	-6,5	-12,0	-2,6	0,0	0,0	-57,7
Efterställda skulder	-12,0	-4,0	-25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,0
Skulder totalt	-3 986,5	-56,7	-96,4	-36,7	-38,5	-33,8	-8,1	0,0	-4 256,6
Fordringar och skulder totalt	-2 941,7	1 212,6	550,0	280,2	271,0	445,1	505,2	39,2	361,5

S-BANKEN-KONCERNENS RISKER

ALLMÄNT

Med risk avses osäkerhet om det väntade framtida (ekonomiska) utfallet. Med eliminering av risk avses enligt ekonomiteorin alltid låg men förutsägbar avkastning. Vanligen är en sådan riskfri avkastningsnivå så låg att om den låsts in medför det enbart en liten osäkerhet om det ekonomiska utfallet, medan verksamheten totalt sett ger förlust efter rörelsekostnader. Därför ska man vid affärsverksamheten på ett kontrollerat sätt inom ramen för risktagningens viljan ta risker där den förväntade avkastningen är tillräcklig i förhållande till de väntade riskerna.

Bakomliggande faktorer som påverkar risktagningen är alltid i princip interna val och verksamhet (affärsrisker och strategirisker) och externa faktorer (externa verksamhetsbetingelser). S-Banken-koncernens totalrisk är indelad i kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk samt strategi- och affärsrisker och operativa risker. På grund av fusionen av S-Banken och LokalTapiola Bank beskrivs integrationsrisker i ett separat avsnitt.

Definitioner av risker, syfte med risktagningen, riskhanteringsmetoder och mätmetoder beskrivs i avsnitten nedan.

KREDITRISKER

Definition och hantering av kreditrisk

Med kreditrisk avses risk för att motparten i ett avtal försummar sin betalningsskyldighet och detta medför förlust för banken eller dess dotterbolag. Kreditrisken är den mest betydande risktypen som binder kapitalbaskravet i S-Banken-koncernen. Utlåningen med säkerhet i fastighet till privatkunder och företagskunder samt kort- och konsumtionskrediter utan säkerhet till privatkunder utgör de största affärstransaktionerna som medför kreditrisker. Kreditrisker och motpartsrisker uppkommer också vid placeringsverksamhet, aktieförmedling när motparter inte klarar av sina betalningsåtaganden och vid kapitalförvaltning till följd av förfallna provisioner som kunderna inte har betalat.

Kreditrisker hanteras på affärsenheterna enligt de principer och limiter för kreditgivning och säkerhetshantering som är fastställda i koncernens övergripande riskstrategi och kreditpolicy. Med hjälp av dessa kan man säkerställa att god banksed och kreditgivningssed samt externa regler iakttas i kreditriskhanteringen och att tillräckligt kapital har reserverats för de risker som tagits. Till den övergripande hanteringen av kreditrisken hör kreditgivningsprocesser, inklusive befogenheter för kreditgivning, maximilimiter per produkt, verksamhet som minskar kreditrisken såsom säkerhetshantering och borgensförbindelser, samt övervakning och rapportering av kreditrisker.

Kreditgivning

Vid kreditgivning är syftet att erbjuda kunden en sådan kreditprodukt eller kombinationen av kreditprodukter som bäst passar för kundens behov. Kreditgivningen bygger på

en kundspecifik kreditanalys, kontroll av betalningsstörningar, bedömning av det projekt som finansieras och bedömning av en eventuell säkerhet. Kreditansökningar bedöms utifrån variabler och kriterier som beskriver kundens kreditvärdighet, bland annat dennes socioekonomiska profil, återbetalningsförmåga samt kund- och betalningsbeteende. Väsentliga uppgifter och risker gällande krediten går igenom tillsammans med kunden i enlighet med bankens anvisningar. Kreditbeslutsprocessen är centraliserad och en del av privatkundernas kreditbeslut fattas automatiskt enligt poängsättningsmodellerna. På så sätt säkerställs lönsamhet och en jämn kvalitet i kreditbeslut.

Kreditbeslut är engångsbeslut, limitbeslut eller bindande offerter gällande ökning av åtaganden eller andra beslut som ökar bankens exponering. Koncernens styrelse har den högsta beslutanderätten och den har delegerat en del av rätten över kreditbeslut till kreditkommittén. På beslutsbefogenheter inverkar hur högt kreditbeloppet är samt kundgruppens totala exponeringar och eventuella realsäkerheter och garantier. Kreditförslag och ändringsbeslut bereds och beslut om dessa fattas enligt gällande anvisningar.

Kreditriskreducering

Säkerheter och borgensförbindelser är ett sätt för banken att reducera kreditrisken. De inverkar på beviljande och prissättning av krediter med säkerhet. S-Bankens styrelse godkänner säkerheterna samt värderings- hanteringsprinciperna för säkerheterna. Säkerheter och garantier används

vid kreditriskhanteringen av olika kreditprodukter på det sätt som fastställs i produktbeskrivningen och kreditgivningsinstruktionerna. Detta innebär att man ska säkerställa omfattningen av säkerheter och att dessa är bindande och kan realiseras.

Principen är att krediter endast beviljas kunder vars återbetalningsförmåga är tillräckligt god oberoende av eventuella säkerheters värde. Uppgifterna om säkerheternas egenskaper dokumenteras i syfte att identifiera och hantera eventuella riskkoncentrationer. I fråga om sådana investeringslimiter och lån som stöder bankens affärsverksamhet uppföljs deras säkerhetsvärden regelbundet och att värdepapperens säkerhetsvärden är tillräckliga kontrolleras dagligen. Dessutom rapporteras beloppet av säkerheter och garantier på ledningens riskrapport varje månad. När garantier används, överförs kundrisken från motparten till borgensmannen.

Som riskreducerande element i beräkningen av kapitalkravet för kreditrisk har man använt säkerheter i fastighet, obetalda kreditriskskydd såsom statsborgen, och förbetalda kreditriskskydd som skuldebrev i form av främmande kapital utgivna av institut. I tabellen nedan beskrivs säkerheter och garantier fördelade enligt kapitaltäckningsrapporteringen. Den största förändringen har skett i ansvarsförbindelser med fastighetssäkerheter till följd av tillväxten i bostadslånestocken och företagsaffärsverksamheten:

SÄKERHETER OCH GARANTIER SOM UTNYTTJAS VID KAPITALTÄCKNINGEN

	Exponeringsvärde (mn €)	
	2015	2014
Exponeringar mot stater och centralbanker	93,7	97,3
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	7,5	18,2
Institutexponeringar	27,5	44,4
Företagsexponeringar	0,0	0,0
Säkerhet i fastighet	1 836,7	1 719,3

Vid placeringsverksamheten ingår S-Banken-koncernen med sina derivatmotparter ISDA (International Swaps and Derivatives Association) och CSA (Credit Support Annex)-avtal som reducerar motpartsrisken. I avtalen fastställs allmänna villkor för derivat och användning av säkerheter mellan motparterna.

Stora exponeringar och koncentrationsrisker

S-Banken-koncernens kundkrets inom utlåningen är stor i antalet. En eventuell koncentrationsrisk är mindre eftersom kundkretsen är geografiskt fördelad på olika delar av Finland, krediterna och säkerheterna är fördelade mellan olika kreditprodukter och företagskunderna finns spridda inom olika branscher. De indirekta exponeringar som uppstått

genom säkerheter ingår i övervakningen av riskkoncentrationerna. Hanteringen av stora exponeringar sker genom att kundexponeringarna limiteras på koncernnivå och limiterna fördelas på de olika affärsenheterna av kreditkommittén och balanshanteringskommittén.

Enligt definitionen av stor exponering är exponeringen mot en kundgrupp en stor exponering när dess värde utgör minst 10 procent av ett godtagbart kapital. I enlighet med artikel 395 i förordning nr 575/2013 får S-Banken-koncernen inte ådra sig en exponering gentemot en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning, vars värde efter kreditriskreduceringen överstiger 25 procent av koncernens godtagbara kapital. För varje kreditinstitut har S-Banken-koncernen fastställt ett gränsvärde på 150 miljoner euro, som inte överstiger 100 procent av kapitalbasen. S-Banken-koncernen utreder och dokumenterar en ekonomisk intressegemenskap alltid när en enskild exponering överskrider 2 procent av bankens kapitalbas. Affärsverksamheterna ansvarar för identifieringen av ekonomiska bindningar och riskkontrollen deltar vid behov.

I princip kan koncentrationsrisk orsakas av kreditinstitut och företag. Koncentrationsrisken för kreditinstitut följs upp månatligen på ledningens riskrapport. För närvarande medför kreditinstitut ingen koncentrationsrisk enligt den tillämpliga modellen och inga kapital reserveras för koncentrationsrisken. Kapitalplanen innehåller ett särskilt stresstest av koncentrationsrisken för de största företagen och utifrån testet har ett riskbaserat kapitalkrav fastställts för koncentrationsrisken.

Nedskrivningar

Vid räkenskapsperiodens slut bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet av en sådan finansiell tillgångspost som värderas till annat än till verkligt värde via resultaträkningen har minskat. Det är fråga om en nedskrivning när man enligt objektiva kriterier bedömer att en fordran inte kommer att återbetalas till fullt belopp. Som objektiva belägg betraktas till exempel en kunds betalningsfördröjningar, betalningsförmåga eller konkurs, företags- eller skuldsanering samt betydande förändring i kreditvärdigheten. Som nedskrivning bokförs det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av beloppet för förväntade kreditförluster, då all relevant information om den aktuella situationen vid rapporteringstidpunkten har beaktats. Nedskrivningen upptas i balans- och resultaträkningen via prövningen av nedskrivningsbehovet. Prövningen sker minst fyra gånger om året, och kreditkommittén godkänner förslaget

till nedskrivning för både enskilt betydande nedskrivningar och gruppvisa nedskrivningar.

Nedskrivningar utgörs av både enskilt betydande nedskrivningar och gruppvisa nedskrivningar. I det första skedet prövas tillgångar som är enskilt betydande. Sedan prövas eventuell nedskrivning per grupp för tillgångar som inte är enskilt betydande och för vilka nedskrivningar inte har gjorts. Lån med likartade kreditriskegenskaper förenas i grupper och vid prövningen av grupperna görs en analys och en bedömning av de utestående fordringarnas övergång till nästa förseningsstatus och till sist till kreditförlust. Vid bedömningen beaktas säkerhetens belopp i förhållande till krediten samt värderingsprocenten för säkerheten, typen av säkerhet och eventuella realiseringskostnader samt betalningsbeteende- och kassaflödesanalyser. Om det senare föreligger objektiva belägg för en värdeökning för en finansiell tillgång, återförs nedskrivningen.

I bokslutet bokförde banken totalt 2,9 miljoner euro (3,7) i nedskrivningar av beviljade krediter. Nedskrivningarna hänför sig främst till privatkundernas kreditstock. Bland företagskunderna är nedskrivningarna mycket små. Den största nedskrivningsposten både procentuellt och i euro är kort- och konsumentkrediter utan säkerheter. Inom privatkunder har de realiserade kreditförlusterna varit mindre än väntat, och man har kunnat sänka mängden nedskrivningar jämfört med 2014.

I finansiella tillgångar som kan säljas upptas skuldebrev samt övriga inhemska och utländska värdepapper som inte klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, eller lån och övriga fordringar. När man fått objektiva belägg för att ett skuldebrev eller en aktie som ingår finansiella tillgångar som kan säljas borde nedskrivas avskrivs förlusten i eget kapital och upptas i resultaträkningen som nedskrivning. Nedskrivning av icke-noterade aktier fastställs utifrån skillnaden mellan bokföringsvärdet och nuvärdet av penningflödet från den estimerade diskonterade marknadsvärdeavkastningen för en motsvarande tillgång vid prövningstidpunkten. Om det verkliga värdet för ett säljbart skuldebrev senare stiger och uppgången objektiva kan anses anknyta till en händelse efter nedskrivningen, återkallas nedskrivningen via resultaträkningen. Om det verkliga värdet av en aktie stiger senare upptas värdeuppgången i eget kapital. Inga nedvärderingar har gjorts i finansiella tillgångar som kan säljas för 2015.

Placeringsverksamhet – motparter

Kreditrisken i treasurys placeringsverksamhet behandlas i koncernens kapitalplanering som en del av hanteringen av marknadsrisk. Placeringsverksamhetens kreditrisker beskrivs i avsnittet Kreditpremierisk (spreadrisk).

Övervakning och rapportering av kreditrisk

Utvecklingen för kreditstock, förfallna och oreglerade fordringar, kreditförluster och återföringar av krediter följs upp och rapporteras per kundgrupp och produkt till ledningen varje månad. Därutöver uppföljs exponeringar mot de största motparterna samt koncentrationer av säkerheter.

Betalningsdröjsmål och missbruk av kreditprodukter följs upp dagligen och åtgärdas så tidigt som möjligt av kreditkontrollen. Bankens kreditkontroll och inkassering styrs av riskbaserade uppföljningsmetoder och effektiva processer samt av rutiner som bygger på god indrivningssed.

Riskkontrollfunktionen följer upp och säkerställer att affärsfunktionerna tillämpar de fastställda principerna enligt den övergripande riskstrategin och de limiter och beslutsbefogenheter som fastställs i riskbudgeten. Riskkontrollen rapporterar regelbundet till styrelsen hur riskhanteringen har lyckats.

Riskbaserat kapitalmål för kreditrisk

I fråga om kort- och konsumtionskrediter till privatkunder har kapitalmålet analyserats bland annat utifrån sannolikheten för betalningsoförmåga och återföringar av kreditförluster. Huruvida säkerheterna är betryggande samt de realiserade kreditförlusterna har analyserats för krediter med säkerhet i fastighet. Utifrån analyserna kan det antas att riskvikterna enligt schablonmetoden täcker det riskbaserade kapitalmålet. På så sätt utgörs det riskbaserade kapitalmålet för kreditrisk av kapitalkrav i pelare 1 och den koncentrationsrisk som har beräknats för de största företagen. Till skillnad från kapitalkravet i pelare 1 behandlas kreditrisken för treasurys placeringsverksamhet i pelare 2 som en spreadrisk som ingår i marknadsrisken.

MARKNADSRISKER

Definition, hantering och mätning av marknadsrisk

Med marknadsrisk avses den effekt som förändringar i marknadsvärden i fråga om värdepapperskurser, räntor, valutakurser och övriga balansposter har på bankens resultaträkning och balansräkning. Vid hanteringen av marknadsrisker är S-Banken-koncernens mål att hantera oväntade förändringar i bankens resultat och kapitaltäckning till följd av fluktuationer i marknadspriser samt att maximera avkastningen på eget kapital inom ramen för risktagningens viljan.

Marknadsrisknivåer och -limiter optimeras i förhållande till avkastningen på riskkapital, det vill säga förhållandet mellan förväntad avkastning och bundet riskkapital. Det bundna riskkapitalet jämförs med kapitalkravet i pelare 1 och det kapitalmål i pelare 2 som beräknats enligt bankens interna marknadsriskmodell.

I S-Banken-koncernen finns marknadsrisker främst i treasurys placeringsverksamhet och marknadsgarantiverksamheten inom aktieförmedlingen. I en analys enligt pelare 2 klassificeras dessutom ränterisken i bankens basverksamhet som marknadsrisk. Marknadsrisker förekommer också indirekt i placeringsverksamheten med investeringsfonder och alternativa investeringsfonder, men verksamheten är reglerad i såväl lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som stadgarna för alternativa investeringsfonder, som förvaltningen av fonder bygger på. Marknadsriskens effekt på den ovan avsedda placeringsverksamheten avspeglas inte direkt på bankkoncernens resultat, utan en realisering av marknadsrisker påverkar resultatet indirekt på så sätt att en minskning i fondkapitalet minskar de förvaltningsavgifter som erhålls för fonderna. Realisering av marknadsrisken i portföljerna inom diskretionär kapitalförvaltning gör på samma sätt att de prestationsbaserade avgifterna minskar. Risker av denna typ analyseras med scenarietekniker som en del av affärsriskerna i anslutning till koncernens kapitalplanering och på ICAAP-rapporten.

När det gäller marknadsrisker beräknar S-Banken-koncernen minimikapitalkravet i pelare 1 med schablonmetoden.

Ränterisker

Ränterisken analyseras som strukturell ränterisk för bankverksamheten och ränterisk för de skuldebrev som ingår i treasurys placeringsportfölj. Ränterisker förekommer också i liten skala i handelslagret för aktieförmedlingen, varför positionerna till sin karaktär är mycket kortvariga.

Den strukturella ränterisken i placeringsverksamheten förorsakas av att fordringar och skulder har olika räntebindningar och löptider, varför det inte är möjligt att helt förutse det framtida räntenettet i bankverksamheten. Ränterisken hanteras genom planering av balansräkningens struktur och räntebindningar samt genom räntederivatavtal. Utöver den strukturella ränterisk som inlånings- och utlåningsverksamheten medför har banken en ränterisk till följd av treasurys placeringsverksamhet. Ränterisken uppstår om värden för portföljens skuldebrev förändras till följd av en förändring i marknadsräntor.

Ränterisken granskas med tanke på inkomstrisk och marknadsprisrisk. Inkomstrisken och prisrisken mäter risker ur olika synvinklar. Prisrisken är förknippad med balansposternas känslighet för förändringar i marknadspriset och de effekter dessa fluktuationer har på resultaträkningen. I fråga om inkomstrisken är synvinkeln mer bokföringsmässig. Med inkomstrisk simuleras konsekvenserna av en realisering av riskerna för bankens resultat under en viss tidsperiod.

Enligt S-Banken-koncernens övergripande riskstrategi används räntegapanalys för att månatligen följa upp ränterisken i bankverksamheten. I räntegapanalysen är skulderna och fordringarna grupperade i tidsperioder enligt räntebindning. Inverkan av parallella förändringar i räntekurvan på bankens ränteriskställning uppföljs dagligen med nuvärdesmetoden och månatligen med inkomstriskmetoden. Även ränteförändringarnas inverkan på balansposternas marknadsvärde följs upp. Vid hanteringen av finansieringsbalansens ränterisk utnyttjas intern prissättning av gränsoverskridande transaktioner.

Hanteringen av S-Banken-koncernens ränterisk sker centralt på enheten treasury, som är koncernens interna bank och säkringsmotpart till affärsfunktionerna. Styrelsen har fastställt ett maximibelopp för bankens totala ränterisk och det följs upp dagligen.

Ränterisken i bankens finansieringsverksamhet 31.12.2015 var -29,2 miljoner euro (-25,0) i och med att räntorna steg med en procentenhet.

Kreditpremierisk (spreadrisk)

Treasurys verksamhet är inte enbart förknippad med ränterisk utan även med kreditpremierisk (spreadrisk). Kreditpremierisken uppkommer från portföljens obligationer med fast ränta och rörlig ränta. Med kreditpremierisk avses att marknadens allmänna syn på kreditvärdigheten hos en emittent av placeringsinstrument förändras eller marknadens allmänna förhållningssätt avseende placeringar som innehåller kreditrisk förändras och placeringarnas värden till följd därav försvagas. Beloppet av kreditpremierisken följs upp regelbundet som en del av rapporteringen av ränterisker.

Kreditpremierisken mäts dagligen enligt de parametrar och metoder som fastställs i bankens interna marknadsriskmodell och den övergripande riskstrategin, och S-Bankens styrelse har fastställt ett maximibelopp för kreditpremierisken. Vid fastställandet av motpartslimiter värderas motparternas kreditrisk i huvudsak utifrån kreditvärderingsföretagens kreditbetyg. Placeringsverksamheten är försiktig och medel placeras i likvida och kreditvärdiga objekt.

Aktierisker

Balansräkningens aktierisker realiserar direkt om marknadsvärdena på aktier förändras. Aktierisker uppstår i placeringsverksamheten och förmedlingsverksamheten, och hanteringen av limiteringen av dem grundar sig på enkla allokeringlimiter. Aktieriskerna främsta roll i banken är att sprida marknadsriskerna och deras risknivå behålls måttlig. Trots den låga risknivån övervakas aktiemarknadsriskerna regelbundet och de limiter som reglerar risktagningen justeras vid behov.

Fastighetsrisker

Fastighetsrisker uppstår i S-Banken-koncernens placeringsverksamhet och det huvudsakliga syftet med dem är att sprida portföljens marknadsrisker. Fastighetsrisker hanteras i första hand genom allokeringgränser och risknivån behålls låg. S-Banken Ab äger också direkt två ömsesidiga fastighetsbolag som är Koy Limingan terminaali och Koy Lempäälän Terminaali.

Valutakursrisker

En valutakursrisk uppstår för S-Banken-koncernen endast när en placering i skuldebrev i främmande valuta görs som en del av placeringsverksamheten eller i anslutning till en kunds valutatransaktion eller valutakonton. Tillåtna valutor fastställs i valutarisklimiter och i princip säkras valutariskerna.

Riskbaserat kapitalmål för marknadsrisk

Kapital som ska reserveras för marknadsrisk i pelare 2 fastställs utifrån bankens övergripande riskstrategi och marknadsriskmodell.

För spreadrisk reserveras kapital utifrån kreditrisktilläggens stressade volatilitetsnivåer. I praktiken motsvarar de tillämpliga volatilitetsantagandena de risknivåer som upptäcktes på marknaden åren 2008 och 2011.

När det gäller ränterisken baseras mätningen av kapitalbehovet på en parallell räntefluktuation enligt marknadsriskmodellen i både referensräntorna och valutorna, samt på en delvis teoretisk, nuvärdesbaserad värdeförändring i positionerna till följd av fluktuationerna. För aktierisker bygger det riskbaserade kapitalmålet på ett stresstest enligt marknadsriskmodellen, som utgör 51 procent av den öppna nettositionen. Kapitalmålet för fastighetsplaceringar fastställs som en del av marknadsriskmodellen enligt vilken den reserverade kapitalbasen ska utgöra 23 procent av fastigheternas marknadsvärde.

LIKVIDITETSRIK

Definition av likviditetsrisk och organisering av riskhanteringen

Med likviditetsrisk avses osäkerheten till följd av differensen mellan inkommande och utgående kortfristiga kassaflöden, samt en strukturell risk, det vill säga osäkerheten i finansieringen av långfristig utlåning.

Bankernas allmänna roll i maturitetskonversionen, där kortfristig inlåning används för långfristig utlåning, exponerar bankerna för likviditetsrisk. Orsaker till realisering av likviditetsrisken kan vara bank- eller marknadsspecifika.

Utgångspunkten för hanteringen av likviditetsrisker är att säkerställa att bankens nettokassaflöden är tillräckligt positiva också under 30 dagar efter störningssituationer utan att investeringstillgångar måste realiserar. Risktoleransen och risktagningens vilja i fråga om S-Banken-koncernens likviditetsrisker fastställs i den övergripande riskstrategin och dess bilaga Riskbudget.

Hantering av koncernens likviditetsrisk har koncentrerats till enheten treasury, som förvaltar bankkoncernens likviditetsbuffertar inom ramen för sina befogenheter. När det gäller likviditetsrisk genomför treasury operativt den risktagningens vilja som fastställs i den övergripande riskstrategin, med beaktande av S-Bankens affärsmodell, riskbudget och interna finansieringsplan samt övriga limiter som fastställer likviditetsrisknivån.

I likviditetshanteringen betonas uppföljningen och prognostiseringen av de externa verksamhetsbetingelserna. Det är ändamålsenligt att skärpa likviditetsrisktoleransen när likviditeten konstateras vara stressad. Med hjälp av relationstalet LCR (Liquidity Coverage Ratio) uppföljs bankens likvida medel och hanteras likviditetsrisken. Likviditetsmätaren på längre sikt har använts till att mäta den strukturella likviditetsrisken i bankverksamheten.

Tillgången till tillräckliga kassamedel säkerställs genom att banken investerar tillräckligt i bankcertifikat och likviditetskonton, som omedelbart kan realiserar till kontanta kassamedel. Dessutom har den operativa verksamheten tillgång till en limit som beviljas av Finlands Bank och som vid behov kan användas för att trygga likviditeten inom en dag. Vid behov kan limiten också användas för att få kredit över natt för att upprätthålla likviditeten. Likviditetshanteringen omfattar också säkerhetshandling, det vill säga säkerställande av att banken har tillräckliga belåningsbara

placeringar som täcker de säkerheter som krävs för de olika affärsfunktionerna.

På längre sikt (över 30 dagar) och med tanke på en eventuell likviditetsflykt tryggas likviditeten främst genom att i placeringsverksamheten använda likvida instrument belåningsbara i centralbanker. Dessa ska kunna realiserar till kontanta medel eller utan betydande kapitalförluster och transaktionskostnader inom tre dagar.

Likviditets- och återfinansieringsriskerna följs upp dagligen genom kassaprognoiser och månatligen genom gap-analys, där tillgångar och skulder grupperas i olika tidsperioder enligt maturitet.

S-Banken-koncernens upplåning

S-Bankens upplåning bygger i första hand på inlåningen, och bankens kundverksamhet uppvisar ett betydande överskott i inlåningen. S-Banken-koncernens huvudsakliga upplåningskälla är bruks- och sparkonton med avstavillkor i kundverksamheten. Förhållandet mellan utlåning och inlåning är den viktigaste mätaren för finansieringens tillräcklighet enligt S-Banken-koncernens affärsmodell. 31.12.2015 var förhållandet 69 procent (64 %).

Relationstalet mellan utlåningen och inlåningen följs upp kontinuerligt. I treasurys placeringsplan och kontinuitetsplanen för likviditet, som ingår i placeringsplanen, fastställs de åtgärder som ska vidtas om relationstalet överskrider de förhandsfastställda åtgärdsgränserna.

Mätning och övervakning av likviditetsrisk

S-Banken-koncernen följer upp LCR-relationstalet enligt de parametrar som fastställts av myndigheten och de parametrar och den modell som fastställts internt. De limiter och räkningsparametrar som tillämpas i internmodellen har godkänts av S-Bankens styrelse och de iaktar den risktolerans och risktagningens vilja som fastställs i den övergripande riskstrategin. Treasury svarar operativt för att likviditetspositionen behålls över de fastställda gränsvärdena. S-Bankens Middle Office rapporterar dagligen om utfallet av de fastställda interna LCR-limiterna till riskkontrollen och treasury samt meddelar i enlighet med processen till styrelsen, balanshanteringskommittén, riskkontrollen och treasury om gränserna har överskridits.

På längre sikt (över 30 dagar) och med tanke på en eventuell likviditetsflykt tryggas likviditeten främst genom att i placeringsverksamheten använda likvida instrument belå-

ningsbara i centralbanker. Dessa ska kunna realiserar till kontanta medel eller i huvudsak utan betydande kapitalförluster och transaktionskostnader inom två dagar.

Likviditets- och återfinansieringsriskerna följs också upp dagligen genom kassaprognoiser och månatligen genom gap-analys, där tillgångar och skulder grupperas i olika tidsperioder enligt maturitet.

Säkerställande av kontinuiteten i likviditeten

Treasurys finansierings- och placeringsplan innehåller en kontinuitetsplan vilken, som en del av koncernens likviditetsstrategi, fastställer de förfaranden och verksamhetsmodeller som ska tillämpas för att säkerställa likviditeten i undantagssituationer. Dessutom fastställer planen de förhållanden under vilka banken vidtar planens åtgärder. I planen ingår också en beskrivning av den aktuella information som ledningen ska få om likviditeten samt av befogenheterna att tillämpa exceptionella metoder. I kontinuitets-

planen specificeras de åtgärder som vidtas enligt fastställda kriterier, om likviditetspositionen försvagas. I åtgärderna ingår bland annat att realisera placeringsportföljen och göra portföljens struktur till mer likvid, utnyttja de instrument som tillhandahålls av centralbanken och att realisera säkerheter med centralbanken.

De viktigaste nyckeltalen för likviditetsrisk

De kvantitativa CRD IV/CRR-likviditetsreglerna trädde i kraft 1.10.2015. Bankens LCR-relationstal 31.12.2015 var 123 procent (124 %) medan minimikravet är 60 procent. Minimikravet stiger stegvis till 100 procent fram till 2018, och 1.1.2016 stiger gränsen till 70 procent. Kravets betydelse som en faktor som styr bankens investeringsverksamhet kommer att öka när kravet blir strängare. I tabellerna nedan specificeras de viktigaste mätarna som beskriver S-Banken-koncernens likviditetsposition under 30 dagar. De nedskrivningar som tillämpats på balansposterna, det vill säga haircuts, har beaktats i siffrorna.

LIKVIDITET (LCR), 31.12.2015. BALANSPOST (MN €)	31.12.2015	31.12.2014
Likvida medel, 1	437	440
Likvida medel, 2a	17	11
Likvida medel, 2b	25	2
Likvida medel totalt	479	452
Likviditetsutflöde totalt	458	410
Likviditetsinflöde totalt	68	45
Likviditetskrav (%)	123 %	124 %

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER ENLIGT MATURITET (MN €) 2015

Balanspost	0-1 mån.	1-3 mån.	3-6 mån.	6-9 mån.	9-12 mån.	1-2 år	2-5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	207,3								207,3
Fordringar på kreditinstitut	19,7								19,7
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn*	60,7	105,2	96,0	77,2	74,6	273,2	698,0	1 446,2	2 831,1
Skuldebrev	48,9	66,4	121,6	21,2	106,6	300,1	859,4	69,8	1 594,2
Fordringar totalt	336,6	171,6	217,6	98,4	181,2	573,4	1 557,5	1 516,1	4 652,3
Skulder till kreditinstitut	0,0		-10,0	-1,8					-11,8
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn**	-4 074,1	-26,9	-11,6	-12,3	-11,4	-8,2	-1,8		-4 146,4
Skuldebrev emitterade till allmänheten		-16,5	-9,6	-16,0	-2,0				-44,1
Efterställda skulder	-3,0		-15,0	-1,0		-4,0	-4,0	-16,0	-43,0
Skulder totalt	-4 077,2	-43,4	-46,2	-31,1	-13,4	-12,2	-5,8	-16,0	-4 245,3
Fordringar och skulder totalt	-3 740,5	128,2	171,4	67,3	167,7	561,2	1 551,7	1 500,1	407,1

* Förfallna och oreglerade fordringar har redovisats enligt kortaste maturitet.

** Avistainlåning har redovisats enligt kortaste maturitet.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER ENLIGT MATURITET (MN €) 2014

Balanspost	0-1 mån.	1-3 mån.	3-6 mån.	6-9 mån.	9-12 mån.	1-2 år	2-5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	173,6								173,6
Fordringar på kreditinstitut	38,6								38,6
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn*	147,2	36,4	49,3	62,6	60,5	225,4	719,0	1 270,7	2 571,1
Skuldebrev		45,8	145,1	61,9	68,3	737,9	744,1	31,8	1 834,8
Fordringar totalt	359,4	82,2	194,3	124,5	128,8	963,3	1 463,1	1 302,5	4 618,2
Skulder till kreditinstitut	-2,1	-50,0	-5,2	-10,8					-68,1
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn**	-3 903,9	-52,7	-37,3	-30,2	-26,5	-31,2	-8,1		-4 089,8
Skuldebrev emitterade till allmänheten	-2,5		-34,1	-6,5	-12,0	-2,6			-57,7
Efterställda skulder						-25,0	-16,0	0,0	-41,0
Skulder totalt	-3 908,5	-102,7	-76,6	-47,5	-38,5	-58,8	-24,1	0,0	-4 256,7
Fordringar och skulder totalt	-3 549,1	-20,5	117,7	77,0	90,3	904,6	1 439,1	1 302,5	361,5

* Förfallna och oreglerade fordringar har redovisats enligt kortaste maturitet.

** Avistainlåning har redovisats enligt kortaste maturitet.

Kapitalmål för likviditetsrisk

För likviditetsrisk reserveras inget särskilt kapital eftersom likviditeten kan tryggas genom försäljning av likviditetsreserver. Det kan hända att försäljningen måste genomföras till stressat pris, men kapital har reserverats för prISRISKE separat genom stresstester av verkligt värde. Dessutom är bankens inlåning 1,5 gånger större än de beviljade krediterna och till följd av den finansiella strukturen är likviditetsrisken liten. Bankens valutarisk och dess inverkan på likviditeten är väldigt liten.

OPERATIVA RISKE INKLUSIVE ANSEENDERISK
Allmänt

Med operativ risk avses möjlighet till förlust till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer, medarbetarna, systemen eller externa faktorer. De operativa riskerna omfattar också legala risker och anseenderisker. Med legala risker avses risken för skada på grund av ogiltiga avtal, bristfällig dokumentation eller brott mot lag eller myndighetsbestämmelse. Den kan yppa sig som sanktion, förlust av goodwill eller annan förlust. Med anseenderisk avses en befintlig eller en möjligen framkommande risk som påverkar intäkter och kapital och som förorsakas av S-Banken-koncernens negativa image bland kunderna, motparterna, investerarna eller myndigheterna. Anseenderisk är vanligen en följd av att någon annan risk har realiserats.

Följder av en realiserad operativ risk kan yppa sig som direkta eller indirekta förluster. Med direkta förluster avses sådana direkta förluster eller extra kostnader som följer efter händelserna. Indirekta förluster framkommer först något senare och de beror på att anseendet, uppskattningen eller förtroendet har försvagats.

Hantering och mätning av operativa risker

De viktigaste delarna av hanteringen av operativa risker är att identifiera och bedöma risker samt att säkerställa att olika hanteringsmetoder fungerar väl och är tillräckliga. Det primära målet för riskhanteringen är att identifiera operativa risker för samtliga viktiga produkter, tjänster, funktioner, processer och system som kan påverka uppnåendet av de fastställda målen för verksamheten väsentligt. I riskidentifieringen beaktas också operativa risker i anslutning till utläggning av verksamhet på entreprenad.

En del av riskidentifieringen är att identifiera och bedöma compliance-risker, det vill säga risker för penningtvätt, finansiering av terrorism och risker i anslutning till iakttagandet av externa regler och interna förfaranden. S-Banken-

koncernens funktioner för juridiska ärenden och compliance stöder koncernens affärs- och stödfunktioner vid riskhanteringen genom att följa med lagstiftningen och myndighetsreglerna. Funktionerna informerar organisationens enheter om väsentliga ändringar i externa regler och deras eventuella inverkan på S-Banken-koncernens verksamheter.

Kartläggningen av risker genomförs i anslutning till koncernens årliga verksamhetsplanering, som utgår från koncernens strategi och förändringarna i de interna verksamhetsbetingelserna. Koncernens samtliga affärs- och stödfunktioner kartlägger de operativa risker som finns i eller eventuellt förorsakas av den egna verksamheten. Sedan bedöms riskerna och en sannolikhet för att de realiserats fastställs. Därutöver fastställs konsekvenser om en skada inträffar. Syftet är på så sätt att fastställa ett väntevärde för riskincidenter, det vill säga ett sannolikt förlustbelopp under året. I riskkartläggningar fastställs också metoder för att hantera risker. Dessa är kontroller där eventuella förluster kan begränsas genom att minska sannolikheten för att en risk realiserats eller beloppet av förlust till följd av en skada. Riskkartläggningarna uppdateras alltid när det sker förändringar i processerna och omvärlden samt minst en gång per år.

S-Banken-koncernen har utarbetat en modell för hantering av realiserade operativa risker eller avvikelser. En avvikel-seanmälan görs alltid om situationer eller incidenter som begränsar den normala dagliga verksamheten och där verksamheten inte har bedrivits enligt reglerna eller S-Banken-koncernens instruktioner eller som på något annat sätt skiljer sig från de normala dagliga situationerna. Som avvikelser betraktas även situationer och skador som har förorsakats av en avtalspartner eller underleverantör och som påverkar S-Banken-koncernens verksamhet. Avvikelseanmälan ska innehålla uppgifter om orsaker till incidenten och en uppskattning av deras konsekvenser och eventuella kostnader. Vid behov ska anmälan också innehålla uppgifter om vilka åtgärder som har vidtagits och planerats så att motsvarande olycksfall framöver kan förebyggas.

S-Banken-koncernen förbereder sig för operativa risker som eventuellt kan realiserats genom försäkringar, för att få ersättning för exempelvis skador till följd av missbruk, egendomsskador eller skador till följd av brottslig verksamhet. För betydande störningar i verksamheten förbereder sig koncernen genom kontinuitetsplanering.

Övervakning och rapportering av operativa risker

Operativa risker övervakas i S-Banken-koncernen kontinuerligt som en del av de dagliga arbetsuppgifterna. Alla medarbetare ska följa upp utfallet inom riskhanteringen på det egna ansvarsområdet och rapportera om eventuella avvikelser och brister i riskhanteringen i enlighet med överenskomna förfaranden.

Riskkontrollfunktionen, som är oberoende av S-Bankens affärsfunktioner, övervakar och gör övergripande utvärderingar av omfattningen, tillräckligheten och effektiviteten i hanteringen av operativa risker inom S-Banken-koncernen. Riskkontrollen stöder genomförandet av riskhanteringen inom organisationen och säkerställer att de väsentligaste operativa riskerna identifieras och bedöms samt att ändamålsenliga och tillräckliga hanteringsåtgärder fastställs för risker. Funktionen utvecklar anvisningar och verktyg för riskhantering i samarbete med affärs- och stödfunktionerna.

S-Banken-koncernens verksamhet följs upp och övervakas kontinuerligt på olika organisationsnivåer. Enheter och chefer och alla berörda organ behandlar sålunda väsentliga riskincidenter i den omfattning som behövs. Riskkontrollen ansvarar för att S-Bankens styrelse, Risk- och revisionskommittén samt verkställande direktören och koncernens ledningsgrupp regelbundet får information om de viktigaste operativa riskerna i de olika affärs- och stödfunktionerna. Compliance-funktionen övervakar regelefterlevnaden och förfarandenas tillräcklighet, ger rekommendationer om utvecklingsåtgärder och övervakar att de ovan nämnda åtgärderna genomförs.

Den operativa risken beaktas som ett fristående riskområde även i koncernens kapitalplanering. På så sätt kan det säkerställas att det finns tillräckliga kapital till att täcka förluster på grund av operativa risker.

Kapitalmål för operativa risker

Bedömningen av kapitalbehovet bygger främst på riskbedömningar av koncernens verksamhet och på inträffade skadeincidenter som medfört förluster. En riskbedömning bygger på de riskkartläggningar som affärsfunktionerna gjort, och i tillämpliga delar även på händelser i omvärlden. Det kapitalkrav som beräknas enligt basmetoden i pelare 1 är mycket stort i förhållande till det riskbaserade kapitalkravet för operativ risk. Därför antas kapitalkravet enligt pelare 1 vara mer än tillräckligt för att täcka bankens operativa förluster.

Strategirisker, affärsrisker och risker i externa verksamhetsbetingelser

Strategirisker och affärsrisker kan yppa sig som en svag eller volatil resultatutveckling till följd av att banken har valt en fel strategi eller fattar fel affärsbeslut när den eftersträvar en resultatrik verksamhet. Alternativt kan en strategi eller affärsplaner inte genomföras enligt planerna eller så kan en strategi inte anpassas till förändringarna i omvärlden på grund av företagets oflexibla interna verksamhet.

Strategirisker identifieras i anslutning till S-Banken-koncernens strategiprocess och utifrån identifieringen bedöms de väsentligaste riskerna. Strategirisker och tillhörande affärsrisker, anseenderisker och omvärldsrelaterade risker hanteras genom riskbedömningar som görs samtidigt som de årliga affärsplanerna och intäktskalkylerna. Affärsrisker identifieras och bedöms i anslutning till verksamhetsplaneringen. Utifrån riskbedömningar görs scenarioanalyser där det görs en bedömning av vilka konsekvenser förändringarna i omvärlden har för koncernens balansräkning, lönsamhet och kapitaltäckning. Riskkontrollfunktionen rapporterar de identifierade riskerna och de därmed relaterade hanteringsåtgärderna samt resultaten av scenarioanalyserna till S-Bankens styrelse.

Integrationsrisker

En av de största riskerna under 2015 var integrationen av S-Banken-koncernens funktioner. Största delen av integrationen slutfördes fram till slutet av 2015, inga förluster eller anseenderisker realiserades i anslutning till detta. Integrationen av funktionerna fortsätter under 2016, och detta medför kortsiktiga risker. Integrationsrisker är till sin karaktär operativa risker och affärsrisker och därför presenteras de separat i kalkylerna över kapitalmål. I de riskkartläggningar som ingår i integrationsplanen har de viktigaste riskerna av följande typ identifierats:

- Serviceavbrott i anslutning till integrationen (kort, fonder, webbanken)
- Operativa fel som gör att koncernens anseende blir lidande
- Integrationskostnaderna överskrider budgeten

De väsentligaste följderna av integrationsrisken kan realiseras till exempel som oväntat låg verksamhetstillväxt eller oväntat höga affärskostnader. Dessa faktorer inverkan på resultatet och kapitaltäckningen analyseras vid kapitalplaneringen genom ett separat scenario för integrationsrisk.

Utifrån scenariot har ett särskilt riskbaserat kapitalmål fördelats på risken.

Riskbaserat kapitalmål för S-Banken-koncernen

Nedan finns ett sammandrag av förhållandet mellan kapitalkrav i pelare 1 och riskbaserat kapitalmål i pelare 2 för ovan beskrivna risker och kapitalbasen i S-Banken-koncernen. Kapitalbufferten är 181,2 miljoner euro i förhållande till kapitalkravet i pelare 1 och 80,4 miljoner euro i förhållande till kapitalmålet i pelare 2. Tabellen innehåller en kort beskrivning av bankens totalriskprofil, som styrelsen fastställer när det godkänner bokslutet.

Det riskbaserade kapitalmålet för kreditrisk utgörs av kapitalkrav i pelare 1 och den koncentrationsrisk som har beräknats för de största företagen. Till skillnad från kapitalkravet i pelare 1 behandlas kreditrisken för treasurys placeringsverksamhet i pelare 2 som en spreadrisk som ingår i marknadsrisken. Dessutom behandlas marknadsrisken för treasurys (banking books) positioner i sin helhet under marknadsrisken i analysen enligt pelare 2, medan marknadsrisken i analysen enligt pelare 1 ingår i kapitalkravet för kreditrisk.

Kapitalmålen enligt pelare 2 för strategirisker och integrationsrisker har analyserats utifrån scenarier. Kapitalmålet i pelare 2 för operativ risk bygger på kapitalkravet i pelare 1.

ÅR 2015 (MN €)	31.12.2015
Kapitalkrav i pelare 1 totalt	194,9
Kreditrisk	170,6
Marknadsrisk	0,1
Operativ risk	23,9
Risk relaterad till värdejustering	0,2
Kapitalkrav i pelare 2 totalt	295,7
Kreditrisk	149,5
Spreadrisk	82,3
Övrig marknadsrisk	22,8
Operativ risk	23,9
Strategirisk	8,3
Integrationsrisker	8,9
Kapitalbas	376,1
Kapitalbuffertar	
Kapitalkrav i pelare 1	181,2
Kapitalkrav i pelare 2	80,4

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN, KONCERNEN, 1 000 €

1. Fordringar på kreditinstitut	31.12.2015		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker	207 298	0	207 298
Inhemska kreditinstitut	2 779	10 681	13 460
Utländska kreditinstitut	4 071	2 153	6 224
Summa fordringar på kreditinstitut	214 148	12 834	226 982

	31.12.2014		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker	173 526	114	173 640
Inhemska kreditinstitut	5 158	10 614	15 771
Utländska kreditinstitut	17 711	5 143	22 854
Summa fordringar på kreditinstitut	196 395	15 871	212 266

2. Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	31.12.2015	31.12.2014
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	378 812	253 275
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	34 220	46 858
Offentlig sektor	0	65
Hushåll	2 408 534	2 248 591
Hushållens ideella organisationer	2 811	2 921
Utlandet	6 759	19 399
Totalt	2 831 137	2 571 109
Nedskrivningar vid årets början	3 676	9 336
Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden	100	100
Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden	2 812	3 576
Individuella nedskrivningar som återförts under perioden	0	-191
Gruppvisa nedskrivningar som återförts under perioden	-3 676	-9 146
Nedskrivningar vid årets slut	2 912	3 676

3. Skuldebrev	31.12.2015		31.12.2014	
	Onoterade	Totalt	Onoterade	Totalt
Emitterade av offentlig sektor				
Instrument som kan säljas				
Statsobligationer	28 600	28 600	74 182	74 182
Obligationer emitterade av andra offentliga organ	73 567	73 567	87 971	87 971
Övriga skuldebrev	20 015			
Summa skuldebrev emitterade av offentlig sektor	102 167	102 167	162 153	162 153
Skuldebrev exkl. offentlig sektor				
Som hålls till förfall				
Obligationer emitterade av banker	0	0	1 020	1 020
Som innehas för handel				
Obligationer emitterade av banker	3 034	3 034	1 912	1 912
Som kan säljas				
Bankcertifikat	0	0	46 687	46 687
Företagscertifikat	12 003	12 003	1 500	1 500
Obligationer emitterade av banker	1 122 560	1 122 560	1 488 026	1 488 026
Övriga skuldebrev	334 441	334 441	134 506	134 506
Summa skuldebrev exkl. offentlig sektor	1 472 038	1 472 038	1 673 650	1 673 650
Summa skuldebrev	1 574 205	1 574 205	1 835 804	1 835 804
- varav belåningsbara i centralbanker	1 123 559	1 123 559	1 464 060	1 464 060

4. Tillgångar som hyrts ut genom leasingavtal	31.12.2015	31.12.2014
Maskiner och inventarier	0	5 343
Totalt	0	5 343

Finansieringsleasingverksamheten avvecklades under 2015.

5. Aktier och andelar			
31.12.2015			
Aktier och andelar	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Som innehas för handel	446	0	446
Som kan säljas	30 396	202	30 599
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	2	2
Totalt	30 842	205	31 047
- varav i kreditinstitut	0	0	0

31.12.2014			
Aktier och andelar	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Som innehas för handel	5 327	8	5 336
Som kan säljas	35 236	161	35 398
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	1	1
Totalt	40 564	171	40 735
- varav i kreditinstitut	8 735	0	8 735

6. Derivatinstrument			
31.12.2015			
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	589 000	8	-9 158
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	208 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	342 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	39 000		

31.12.2015			
Övriga derivatinstrument	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	220 000	768	0
Optionskontrakt, utfärdade	245 000	0	-1 440
Ränteswapavtal	20 200	0	-325
Aktiederivat			
Optionskontrakt, köpta	20 942	1 050	0
Optionskontrakt, utfärdade	20 942	0	-995
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	98 942		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	350 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	57 200		

Det totala beloppet av de derivatkontrakt där motparten är ett företag inom samma koncern är 5 000 t €.

	31.12.2014		
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	693 500	0	-11 075
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	0		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	183 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	510 500		
Övriga derivatinstrument			
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	30 000	1	0
Optionskontrakt, utfärdade	95 000	0	-370
Ränteswapavtal	29 000	0	-1 471
Valutaderivat			
Ränte- och valutaswapavtal	16 275	597	-462
Aktiederivat			
Terminskontrakt	4 689	17	-20
Optionskontrakt, köpta	34 594	815	0
Optionskontrakt, utfärdade	34 594	0	-705
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	81 732		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	100 531		
tusen euro en löptid på över 5 år.	27 294		
7. Immateriella tillgångar	31.12.2015	31.12.2014	
IT-programvaror och licenser	30 221	28 734	
Koncerngoodwill	5 354	7 434	
Totalt	35 576	36 168	

	31.12.2015	31.12.2014
8. Materiella tillgångar		
Förvaltningsfastigheter som innehas i placeringssyfte		
Mark- och vattenområden	792	792
Byggnader	10 850	11 522
Övriga materiella tillgångar	603	538
Totalt	12 244	12 852
Fastighetsegendom som innehas som förvaltningsfastigheter har värderats till anskaffningsvärde. Marknadsvärdet på förvaltningsfastighetsegendomen har fastställts för bokslutet 2013 och den uppgår till sammanlagt 13 900 t €. Vid fastställandet av det verkliga värdet användes både saluvärde- och avkastningsvärdemetoden, varav avkastningsvärdemetoden betonades.		
9. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden	31.12.2015	31.12.2014
Förskottsbetalningar för immateriella tillgångar		
Anskaffningsvärde 1.1	10 195	2 836
Ökning	152	10 684
Minskning	-364	0
Överföringar mellan posterna	-9 471	-3 325
Anskaffningsvärde 31.12	512	10 195
Bokfört värde 31.12	512	10 195
Immateriella tillgångar		
IT-kostnader		
Anskaffningsvärde 1.1	63 218	50 100
Ökning	11 135	7 742
Minskning	-5 778	-78
Överföringar mellan posterna	9 471	5 454
Anskaffningsvärde 31.12	78 045	63 218
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1	-44 679	-38 145
Periodens avskrivning	-3 657	-6 534
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-48 336	-44 679
Bokfört värde 31.12	29 709	18 539

	31.12.2015	31.12.2014
Koncerngoodwill		
Anskaffningsvärde 1.1	10 373	10 373
Ökning	0	0
Överföringar mellan posterna	0	0
Anskaffningsvärde 31.12	10 373	10 373
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1	-2 939	-864
Periodens avskrivning	-2 080	-2 075
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-5 018	-2 939
Bokfört värde 31.12	5 354	7 434
Immateriella tillgångar totalt 31.12	35 576	36 168
Övriga materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	792	792
Byggnader		
Anskaffningsvärde 1.1	13 977	13 977
Ökning	0	0
Överföringar mellan posterna	0	0
Anskaffningsvärde 31.12	13 977	13 977
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1	-2 455	-1 919
Periodens avskrivning	-672	-536
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-3 128	-2 455
Bokfört värde 31.12	10 850	11 522
Övriga materiella tillgångar		
Anskaffningsvärde 1.1	14 520	14 241
Ökning	381	279
Minskning	-322	0
Anskaffningsvärde 31.12	14 869	14 520
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1	-13 982	-13 794
Periodens avskrivning	-284	-188
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-14 266	-13 982
Bokfört värde 31.12	603	538
Materiella tillgångar totalt 31.12	12 244	12 852

Ytterligare avskrivningar gjordes i materiella och immateriella tillgångar för 2015, då LokalTapiola Banks konton, krediter och fondplaceringar integrerades i S-Bankens system. Extra avskrivningarna på immateriella tillgångar var 5 778 t € och på materiella tillgångar 32 t €.

	31.12.2015	31.12.2014
10. Övriga tillgångar		
Betalningsförmedlingsfordringar	0	94
Övriga	2 817	6 210
Totalt	2 817	6 305

	31.12.2015	31.12.2014
11. Resultatregleringar och förskottsbetalningar		
Räntefordringar	20 812	24 953
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10 858	13 155
Totalt	31 670	38 108

	31.12.2015	31.12.2014
12. Uppskjutna skattefordringar och -skulder		
Uppskjutna skattefordringar för förluster	988	2 926
Uppskjutna skattefordringar/-skulder för fonden för verkligt värde	1 761	5 133
Uppskjuten skatteskuld för bokslutsdispositioner	4 107	1 927
Uppskjuten skatteskuld för konsolideringsåtgärder	474	495

	31.12.2015		31.12.2014	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
13. Skuldebrev som kreditinstitutet emitterat till allmänheten				
Bankcertifikat	41 480	41 443	55 054	55 150
Obligationslån	2 601	2 601	2 601	2 601
Totalt	44 081	44 044	57 655	57 751

	31.12.2015	31.12.2014
14. Övriga skulder som innehas för handel		
Uppkommit vid blankning av aktier	266	488
Övriga skulder som innehas för handel totalt	266	488

	31.12.2015	31.12.2014
15. Övriga skulder		
Betalningsförmedlingsskulder	79 338	51 985
Inköpsfordringar på värdepapper	2 400	1 954
Övriga	10 079	12 968
Övriga skulder totalt	91 818	66 907

16. Resultatregleringar och erhållna förskott	31.12.2015	31.12.2014
Ränteskulder	1 076	3 128
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21 197	20 196
Totalt	22 274	23 324

17. Efterställda skulder	31.12.2015			
	Bokfört värde*	Nominellt värde	Ränta	Förfallodag
Lån med debenturvillkor I/2008	9 009	9 000	Euribor 3 mån. + 0,5 %	15.1.2018
Lån med debenturvillkor II/2008	3 001	3 000	Euribor 3 mån. + 0,75 %	15.9.2018
Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	15 116	15 000	Euribor 12 mån. + 1,35 %	30.6.2016
Debentur I/2015	16 021	16 000	Euribor 12 mån. + 1,5 %	1.12.2025

*) inklusive upplupna räntor

Villkor för lånen med debenturlånevillkor: Emittenten förbehåller sig rätten att återköpa en del av lånet före förfallodagen. Emittenten eller ett företag som hör till emittentens koncern kan endast i begränsad utsträckning lösa in ett lån innan lånetiden går ut utan Finansinspektionens tillstånd. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Skuldebrevets innehavare har

inte rätt att kräva att lånet återbetalas i förtid. Lånen med debenturlånevillkor är efterställda bankens övriga skuldförbindelser. Vid beräkningen av kapitaltäckningen har lånen med debenturlånevillkor grupperats i supplementärkapitalet (Tier II) i enlighet med CRR. I fråga om kapitallånet tillämpas bestämmelserna om kapitallån i 12 kap. i aktiebolagslagen.

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Lån med debenturlånevillkor I/2008	Lån med debenturlånevillkor II/2008	Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	Debentur I/2015
Emittent	S-Banken Ab	S-Banken Ab	S-Banken Ab	S-Banken Ab
Individuell kod	S BANK DEBENTURE 15/01/18	S BANK DEBENTURE 15/9/2018	FI4000026596	FI4000185418
Lagstiftning som tillämpas på instrumentet	Finlands lag	Finlands lag	Finlands lag	Finlands lag
Reglering				
Regler för kapitaltäckning under övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Regler för kapitaltäckning efter övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kan användas på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering/underkonsolideringsnivå/på enskilda företags nivå och på basis av konsolidering/underkonsolideringsgruppens nivå	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering
Instrumentslag				
Belopp som upptagits i lagstadgat kapital mn euro (på den sista rapporteringsdagen)	9	3	15	16
Instrumentets nominella belopp mn euro	15	5	15	16
Emissionspris	100 %	100 %	100 %	100 %
Inlösenpris	100 %	100 %	100 %	100 %
Bokföringsmässig klassificering	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar
Ursprunglig emissionsdag	30.1.2008	15.9.2008	30.6.2011	1.12.2015
Utan eller med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag
Ursprunglig maturitet	15.1.2018	15.9.2018	30.6.2016	1.12.2025
Inlösen av emittenten kräver förhandsgodkännande av myndighet	ja	ja	ja	ja

	Lån med debenturlånevillkor I/2008	Lån med debenturlånevillkor II/2008	Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	Debentur I/2015
Eventuell återinlösendag, villkorliga återinlösendagar och inlösenbelopp	Debenturen återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 15.1, första gången 15.1.2014 och sista gången 15.1.2018. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Återbetalning kan ske enligt emittentens allmänna lånevillkor.	Debenturen återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 15.9, första gången 15.9.2014 och sista gången 15.9.2018. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Återbetalning kan ske enligt emittentens allmänna lånevillkor.	Debenturen återbetalas i sin helhet i en post på återbetalningsdagen 30.6.2016 eller den dag som emittenten anger enligt de allmänna lånevillkoren. Det återbetalda beloppet är det nominella värdet.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 1.12, första gången 1.12.2021 och sista gången 1.12.2025. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tidigare återbetalning.
Eventuella senare återinlösendagar	se punkten ovan	se punkten ovan	se punkten ovan	se punkten ovan
Kuponger/Utdelning				
Fast eller rörlig utdelning/kupong	rörlig kupong	rörlig kupong	rörlig kupong	rörlig kupong
Ränta på kupongen och relaterade index	Euribor 3 mån. + 0,5 % per annum	Euribor 3 mån. + 0,75 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,35 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,5 % per annum
Dividend stopper-klausul	nej	nej	nej	nej
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller tajmningen)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller beloppet)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Step-up-villkor eller annat inlösenincitament	nej	nej	nej	nej
Icke-kumulativ eller kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ
Bytbar eller bunden	bunden	bunden	bunden	bunden
Vilka faktorer inverkar på bytet om instrumentet är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska instrumentet bytas helt och hållet eller delvis om det är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilken är växelkursen om instrumentet ska bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

	Lån med debenturlånevillkor I/2008	Lån med debenturlånevillkor II/2008	Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	Debentur I/2015
Är bytet obligatoriskt eller valfritt om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot ett hardant instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbart.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot vilken emittents instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbart.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Egenskaper för sänkning av bokföringsvärdet	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilka faktorer utlöser sänkningen av bokföringsvärdet om det kan sänkas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas helt eller delvis om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas permanent eller temporärt om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Beskriv mekanismen för en höjning av bokföringsvärdet om sänkningen är temporär.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Hierarkisk ställning vid likvidation (specificera instrumentslaget, som har omedelbart bättre företrädesrätt).	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.
Egenskaper som inte uppfyller kraven	nej	nej	nej	nej
Precisera eventuella egenskaper som inte uppfyller kraven	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

31.12.2015						
18. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder	0-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	85 569	160 178	821 920	55 893	0	1 123 559
Fordringar på kreditinstitut	19 684	0	0	0	0	19 684
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	165 915	247 726	971 245	595 539	850 710	2 831 137
Skuldebrev	29 790	89 282	337 659	13 929	0	470 660
Finansiella tillgångar totalt	300 958	497 186	2 130 824	665 361	850 710	4 445 040
Skulder till kreditinstitut	10	11 800	0	0	0	11 810
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 101 045	35 317	10 015	0	0	4 146 376
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16 495	27 585	0	0	0	44 081
Efterställda skulder	3 000	16 000	8 000	16 000	0	43 000
Finansiella skulder totalt	4 120 550	90 702	18 015	16 000	0	4 245 267

31.12.2014						
	0-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	34 852	216 412	1 187 989	24 835	0	1 464 060
Fordringar på kreditinstitut	38 625	0	0	0	0	38 625
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	124 163	176 297	965 026	799 725	505 898	2 571 109
Skuldebrev	10 930	58 811	294 012	6 971	0	370 724
Finansiella tillgångar totalt	208 542	451 520	2 447 026	831 532	505 898	4 444 518
Skulder till kreditinstitut	52 143	16 000	0	0	0	68 143
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	3 956 594	94 012	39 238	0	0	4 089 844
Skuldebrev emitterade till allmänheten	2 499	52 555	2 601	0	0	57 655
Efterställda skulder	20	0	41 000	0	0	41 020
Finansiella skulder totalt	4 011 256	162 567	82 839	0	0	4 256 662

31.12.2015				
19. Specifikation av balansposter i inhemsk och i utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Motpart inom samma koncern
Balanspost				
Fordringar på kreditinstitut	18 570	1 114	19 684	42 088
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2 831 137	0	2 831 137	29 775
Skuldebrev	1 594 220	0	1 594 220	0
Derivatinstrument	1 714	0	1 714	0
Aktier och andelar	31 047	0	31 047	30 310
Immateriella tillgångar	35 576	0	35 576	0
Materiella tillgångar	12 244	0	12 244	0
Övriga tillgångar	242 521	252	242 773	272
Totalt	4 767 028	1 366	4 768 394	102 446
Skulder till kreditinstitut	11 810	0	11 810	23 450
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 146 376	0	4 146 376	49 814
Skuldebrev emitterade till allmänheten	44 081	0	44 081	0
Derivatinstrument	12 073	0	12 073	0
Övriga skulder	120 434	0	120 434	277
Efterställda skulder	43 000	0	43 000	41 020
Totalt	4 377 774	0	4 377 774	73 541

	31.12.2014			Motpart inom samma koncern
	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	
Balanspost				
Fordringar på kreditinstitut	24 006	14 619	38 625	45 463
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2 571 109	0	2 571 109	27 080
Skuldebrev	1 818 418	16 366	1 834 784	0
Derivatinstrument	854	597	1 451	0
Aktier och andelar	40 735	0	40 735	30 605
Immateriella tillgångar	36 168	0	36 168	3 967
Materiella tillgångar	12 852	0	12 852	3 029
Övriga tillgångar	226 322	0	226 322	6 190
Totalt	4 730 465	31 582	4 762 046	116 334
Skulder till kreditinstitut	68 143	0	68 143	23 601
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 075 789	14 055	4 089 844	55 949
Skuldebrev emitterade till allmänheten	57 655		57 655	
Derivatinstrument	14 146	462	14 608	0
Övriga skulder	97 785	0	97 785	8 262
Efterställda skulder	41 020		41 020	
Totalt	4 354 538	14 517	4 369 055	87 812

	31.12.2015		31.12.2014	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
20. VÄRDEPAPERSLÅN				
Inlånade finansiella tillgångar				
Som kan säljas				
Statsobligationer	10 294	10 000	13 567	13 000
Obligationer emitterade av banker	0	0	6 321	6 000
Som innehas för handel				
Som hålls till förfall				
Totalt	10 294	10 000	19 888	19 000

21. Återköpsavtal avseende värdepapper

Inget att redovisa

22. Finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden samt hierarki för verkliga värden	31.12.2015		31.12.2014	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
Finansiella tillgångar				
Kontanta medel	207 298	207 298	173 640	173 640
Fordringar på kreditinstitut	19 684	19 684	38 625	38 625
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2 831 137	2 846 093	2 571 109	2 585 429
Skuldebrev*	1 594 220	1 610 536	1 834 784	1 855 101
Aktier och andelar	31 044	30 964	40 733	67 574
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	2	2	1	1
Derivatinstrument	1 714	1 714	1 451	1 451
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	11 810	11 819	68 143	68 023
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 146 376	4 146 376	4 089 844	4 089 846
Skuldebrev emitterade till allmänheten	44 081	44 111	57 655	57 693
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	12 073	12 073	14 608	14 608
Efterställda skulder	43 000	43 140	41 000	41 163

Inom koncernen S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. I fråga om finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillämpas ett förfarande där de upptas i balansräkningen enligt handelsdagen. När poster som ingår i finansiella tillgångar och skulder för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lån och övriga fordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationsslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde	31.12.2015			Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel	3 742			3 742
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 397 689	240 133		1 637 822
Derivatfordringar		1 714		1 714
Derivatskulder		12 073		12 073

NOTER TILL KONCERNENS RESULTATRÄKNING, 1 000 €

Finansiella instrument värderade till verkligt värde	31.12.2014			Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel	7 248			7 248
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 746 179	142 149		1 888 328
Derivatfordringar		1 451		1 451
Derivatskulder		14 608		14 608

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

23. Eget kapital	31.12.2015	31.12.2014
Aktiekapital 1.1	82 880	33 540
Ökning (+)/minskning (-), fusionen	0	49 340
Aktiekapital 31.12	82 880	82 880
Överkursfond 1.1	0	21 180
Ökning (+)/minskning (-), fusionen	0	-21 180
Överkursfond 31.12	0	0
Fonden för verkligt värde 1.1	20 530	31 664
Ökning (+)/minskning (-), fusionen	0	645
Ökning (+)/minskning (-)	-13 488	-11 779
Fonden för verkligt värde 31.12	7 042	20 530
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1	243 812	104 448
Ökning (+)/minskning (-), fusionen	0	70 104
Ökning (+)/minskning (-)	0	69 260
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 31.12	243 812	243 812
Förlust från tidigare räkenskapsperioder 1.1	32 021	34 459
Genom fusionen	0	-10 677
Förlust från tidigare räkenskapsperioder 31.12	32 021	23 783
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	12 837	8 237
Minoritetsandel	12 027	13 750
Eget kapital totalt	390 620	392 991

24. Ränteintäkter och räntekostnader	31.12.2015	31.12.2014
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	119	166
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	60 549	51 076
Skuldebrev	19 851	30 371
Derivatinstrument	168	1 106
Övriga ränteintäkter	0	0
Totalt	80 687	82 718
Koncerninterna ränteintäkter	-333	-308
Ränteintäkter från nedskrivna krediter	2 367	2 851
och övriga fordringar		
Räntekostnader	2	572
Skulder till kreditinstitut	4 596	6 789
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	3 610	5 012
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	425	426
Efterställda skulder	9	8
Övriga räntekostnader	8 642	12 807
Totalt	-333	308
Koncerninterna räntekostnader		

25. Nettointäkter från leasingverksamhet	31.12.2015	31.12.2014
Hysesintäkter	61	134
Avskrivningar av leasingtillgångar enligt plan	-3 949	-4 893
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	3 931	4 910
Övriga intäkter	12	17
	55	169

26. Intäkter från egetkapitalinstrument	31.12.2015	31.12.2014
Investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas	0	12
Investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som innehas för handel	6	255
Företag inom samma koncern och ägarintresseföretag	0	84
	6	351

27. Provisionsintäkter och -kostnader	31.12.2015	31.12.2014
--	-------------------	-------------------

Provisionsintäkter		
utlåningsprovisioner	15 432	10 701
inlåningsprovisioner	3 590	2 858
betalningsförmedlingsprovisioner	6 481	5 679
fondandelsprovisioner	45 609	37 496
förvaltningsprovisioner	2 597	2 627
avgifter för juridiska tjänster	380	88
courtage	10 944	10 773
provisioner för förmedling av försäkringar	453	312
garantiprovisioner	165	97
övriga provisioner	4 032	3 187
	89 682	73 819

varav koncerninterna	117	0
----------------------	-----	---

Provisionskostnader		
utbetalda expeditionsavgifter	20	13
övriga	35 975	29 201

	31.12.2015			
28. Nettointäkter från värdepappershandel	Reavinster och förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Övriga poster	Totalt
Skuldebrev	0	- 1 037	0	-1 037
Derivatinstrument	-2 025	3 736	0	1 711
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-2 025	2 699	0	674
Nettointäkter från valutaverksamhet	-17	156	0	139
Summa resultatpost	-2 042	2 855	0	814

	31.12.2014			
	Reavinster och förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Övriga poster	Totalt
Skuldebrev	0	1 481	0	1 481
Derivatinstrument	-1 646	2 288	0	642
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-1 646	3 769	0	2 123
Nettointäkter från valutaverksamhet	20	-127	0	-107
Summa resultatpost	-1 626	3 642	0	2 016

29. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	31.12.2015	31.12.2014
Nettointäkter från avyttring av finansiella tillgångar	10 741	17 893
Övriga intäkter från och kostnader för finansiella tillgångar som kan säljas	-39	36

30. Nettoresultat av såringsredovisning	31.12.2015	31.12.2014
Nettoresultat av såringsinstrument	-875	-6 400
Nettoresultat av såringsobjekt	1 471	6 637

31. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	31.12.2015	31.12.2014
Hysesintäkter	1 857	1 745
Avskrivningar enligt plan	-672	-672
	1 185	1 073

32. Övriga rörelseintäkter	31.12.2015	31.12.2014
Övriga intäkter	14 734	11 312

33. Övriga rörelsekostnader	31.12.2015	31.12.2014
Hyseskostnader	5 558	4 709
Övriga kostnader	1 757	5 774
Totalt	7 315	10 483
Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
stabilitetsavgift	271	
insättningsgarantiavgift	2 705	
förvaltningsavgift	25	
Totalt	3 001	

Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Bankens resultat har inte påverkats av detta. Bankskatten som betalats till den gamla Insättningsgarantifonden uppskattas räcka till de avgifter som Verket för finansiell stabilitet debiterar fram till 2020.

34. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	31.12.2015	31.12.2014
Immateriella tillgångar	12 584	9 258
Materiella tillgångar	46	73

	31.12.2015				
	Individuella nedskrivningar brutto	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
35. Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar					
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	8 602	100	2 812	11 091	423
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden totalt	8 602		2 812	11 091	423
Nedskrivningar totalt	8 602		2 812	11 091	423

	31.12.2014				
	Individuella nedskrivningar brutto	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	15 442	100	3 576	16 215	2 903

36. Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet
Inget att redovisa
37. Upplýsingar om rörelsegrenar och geografiska marknadsområden
Inget att redovisa

NOTER OM SÄKERHETER OCH ANSVARFÖRBINDELSER, 1 000 €

38. STÄLLDA SÄKERHETER	Övriga säkerheter	
	31.12.2015	31.12.2014
För egen skuld, balanspost:		
Skulder till kreditinstitut	157 500	346 450
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	11 616	12 871
Summa säkerheter för egen skuld	169 116	359 321
För egen räkning av andra skäl	13 771	20 004
För andras räkning	18	20

39. Pensionsåtaganden
Personalens lagstadgade pensionskydd har ordnats genom Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen.

40. Leasing- och andra hyresåtaganden	31.12.2015	31.12.2014
Inom ett år	1 652	1 720
Över 1 år och under 5 år	1 750	3 975
Över 5 år	0	0
Totalt	3 402	5 695

Leasing- och andra hyresåtaganden avser lokalhyra, fordon och telefoner. Avtalen kan inte hävas under pågående avtalsperiod.

41. Övriga ekonomiska ansvarsförbindelse

I samband med förvärvet av aktiemajoriteten i FIM Abp 2013 avtalade parterna om att S-Banken inom ramen för de avtalade villkoren kan köpa resten av aktierna under 2016.

Koncernen är skyldig att granska de mervärdesskatteavdrag som gjorts för fastighetsinvesteringar, om den skattepliktiga användningen av en fastighet minskar under granskningsperioden. Ansvarsförbindelsens högsta belopp är 0,8 miljoner euro och den upphör under perioden 2020.

42. Åtaganden utanför balansräkningen	31.12.2015	31.12.2014
Borgensförbindelser	20 186	10 406
Outnyttjade kreditmöjligheter	1 224 896	1 035 685

Banken har ingått åtaganden om 14,3 miljoner euro utanför balansräkningen för företag som hör till koncernen.

43. Säkerheter som tagits emot vid överföring enligt lagen om finansiella säkerheter

Inget att redovisa

44. Förmedlingsfordringar och -skulder	31.12.2015	31.12.2014
Sparmedel i enlighet med LS-lagen	162	169
Övriga förmedlingsfordringar och -skulder		
Köp från förmedlare	7 133	7 169
Förmedlingsskuld till kunder	11 063	10 534

45. Övriga arrangemang utanför balansräkningen

Inget att redovisa

NOTER OM PERSONALEN OCH FÖRVALTNINGS- OCH TILLSYNSORGANENS LEDAMÖTER

46. Anställda	31.12.2015		31.12.2014	
	Medelantal	Antal 31.12.2015	Medelantal	Antal 31.12.2014
Fast heltidsanställda	585	572	518	589
Fast deltidanställda	72	73	76	82
Visstidsanställda	55	51	73	44
Totalt	712	696	666	715

Löner och arvoden till koncernledningen (1 000 €)

	31.12.2015	31.12.2014
Koncernbolag/verkställande direktören och dennes ställföreträdare	885	985
Koncernbolag/styrelsen	98	118

De krediter som beviljats verkställande direktören, dennes ställföreträdare och styrelsen meddelas i noterna gällande kreditgivning till närmaste kretsen. Det finns en separat pensionsförbindelse för S-Banken Ab:s ledningsgrupp.

DEN NÄRMASTE KRETSENS AFFÄRSTRANSAKTIONER, 1 000 €

47. Lån och övriga finansiella fordringar på närstående till kreditinstitutet, investeringar i sådana företag samt garantier och säkerheter ställda för deras räkning för återbetalning av lån från tredje part	31.12.2015	31.12.2014
	Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn
Närstående relation		
Ledning	464	1 888
Ledning i holdingföretag	1 433	58
Släktskap	1 577	132
Totalt	3 474	2 079

Det finns inga individuella nedskrivningar i anslutning till kreditgivningen till den närmaste kretsen. I villkoren för kortkrediter till företagets närstående iakttas samma sedvanliga principer och allmänna villkor som vid kreditgivning till allmänheten.

DOTTER- OCH INTRESSEBOLAG

48. Dotterbolag	Hemort	Ägarandel
S-Asiakaspalvelu Oy	Helsingfors	100 %
Koy Lempäälän Terminaali	Helsingfors	100 %
Koy Limingan terminaali	Helsingfors	100 %
FIM Abp	Helsingfors	51 %
FIM Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	51 %
FIM Investerings tjänster Ab	Helsingfors	51 %
FIM Fastighet Ab	Helsingfors	41 %

Dotterbolagen har konsoliderats i koncernen med hjälp av förvärvsmetoden.

Intressebolag	Hemort	Ägarandel
S-Crosskey Ab	Mariehamn	40 %

Intressebolagen har konsoliderats i koncernen med hjälp av kapitalandelsmetoden.

ÖVRIGA NOTER, 1 000 €

49. Upplysningar om notariatverksamhet och summa kundmedel som förvaltas	31.12.2015	31.12.2014
Förvaltade kundmedel i slutet av perioden	6 012 039	5 526 866
Förvalt kapital	6 012 039	5 599 792
Diskretionär kapitalförvaltning	729 919	788 917
På basis av annat avtal	5 282 120	4 810 875

S-Bankens dotterbolag FIM Kapitalförvaltning Ab bedriver kapitalförvaltningsverksamhet samt fondverksamhet och till fondverksamheten väsentligen hörande affärsverksamhet i enlighet med sitt verksamhetstillstånd. Bolaget förvaltade vid årets slut totalt 58 placerings- eller specialplaceringsfonder. Till bolagets kapitalförvaltningstjänster hör individuella kapitalförvaltningstjänster och fondkapitalförvaltning. Kunderna är både privatpersoner och institutionella placerare. Dessutom erbjuder S-Bankens dotterbolag FIM Investerings tjänster Ab sina kunder konsultativ kapitalförvaltning.

NOTER OM REVISORSARVODEN, 1 000 €

50. Uppgifter om revisorsarvoden	31.12.2015	31.12.2014
Revision	292	315
Skatterådgivning	11	15
Övriga tjänster	111	117

S-BANKEN AB, BALANSRÄKNING

AKTIVA (T €)	Bilaga	31.12.2015	31.12.2014
Kontanta medel	18, 19, 24	207 298	173 526
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker			
Övriga	3, 18, 19, 24	1 123 559	1 464 060
Fordringar på kreditinstitut	1, 18, 19, 24	12 257	14 645
På anfordran betalbara		459	1 640
Övriga		11 799	13 005
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2,18, 19, 24	2 860 912	2 598 189
På anfordran betalbara		3 107	2 532
Övriga		2 857 805	2 595 657
Leasingobjekt	4	0	5 343
Skuldebrev	3, 18, 19, 24		
Övriga		467 626	368 811
Aktier och andelar	5, 19, 24	30 418	35 219
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	5, 24	3	3
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	5, 24	30 309	30 603
Derivatinstrument	6, 19, 24	1 714	1 451
Immateriella tillgångar	7,10, 19	29 677	27 761
Materiella tillgångar	8, 10		
Övriga materiella tillgångar		293	156
Övriga tillgångar	11	2 952	12 138
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	12	25 017	30 952
AKTIVA SAMMANLAGT		4 792 036	4 762 858

PASSIVA (T €)	Bilaga	31.12.2015	31.12.2014
FRÄMMADE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut			
Centralbanker	18, 19, 24	0	50 000
Kreditinstitut		11 810	18 143
På anfordran betalbara		10	15
Övriga		11 800	18 128
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	18, 19, 24	4 188 465	4 112 322
Insättningar		4 154 100	4 079 654
På anfordran betalbara		4 072 513	3 839 700
Övriga		81 587	239 954
Övriga skulder		34 365	32 669
På anfordran betalbara		33 255	31 491
Övriga		1 110	1 178
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14, 19		
Obligationslån		2 601	2 601
Övriga		41 480	55 054
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	6, 19, 24	11 807	14 121
Övriga skulder	15, 19		
Övriga skulder		86 930	64 198
Resultatregleringar och erhållna förskott	16	12 425	14 883
Efterställda skulder			
Kapitallån	17, 18, 24	43 000	41 000
FRÄMMADE KAPITAL TOTALT		4 398 518	4 372 322
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Avskrivningsdifferens		5 670	3 009
Frivilliga reserver		13 013	4 749
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER TOTALT		18 684	7 758
EGET KAPITAL			
Aktiekapital	25, 26	82 880	82 880
Övriga bundna fonder			
Fonden för verkligt värde	25		
Värdering till verkligt värde		8 791	25 653
Fria fonder			
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	25	243 832	243 832
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	25	30 413	19 262
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	25	8 919	11 151
TOTALT EGET KAPITAL	25	374 835	382 778
PASSIVA SAMMANLAGT		4 792 036	4 762 858
FÖRBINDELSER UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN			
Förbindelser till förmån för kunder	46		
Oåterkalleliga		290 549	196 521
Övriga		991 259	841 602

S-BANKEN AB, RESULTATRÄKNING

(t€)	Bilaga	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Ränteintäkter	29	80 982	61 401
Nettointäkter från leasingverksamhet	30	55	169
Räntekostnader	29	-8 679	-9 547
RÄNTENETTO		72 358	52 023
Intäkter från egetkapitalinstrument	31	1 236	87
Motpart inom samma koncern		1 236	0
Övriga företag		0	87
Provisionsintäkter	32	29 677	17 052
Provisionskostnader	32	-4 383	-2 887
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet			
Nettointäkter från värdepappershandel	33	-30	1 586
Nettointäkter från valutaverksamhet	33	-14	-141
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	34	10 703	14 130
Nettoresultat av sÄkringsredovisning	35	595	289
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	36	602	294
Övriga rörelseintäkter	37	15 400	9 236
Förvaltningskostnader		-92 634	-64 705
Personalkostnader			
Löner och arvoden		-27 534	-17 180
Lönebikostnader			
Pensionskostnader		-4 435	-3 180
Övriga lönebikostnader		-1 518	-507
Övriga administrationskostnader		-59 146	-43 838
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	39	-9 035	-4 365
Övriga rörelsekostnader	38	-4 300	-5 779
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	40	-423	-2 319
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		19 754	14 501
Bokslutsdispositioner		-10 926	-1 334
Inkomstskatt		91	-2 016
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		8 919	11 151

FINANSIERINGSANALYS

(MN €)	2015	2014
KASSAFLÖDET I VERKSAMHETEN		
Räkenskapsperiodens resultat	9	11
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	12	-4
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-238	-44
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	-253	-57
Övriga tillgångar	15	13
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	24	-441
Skulder till kreditinstitut	-56	-291
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	76	-121
Övriga skulder	5	-29
A. Rörelseverksamhetens kassaflöde sammanlagt	-192	-478
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-11	-8
B. Investeringarnas kassaflöde sammanlagt	-11	-8
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
Efterställda skulder, minskning	2	-1
C. Finansieringens kassaflöde sammanlagt	2	-1
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A + B + C)	-201	-487
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	2 055	2 542
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	1 854	2 055
Ränteintäkter	82	81
Räntekostnader	-7	-9

(MN €)	2015	2014
JUSTERINGAR I PERIODENS VINST		
Nettoreultat av säkringsredovisning	-1	0
Avskrivningar enligt plan	9	4
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	-1	-5
Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	5	-4
Justeringar sammanlagt	12	-4
LIKVIDA MEDEL		
Kontanta medel	207	174
Skuldebrev	1 614	1 843
Aktier och andelar	21	24
Fordringar på kreditinstitut	12	15
Totalt	1 854	2 055

S-BANKEN AB:S NOTER

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Bokslutet har upprättats i överensstämmelse med bokföringslagen och, i tillämplig mån, med lagstiftningen för kreditinstitut samt i enlighet med finansministeriets förordningar om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag samt i överensstämmelse med Finansinspektionens nya föreskrifter om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn som började gälla från 1.2.2013. Vid upprättandet av bokslutet har även bokföringsnämndens allmänna anvisningar beaktats i tillämpliga delar.

Bokslutet har även upprättats med beaktande av EU:s kapitaltäckningsförordning ((EU) nr 575/2013, "CRR") och Finansinspektionens ställningstaganden.

POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Bokslutet anges i euro. Transaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. På bokslutsdagen ändras poster i utländsk valuta till euro enligt bokslutsdagens kurs.

Kursdifferenser bokförs som valutakursvinster/-förluster i resultaträkningen, i fråga om finansiella poster i nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet och i fråga om leverantörsskulder i övriga administrationskostnader.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Inom S-Banken Ab tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. I fråga om finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillämpas ett förfarande där de upptas i balansräkningen enligt handelsdagen. När poster som ingår i finansiella tillgångar och skulder för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lån och övriga fordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

I finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen upptas skuldebrev och andra inhemska och utländska värdepapper och andelar som är föremål för aktiv handel och som är anskaffade i intjänings syfte inom kort tid samt derivatkontrakt på vilka säkringsredovisning inte tillämpas.

Finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Differensen mellan bokslutsdagens värde på de finansiella instrument som upptas till verkligt värde i resultaträkningen och föregående boksluts bokföringsvärde upptas som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad. Om ett finansiellt instrument som upptas till verkligt värde har förvärvats under räkenskapsperioden, upptas differensen mellan värdet på det finansiella instrumentet vid bokslutstidpunkten och anskaffningsvärdet som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad.

I investeringar som hålls till förfall upptas sådana skuldebrev och andra finansiella tillgångar som inte ingår i derivattillgångar, som har fasta betalningar eller vars betalningar kan bestämmas, som förfaller på en bestämd dag och som hålls till förfall. Investeringar som hålls till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

I lån och övriga fordringar upptas sådana finansiella tillgångar som inte är noterade på den aktiva finansmarknaden och vars betalningar är fasta eller kan bestämmas. Dessa tillgångar tillhör inte finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som hålls till förfall eller finansiella tillgångar som kan säljas. Lånens och de övriga fordringarnas transaktionskostnader inkluderas i det upplupna anskaffningsvärdet som beräknas med hjälp av effektivräntemetoden och periodiseras i resultaträkningen över fordringens löptid. Efter den ursprungliga bokföringen värderas lån och övriga fordringar till upplupna anskaffningsvärden enligt effektivräntemetoden.

I finansiella tillgångar som kan säljas upptas skuldebrev samt övriga inhemska och utländska värdepapper som inte klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, eller lån och övriga fordringar. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde. Det verkliga värdet för placeringar som är föremål för offentlig handel fastställs enligt placeringarnas marknadsvärden. Placeringar som inte är offentligt noterade värderas med hjälp av värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Om verkligt värde inte kan bestämmas tillförlitligt med detta förfarande används anskaffningsvärdet. Ändringar i verkligt värde bokförs direkt i fonden för verkligt värde som ingår i eget kapital. När ett finansiellt instrument säljs, resultatförs den i eget kapital ackumulerade förändringen i verkligt värde, tillsammans med upplupna räntor och realisationsvinst eller -förlust.

En post som ingår i övriga finansiella skulder upptas i bokslutet till nominellt värde när postens verkliga värde är dess nominella värde. Om det belopp som erhållits som skuldens kapital skiljer sig från skuldens nominella värde, upptas skulden till det belopp som har erhållits. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärdet upptas som räkenskapsperiodens kostnad eller intäkt och periodiseras samt upptas som en ökning eller minskning av skuldens anskaffningsvärde. Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet eller en till skulden hörande provisionskostnad eller sådan kostnad som är en del av

skuldens räntekostnad, periodiseras med effektivräntemetoden som en kostnad över skuldens löptid. De övriga finansiella skulderna värderas vid bokslutstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Säkringsredovisning

Derivatkontrakt ingås i huvudsak i säkringssyfte. S-Banken Ab tillämpar makrosäkringsredovisning till verkligt värde på sådana ovan nämnda derivatinstrument som uppfyller dokumenterade effektivitetsförutsättningar och andra förutsättningar gällande säkringsredovisning. I sådana fall skyddades öppen ränterisk med ränteswapavtal, som fortfarande definieras som poster som ska skyddas i säkringsredovisningen.

Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som beror på den säkrade risken har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken har bokförts i fonden för verkligt värde.

Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som hör till säkringsredovisningen har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen.

Inbäddat derivat

Ett inbäddat derivat är en del av ett hybridinstrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat. Därför varierar en del av hybridinstrumentets kassaflöden på samma sätt som kassaflödena för fristående derivat. Ett inbäddat derivat ska skiljas från värdavtalet och redovisas som ett derivat, om de krav för avskiljning som ställs i Finansinspektionens föreskriftssamling uppfylls. Ett sådant krav är bland annat att det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker.

S-Banken Ab har emitterat debenturlån med sämre företrädesrätt, vilka räknas till ovan nämnda hybridinstrument på grund av de optioner som ingår i avtalen och som berättigar till återbetalning av skulden före förfallodagen. Vidare har S-Banken Ab anskaffat digitala optioner kopplade till ett obligationslån som en del av en säkringstransaktion i anslutning till placeringsdepositioner.

Beträffande ovan nämnda debenturer avskiljer inte S-Banken Ab de inbäddade derivaten från värdavtalet. De ekonomiska egenskaperna och riskerna anses vara nära förknippade med värdkontraktens ekonomiska egenskaper och risker, eftersom optionernas lösenpriser motsvarar skuldavtalens upplupna anskaffningsvärden vid alla lösentidpunkter.

ter. Däremot avskiljer S-Banken Ab den digitala optionen från värdavtalet och redovisar den som ett derivat.

PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING

Ränteintäkter och -kostnader

Räntor på finansiella tillgångar och skulder periodiseras som ränteintäkter och -kostnader för de räkenskapsperioder som de tidsmässigt hänför sig till.

Provisionsintäkter och -kostnader

Provisionsintäkter och -kostnader uppkommer genom de tjänster som erbjuds kunderna och de resurser som används för att producera tjänsterna. Provisionsintäkterna och -kostnaderna resultatförs när tjänsten är producerad eller mottagen. Intäkter och kostnader för tjänster som fördelas över flera år allokeras till ifrågavarande år.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

De immateriella tillgångarna består av licenskostnader för IT-system och av anslutningskostnader. Under IT-system har även de kostnader aktiverats som avser licensändringsarbeten som gjorts för S-Banken Ab. De immateriella tillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde och de avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar

IT-system och licensavgifter: 5 år

Anslutningsavgifter: 5 år

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Materiella tillgångar värderas till deras ursprungliga anskaffningsvärden, med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella tillgångar avskrivs linjärt enligt den uppskattade ekonomiska livslängden. Inga avskrivningar görs för markområden.

Avskrivningstider för materiella tillgångar/förvaltningsfastigheter

Maskiner och inventarier 3 år

Byggnader: 25 år

Byggnaders anordningar: 10 år

NEDSKRIVNINGAR

Vid räkenskapsperiodens slut bedöms huruvida det finns tecken på att värdet av någon fordran eller tillgångspost har sjunkit. Om detta är fallet värderas det penningbelopp som

kan flyta in från ifrågavarande fordran eller tillgångspost med hjälp av objektiva kriterier. Det penningbelopp som kan flyta in är tillgångspostens verkliga värde med avdrag för försäljningsutgifterna eller ett högre bruksvärde. Nedskrivningar bokförs om tillgångspostens bokföringsvärde är högre än det penningbelopp som kan flyta in från den. När det gäller fordringar bokförs som nedskrivningar det belopp som motsvarar de uppskattade förväntade kreditförlusterna i prövningen av nedskrivningsbehovet. Nedskrivningen upptas i resultat- och balansräkningen genom nedskrivningsprövning minst fyra gånger per år.

Om det på bokslutsdagen finns objektiva belägg för en avsevärd och mer permanent värdenedgång i säljbara eget- eller främmandekapitalinstrument, upptas förlusten i eget kapital i resultaträkningen som nedskrivning. Om det verkliga värdet för ett säljbart skuldebrev senare stiger och uppgången objektivt kan anses anknyta till en händelse efter nedskrivningen, återkallas nedskrivningen via resultaträkningen. Om det verkliga värdet av en aktie stiger senare upptas värdeuppgången i eget kapital.

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som inte används av koncernen och som koncernen innehar främst för att uppbära hyresintäkter och eventuellt för att tillgodogöra sig tillgångens värdeökning. Förvaltningsfastigheterna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt samma principer som gäller för de fastigheter som ingår i materiella tillgångar. Hyresavtalen intäktsförs i nettointäkterna från förvaltningsfastigheter under hyrestiden.

INKOMSTSKATT

Inkomstskatten innehåller de skatter som beräknats utifrån räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst samt korrigeringar av tidigare räkenskapsperioders skatter. Skatteeffekten av poster som bokförs direkt i eget kapital bokförs på motsvarande sätt direkt i eget kapital. Skatterna beräknas enligt de skattesatser som gäller vid bokslutstidpunkten samt, när skattesatserna ändras, enligt den nya kända skattesatsen.

I S-Banken Ab:s resultaträkning och balansräkning upptas inga uppskjutna skatteskulder eller -fordringar. De viktiga uppskjutna skatteskulderna eller -fordringarna anges i noterna i samband med specificeringen av skatterna.

NOTER TILL S-BANKEN AB:S BALANSRÄKNING, 1 000 €

	31.12.2015		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
1. Fordringar på kreditinstitut			
Centralbanker	207 298	0	207 298
Inhemska kreditinstitut	458	10 681	11 139
Utländska kreditinstitut	1	1 118	1 118
Summa fordringar på kreditinstitut	207 757	11 799	219 555
	31.12.2014		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker	173 526	0	173 526
Inhemska kreditinstitut	1 399	10 614	12 012
Utländska kreditinstitut	241	2 392	2 633
Summa fordringar på kreditinstitut	175 166	13 005	188 172
	31.12.2015	31.12.2014	
2. Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn			
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	386 538	280 355	
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	57 670	46 858	
Offentlig sektor	0	65	
Hushåll	2 407 134	2 248 591	
Hushållens ideella organisationer	2 811	2 921	
Utlandet	6 759	19 399	
Totalt	2 860 912	2 598 189	
Kreditförlustreserveringar som görs för posten Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn uppgår till sammanlagt 13 013 t €.			
Nedskrivningar 1.1.2015	3 676	8 299	
Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden	100	100	
Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden	2 812	3 576	
Individuella nedskrivningar som återförts under perioden	0	-191	
Gruppvisa nedskrivningar som återförts under perioden	-3 676	-8 108	
Nedskrivningar vid årets slut	2 912	3 676	

6. Derivatinstrument	31.12.2015		
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	589 000	8	-9 158
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	208 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	342 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	39 000		

Övriga derivatinstrument	31.12.2015		
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	220 000	768	0
Optionskontrakt, utfärdade	245 000	0	-1 440
Ränteswapavtal	20 200	0	-325
Aktiederivat			
Optionskontrakt, köpta	20 942	1 050	0
Optionskontrakt, utfärdade	20 942	0	-995
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	98 942		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	350 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	57 200		

Säkringsinstrument	31.12.2014		
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Räntederivat			
Ränteswapavtal	693 500	0	-11 075
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	0		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	183 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	510 500		

Övriga derivatinstrument	31.12.2014		
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	30 000	1	0
Optionskontrakt, utfärdade	95 000	0	-370
Ränteswapavtal	29 000	0	-1 471
Valutaderivat			
Ränte- och valutaswapavtal	16 275	597	-462
Aktiederivat			
Optionskontrakt, köpta	34 594	815	0
Optionskontrakt, utfärdade	34 594	0	-705
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	81 732		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	100 531		
tusen euro en löptid på över 5 år.	27 294		

7. Immateriella tillgångar	31.12.2015	31.12.2014
IT-programvaror och licenser	27 011	24 294
Övriga immateriella tillgångar	2 667	3 467
Totalt	29 677	27 761

8. Materiella tillgångar	31.12.2015	31.12.2014
Övriga materiella tillgångar	293	156
Totalt	293	156

9. Förvaltningsfastighetsinnehav redovisat till verkligt värde

Inget att redovisa

10. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

	31.12.2015	31.12.2014
Förskottsbetalningar för immateriella tillgångar		
Anskaffningsvärde 1.1	10 195	2 836
Ökning	0	10 684
Minskning	-364	0
Överföringar mellan posterna	-9 471	-3 325
Anskaffningsvärde 31.12	360	10 195
Bokfört värde 31.12	360	10 195

Immateriella tillgångar

Anskaffningsvärde 1.1	42 983	35 068
Ökning	11 118	4 591
Minskning	-5 778	0
Överföringar mellan posterna	9 471	3 325
Anskaffningsvärde 31.12	57 793	42 983
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1	28 884	-25 125
Periodens avskrivning	-2 259	-3 759
Ackumulerade avskrivningar 31.12	26 625	28 884
Bokfört värde 31.12	84 419	14 099

	31.12.2015	31.12.2014
Goodwill		
Anskaffningsvärde 1.1	4 000	4 000
Ökning	0	0
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1	-533	0
Periodens avskrivning	-800	-533
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-1 333	-533
Bokfört värde 31.12	2 667	3 467
Immateriella tillgångar totalt 31.12	29 677	27 761

Materiella tillgångar

Anskaffningsvärde 1.1	229	229
Ökning	336	0
Minskning	-32	0
Anskaffningsvärde 31.12	533	229
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar	-73	0
Periodens avskrivning	-167	-73
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-240	-73
Bokfört värde 31.12	293	156
Materiella tillgångar totalt 31.12	293	156

11. Övriga tillgångar	31.12.2015	31.12.2014
Övriga	2 952	12 138
Totalt	2 952	12 138

12. Resultatregleringar och förskottsbetalningar	31.12.2015	31.12.2014
Räntefordringar	20 812	24 953
Övriga upplupna intäkter	4 205	5 999
Totalt	25 017	30 952

13. Uppskjutna skattefordringar och -skulder	31.12.2015	31.12.2014
Uppskjutna skattefordringar för fastställda förluster	0	1 920
Uppskjutna skatteskuld för fonden för verkligt värde	1 758	5 131
Uppskjutna skatteskuld för bokslutsdispositioner	3 737	1 552

14. Skuldebrev som kreditinstitutet emitterat till allmänheten	31.12.2015		31.12.2014	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde*	Nominellt värde
Bankcertifikat	41 480	41 443	55 054	55 150
Obligationslån	2 601	2 601	2 601	2 601
Totalt	44 081	44 044	57 655	57 751

15. Övriga skulder	31.12.2015	31.12.2014
Betalningsförmedlingsskulder	79 338	51 985
Övriga	7 592	12 213
Övriga skulder totalt	86 930	64 198

16. Resultatregleringar och erhållna förskott	31.12.2015	31.12.2014
Ränteskulder	1 083	3 127
Övriga förutbetalda intäkter	11 342	11 756
Totalt	12 425	14 883

17. Efterställda skulder	31.12.2015			
	Bokfört värde*	Nominellt värde	Ränta	Förfallodag
Lån med debenturvillkor I/2008	9 009	9 000	Euribor 3 mån. + 0,5 %	15.1.2018
Lån med debenturvillkor II/2008	3 001	3 000	Euribor 3 mån. + 0,75 %	15.9.2018
Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	15 116	15 000	Euribor 12 mån. + 1,35 %	30.6.2016
Debentur I/2015	16 021	16 000	Euribor 12 mån. + 1,5 %	30.6.2016

Villkor för lånen med debenturvillkor: Emittenten förbehåller sig rätten att återköpa en del av lånet före förfallodagen. Emittenten eller ett företag som hör till emittentens koncern kan endast i begränsad utsträckning lösa in ett lån innan lånetiden går ut utan Finansinspektionens tillstånd. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placare. Skuldebrevets innehavare har inte rätt att kräva att lånet återbetalas i förtid. Lånen med debenturvillkor är efterställda bankens övriga skuldförbindelser. Vid beräkningen av kapitaltäckningen har lånen med debenturvillkor grupperats i supplementärkapitalet (Tier II) i enlighet med CRR.

*) inklusive upplupna räntor

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Lån med debenturvillkor I/2008	Lån med debenturvillkor II/2008	Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	Debentur I/2015
Emittent	S-Banken Ab	S-Banken Ab	S-Banken Ab	S-Banken Ab
Individuell kod	S BANK DEBENTURE 15/01/18	S BANK DEBENTURE 15/9/2018	FI4000026596	FI4000185418
Lagstiftning som tillämpas på instrumentet	Finlands lag	Finlands lag	Finlands lag	Finlands lag
Reglering				
Regler för kapitaltäckning under övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Regler för kapitaltäckning efter övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kan användas på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering / underkonsolideringsnivå / på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering / underkonsolideringsgruppens nivå	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering
Instrumentslag				
Belopp som upptagits i lagstadgat kapital mn euro (på den sista rapporteringsdagen)	9	3	15	16
Instrumentets nominella belopp mn euro	15	5	15	16
Emissionspris	100 %	100 %	100 %	100 %
Inlösenpris	100 %	100 %	100 %	100 %
Bokföringsmässig klassificering	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar
Ursprunglig emissionsdag	30.1.2008	15.9.2008	30.6.2011	1.12.2015
Utan eller med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag
Ursprunglig maturitet	15.1.2018	15.9.2018	30.6.2016	1.12.2025
Inlösen av emittenten kräver förhandsgodkännande av myndighet	ja	ja	ja	ja

	Lån med debenturlånevillkor I/2008	Lån med debenturlånevillkor II/2008	Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	Debentur I/2015
Eventuell återinlösendag, villkorliga återinlösendagar och inlösenbelopp	Debenturen återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 15.1, första gången 15.1.2014 och sista gången 15.1.2018. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Återbetalning kan ske enligt emittentens allmänna lånevillkor.	Debenturen återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 15.9, första gången 15.9.2014 och sista gången 15.9.2018. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Återbetalning kan ske enligt emittentens allmänna lånevillkor.	Debenturen återbetalas i sin helhet i en post på återbetalningsdagen 30.6.2016 eller den dag som emittenten anger enligt de allmänna lånevillkoren. Det återbetalda beloppet är det nominella värdet.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 1.12, första gången 1.12.2021 och sista gången 1.12.2025. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tidigare återbetalning.
Eventuella senare återinlösendagar	se punkten ovan	se punkten ovan	se punkten ovan	se punkten ovan
Kuponger/Utdelning				
Fast eller rörlig utdelning/kupong	rörlig kupong	rörlig kupong	rörlig kupong	rörlig kupong
Ränta på kupongen och relaterade index	Euribor 3 mån. + 0,5 % per annum	Euribor 3 mån. + 0,75 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,35 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,5 % per annum
Dividend stopper-klausul	nej	nej	nej	nej
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller tajmningen)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller beloppet)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Step-up-villkor eller annat inlösenincitament	nej	nej	nej	nej
Icke-kumulativ eller kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ
Bytbar eller bunden	bunden	bunden	bunden	bunden
Vilka faktorer inverkar på bytet om instrumentet är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska instrumentet bytas helt och hållet eller delvis om det är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilken är växelkursen om instrumentet ska bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

	Lån med debenturlånevillkor I/2008	Lån med debenturlånevillkor II/2008	Tapiola Bank Ab:s debenturlån 1/2011	Debentur I/2015
Är bytet obligatoriskt eller valfritt om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot ett hardant instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbart.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot vilken emittents instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbart.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Egenskaper för sänkning av bokföringsvärdet	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilka faktorer utlöser sänkningen av bokföringsvärdet om det kan sänkas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas helt eller delvis om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas permanent eller temporärt om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Beskriv mekanismen för en höjning av bokföringsvärdet om sänkningen är temporär.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Hierarkisk ställning vid likvidation (specificera instrumentslaget, som har omedelbart bättre företrädesrätt).	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 63 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.
Egenskaper som inte uppfyller kraven	nej	nej	nej	nej
Precisera eventuella egenskaper som inte uppfyller kraven	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

31.12.2015						
18. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder	0-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	85 569	160 178	821 920	55 893	0	1 123 559
Fordringar på kreditinstitut	12 257	0	0	0	0	12 257
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	189 365	254 052	971 245	595 539	850 710	2 860 912
Skuldebrev	27 036	89 210	337 451	13 929	0	467 626
Finansiella tillgångar totalt	314 227	503 440	2 130 616	665 361	850 710	4 464 355
Skulder till kreditinstitut	10	11 800	0	0	0	11 810
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 143 134	35 317	10 015	0	0	4 188 465
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16 495	27 585	0	0	0	44 081
Efterställda skulder	3 000	16 000	8 000	16 000	0	43 000
Finansiella skulder totalt	4 162 639	90 702	18 015	16 000	0	4 287 356

31.12.2014						
	0-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	34 825	216 412	1 187 989	24 835	0	1 464 060
Fordringar på kreditinstitut	14 645	0	0	0	0	14 645
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	142 981	176 297	973 287	799 725	505 898	2 598 189
Skuldebrev	9 998	58 811	293 046	6 957	0	368 811
Finansiella tillgångar totalt	202 449	451 520	2 454 322	831 518	505 898	4 445 706
Skulder till kreditinstitut	52 143	16 000	0	0	0	68 143
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	3 979 072	94 012	39 238	0	0	4 112 322
Skuldebrev emitterade till allmänheten	2 499	52 555	2 601	0	0	57 655
Efterställda skulder	0	0	41 000	0	0	41 000
Finansiella skulder totalt	4 033 714	162 567	82 839	0	0	4 279 120

31.12.2015				
19. Specifikation av balansposter i inhemsk och i utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Motpart inom samma koncern
Fordringar på kreditinstitut	12 257	0	12 257	0
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2 860 912	0	2 860 912	31 175
Skuldebrev	1 591 186	0	1 591 186	0
Derivatinstrument	1 714	0	1 714	0
Aktier och andelar	60 730	0	60 730	30 309
Immateriella tillgångar	29 677	0	29 677	0
Materiella tillgångar	293	0	293	0
Övriga tillgångar (inkl. kontanter)	235 133	134	235 267	149
Totalt	4 791 902	134	4 792 036	61 634
Skulder till kreditinstitut	11 810	0	11 810	0
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 188 465	0	4 188 465	42 089
Skuldebrev emitterade till allmänheten	44 081	0	44 081	0
Derivatinstrument	11 807	0	11 807	0
Övriga skulder	99 355	0	99 355	-444
Efterställda skulder	43 000	0	43 000	0
Totalt	4 398 518	0	4 398 518	41 645

	31.12.2014			Motpart inom samma koncern
	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	
Balanspost				
Fordringar på kreditinstitut	14 645	0	14 645	0
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2 598 189	0	2 598 189	28 480
Skuldebrev	1 816 506	16 366	1 832 872	0
Derivatinstrument	854	597	1 451	0
Aktier och andelar	65 825	0	65 825	30 603
Immateriella tillgångar	27 761	0	27 761	0
Materiella tillgångar	156	0	156	0
Övriga tillgångar (inkl. kontanter)	221 909	51	221 960	205
Totalt	4 745 845	17 013	4 762 858	59 288
Skulder till kreditinstitut	68 143	0	68 143	0
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 112 322	0	4 112 322	47 688
Skuldebrev emitterade till allmänheten	57 655	0	57 655	0
Derivatinstrument	13 659	462	14 121	0
Övriga skulder	79 081	0	79 081	442
Efterställda skulder	41 000	0	41 000	0
Totalt	4 371 860	462	4 372 322	48 129

20. Värdepapperslån	31.12.2015	
	Bokfört värde	Nominellt värde
Som kan säljas		
Statsobligationer	10 294	10 000
Totalt	10 294	10 000

	31.12.2014	
	Bokfört värde	Nominellt värde
Som kan säljas		
Statsobligationer	13 567	13 000
Obligationer emitterade av banker	6 321	6 000
Totalt	19 888	19 000

21. Återköpsavtal avseende värdepapper

Inget att redovisa

22. Fastställande av verkligt värde på annan grund än marknadsvärdet samt resultatförda förändringar av verkligt värde

Om ett finansiellt instruments verkliga värde inte kan fastställas på basis av priser noterade på den aktiva marknaden, används värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Finansiella tillgångars och skulders verkliga värde fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor.

I resultaträkningen upptas inga sådana förändringar i verkligt värde i bokföringen för räkenskapsperioden 2015, med undantag av räntederivat.

23. Finansiella tillgångar som redovisas till anskaffningsvärde i stället för verkligt värde

Inget att redovisa

24. Finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden	31.12.2015		31.12.2014	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kontanta medel	207 298	207 298	173 526	173 526
Fordringar på kreditinstitut	12 257	12 257	14 645	14 645
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	2 860 912	2 875 869	2 598 189	2 612 611
Skuldebrev	1 591 186	1 607 485	1 832 872	1 853 189
Aktier och andelar	30 418	30 338	35 219	35 139
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	3	3	3	3
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	30 309	55 613	30 603	57 444
Derivatinstrument	1 714	1 714	1 451	1 451
Finansiella skulder	0	0	0	0
Skulder till kreditinstitut	11 810	11 831	68 143	68 023
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 188 465	4 188 465	4 112 322	4 112 324
Skuldebrev emitterade till allmänheten	44 081	41 480	57 655	57 693
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	11 807	11 807	14 121	14 121
Efterställda skulder	43 000	43 140	41 000	41 163

	31.12.2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella instrument värderade till verkligt värde				
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel				0
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 397 689	240 133		1 637 822
Derivatfordringar		1 714		1 714
Derivatskulder		11 807		11 807

	31.12.2014			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella instrument värderade till verkligt värde				
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel				0
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 746 179	142 149		1 888 328
Derivatfordringar		1 451		1 451
Derivatskulder		14 121		14 121

25. Eget kapital	31.12.2015	31.12.2014
Aktiekapital 1.1	82 880	82 880
Aktiekapital 31.12	82 880	82 880
Fonden för verkligt värde 1.1	25 653	39 099
Ökning (+)/minskning (-)	-16 862	-13 446
Fonden för verkligt värde 31.12	8 791	25 653
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1	243 832	243 832
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 31.12	243 832	243 832
Förlust från tidigare räkenskapsperioder 1.1	30 413	19 262
Förlust från tidigare räkenskapsperioder 31.12	30 413	19 262
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	8 919	11 151
Totalt	374 835	382 778

26. Aktiekapital

6 702 892 st., tot. 82 880 200 euro.
Bolaget har en aktieserie som ger lika rättigheter i bolaget.

27. Aktieemissioner, optionsrätter och emissioner av konvertibler

Inget att redovisa

28. Aktieägare och aktieinnehavets fördelning

Ägare	Ägarandel
Centrallaget för handelslagen i Finland	37,5 %
LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag	20,0 %
Helsingfors Handelslag Elanto	7,5 %
LokalTapiola Ömsesidigt Livförsäkringsbolag	3,5 %
Osuuskauppa Hämeenmaa	2,9 %
Pirkanmaan Osuuskauppa	2,7 %
Osuuskauppa Keskimaa	2,5 %
Osuuskauppa Arina	2,5 %
Turun Osuuskauppa	2,2 %
Osuuskauppa PeeÄssä	2,2 %
Handelslaget KPO	2,1 %
Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa	1,8 %
Kymen Seudun Osuuskauppa	1,8 %
Suur-Seudun Osuuskauppa SSO	1,7 %
Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo	1,5 %
Osuuskauppa Suur-Savo	1,4 %
Pohjois-Karjalan Osuuskauppa	1,2 %
Satakunnan Osuuskauppa	1,1 %
Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag	1,1 %
Etelä-Karjalan Osuuskauppa	1,0 %
Osuuskauppa Maakunta	0,7 %
Osuuskauppa Keula	0,6 %
Koillismaan Osuuskauppa	0,3 %
Jukolan Osuuskauppa	0,2 %
Totalt	100,0 %

NOTER TILL S-BANKEN AB:S RESULTATRÄKNING, 1 000 €

	31.12.2015	31.12.2014
29. Ränteintäkter och räntekostnader		
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	112	66
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	60 851	41 285
Skuldebrev	19 851	19 110
Derivatinstrument	168	940
Totalt	80 982	61 401
varav koncerninterna	310	192
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	17	333
Skulder till allmänheten och den offentliga sektorn	4 622	5 411
Derivatinstrument	3 607	3 420
Övriga räntekostnader	8	6
Efterställda skulder	425	377
Totalt	8 679	9 547
varav koncerninterna	19	3
30. Nettointäkter från leasingverksamhet	31.12.2015	31.12.2014
Hysesintäkter	61	134
Avskrivningar av leasingtillgångar enligt plan	-3 949	-4 893
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	3 931	4 910
Övriga kostnader	12	17
	55	169
31. Intäkter från egetkapitalinstrument	31.12.2015	31.12.2014
Investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas	0	3
Företag inom samma koncern och ägarintresseföretag	1 236	1 441
	1 236	1 444

32. Provisionsintäkter och -kostnader	31.12.2015	31.12.2014
Provisionsintäkter		
utlåningsprovisioner	14 925	9 871
inlåningsprovisioner	3 590	2 031
betalningsförmedlingsprovisioner	6 598	4 372
avgifter för juridiska tjänster	380	88
provisioner för förmedling av försäkringar	56	47
garantiprovisioner	165	97
övriga provisioner	3 964	545
	29 677	17 052
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditionsavgifter	20	13
Övriga	4 363	2 874
	4 383	2 887

31.12.2015			
33. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	Reavinst och förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	0	-802	-802
Derivatinstrument	-2 948	3 719	772
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-2 948	2 918	-30
Nettointäkter från valutaverksamhet	-170	156	-14
Summa resultatpost	-3 118	3 074	-44

31.12.2014			
	Reavinst och förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	0	530	530
Derivatinstrument	-1 363	2 419	1 056
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-1 363	2 949	1 586
Nettointäkter från valutaverksamhet	-20	-121	-141
Summa resultatpost	-1 383	2 828	1 445

34. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	31.12.2015	31.12.2014
Nettointäkter från avyttring av finansiella tillgångar	10 741	14 179
Övriga intäkter från och kostnader för finansiella tillgångar som kan säljas	-39	-49

35. Nettoresultat av säkringsredovisning	31.12.2015	31.12.2014
Nettoresultat av säkringsinstrument	-875	-4 581
Nettoresultat av säkringsobjekt	1 471	4 870

36. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	31.12.2015	31.12.2014
Hysesintäkter	1 857	1 160
Hyeskostnader	-1 256	-867
	602	294

37. Övriga rörelseintäkter	31.12.2015	31.12.2014
Övriga intäkter	15 400	9 236

38. Övriga rörelsekostnader	31.12.2015	31.12.2014
Hyeskostnader	3 543	2 272
Övriga kostnader	757	3 507
Totalt	4 300	5 779

Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
stabilitetsavgift	271	
insättningsgarantiavgift	2 705	
förvaltningsavgift	25	
Totalt	3 001	

Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Bankens resultat har inte påverkats av detta. Bankskatten som betalats till den gamla Insättningsgarantifonden uppskattas räcka till de avgifter som Verket för finansiell stabilitet debiterar fram till 2020.

39. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	31.12.2015	31.12.2014
Immateriella tillgångar		
Avskrivningar enligt plan	8 837	4 293
Materiella tillgångar		
Avskrivningar enligt plan	199	72
Det finns inga nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.		

40. Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar	31.12.2015				
	Avtalsspecifika realiserade kreditförluster brutto	Avtalsspecifika nedskrivningar brutto	Grupp-specifika nedskrivningar brutto	Minskning	Totalt
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	8 602	100	2 812	11 091	423

40. Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar	31.12.2014				
	Avtalsspecifika realiserade kreditförluster brutto	Avtalsspecifika nedskrivningar brutto	Grupp-specifika nedskrivningar brutto	Minskning	Totalt
Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	10 653	100	3 576	12 010	2 219

41. Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet

Inget att redovisa

42. Upplysningar om rörelsegrenar och geografiska marknadsområden

Inget att redovisa

NOTER TILL S-BANKEN AB:S SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER, 1 000 €

43. Ställda säkerheter	Övriga säkerheter	
	31.12.2015	31.12.2014
För egen skuld		
Skulder till kreditinstitut	157 500	346 450
Derivatinstrument	11 616	12 871

44. Pensionsåtaganden

Personalens lagstadgade pensionskydd har ordnats genom Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo.

45. Leasing- och andra hyresåtaganden	31.12.2015	31.12.2014
Inom ett år	318	289
Över 1 år och under 5 år	277	289
Över 5 år	0	0
Totalt	595	578

Leasingåtagandena avser fordon och telefoner. Avtalen kan inte hävas under pågående avtalsperiod.

46. Åtaganden utanför balansräkningen	31.12.2015	31.12.2014
Borgensförbindelser	20 186	10 406
Outnyttjade kreditmöjligheter	1 261 621	1 038 123

Banken har ingått åtaganden om 14,3 miljoner euro utanför balansräkningen för företag som hör till koncernen.

47. Säkerheter som tagits emot vid överföring enligt lagen om finansiella säkerheter

Inget att redovisa

48. Förmedlingsfordringar och -skulder

Inget att redovisa

49. Övriga arrangemang utanför balansräkningen

Inget att redovisa

NOTER OM PERSONALEN OCH FÖRVALTNINGS- OCH TILLSYNSORGANENS LEDAMÖTER

50. Anställda	2015		2014	
	Medelantal	Antal 31.12.2015	Medelantal	Antal 31.12.2014
Fast heltidsanställda	382	379	311	376
Fast deltidanställda	43	49	41	47
Visstidsanställda	38	31	29	34
Totalt	463	459	381	457

Löner och arvoden till ledningen (t €)	2015	2014
Verkställande direktören och dennes ställföreträdare	686	355
Styrelsen	30	20

Dessutom finns det en separat pensionsförbindelse för S-Banken Ab:s ledningsgrupp. De krediter som beviljats verkställande direktören, dennes ställföreträdare och styrelsen meddelas i noterna gällande kreditgivning till närmaste kretsen.

DEN NÄRMASTE KRETSENS AFFÄRSTRANSAKTIONER, 1 000 €

51. Lån och övriga finansiella fordringar på närstående till kreditinstitutet, investeringar i sådana företag samt garantier och säkerheter ställda för deras räkning för återbetalning av lån från tredje part	31.12.2015	31.12.2014
	Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn	Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn
Närstående relation		
Ledning	464	1 674
Ledning i holdingföretag	1 433	58
Släktskap	1 577	132
Totalt	3 474	1 865

Det finns inga individuella nedskrivningar i anslutning till kreditgivningen till den närmaste kretsen.

I villkoren för kortkrediter till företagets närstående iaktas samma sedvanliga principer och allmänna villkor som vid kreditgivning till allmänheten.

NOTER OM AKTIEINNEHAV, 1 000 €

52. Innehav i andra företag

S-Asiakaspalvelu Oy, hemort Helsingfors

Ägarandel 100 %	
Eget kapital	303
Räkenskapsperiodens resultat	60

S-Crosskey Ab, hemort Mariehamn

Ägarandel 40 %	
Eget kapital	28
Räkenskapsperiodens resultat	2

Koy Lempäälän Terminaali

Ägarandel 100 %	
Eget kapital	50
Räkenskapsperiodens resultat	0

Koy Limingan terminaali

Ägarandel 100 %	
Eget kapital	50
Räkenskapsperiodens resultat	0

FIM Abp

Ägarandel 51 %	
Eget kapital	27 279
Räkenskapsperiodens resultat	0

ÖVRIGA NOTER

53. Upplysningar om notariatverksamhet och summa kundmedel som förvaltas

Inget att redovisa

NOTER OM REVISORSARVODEN, 1 000 €

54. Uppgifter om revisorsarvoden	31.12.2015	31.12.2014
Revision	118	114
Skatterådgivning	9	6
Övriga tjänster	111	18

S-Banken

S-BANKEN AB PB 77, 00088 S-GRUPPEN S-BANKEN.FI